

Pētījums tiek veikts, un ziņojums tiek izstrādāts ar Eiropas Savienības Eiropas Sociālā fonda un Latvijas valsts finansiālu atbalstu 2007.-2013. gada ES fondu plānošanas perioda darbības programmas „Cilvēkresursi un nodarbinātība” aktivitātes „Administratīvo šķēršļu samazināšana un publisko pakalpojumu kvalitātes uzlabošana” projekta Nr. 1DP/1.5.1.2.0/08/IPIA/SIF/001 „Administratīvā sloga samazināšana un administratīvo procedūru vienkāršošana” ietvaros. Par materiāla saturu atbild Valsts kanceleja. 85 % no projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību un 15 % Latvijas valsts budžets. Aktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu.

LR Valsts kanceleja „Kontrolējošo Institūciju darbības novērtējums”

Ziņojums par ārvalstu prakses analīzes rezultātiem

2010.gada 19.augusts

Neatkarīgi no izmantojamajiem līdzekļiem nevienai šī dokumenta daļai nedrīkst reproducēt, pārsūtīt, pārrakstīt, uzglabāt elektroniskā meklēšanas sistēmā vai tulkot kādā citā valodā bez iepriekšējas SIA „Ernst & Young Baltic” rakstiskas atļaujas.

© 2010 SIA „Ernst & Young Baltic”. Visas tiesības aizsargātas.

Valsts Kancelejai šo dokumentu atļauts lietot bez ierobežojumiem Latvijas valsts varas un pārvaldes institūcijās.

Kontaktpersona:

Linda Sīle
SIA “Ernst & Young Baltic”
Muitas iela 1
Rīga, LV-1010
Tel: (+371) 67043801
Fakss: (+371) 67043802
E-pasts: linda.sile@lv.ey.com

Satura rādītājs

1.	Ievads	4
1.1.	Konteksts un mērķi	4
1.2.	Analīzes apjoms	4
1.3.	Ierobežojumi	5
2.	Izmantotās metodikas apraksts	6
2.1.	Analizēto gadījumu izvēle	6
2.2.	Analīzes kritēriji	6
2.3.	Izmantotās datu iegūšanas un analīzes metodes	6
3.	Komerccarbības uzsākšana	7
3.1.	Kopējās prasības	7
1.1.	Nozarēm specifiskās prasības	11
1.1.1	Ēku būvniecība (NACE 41), inženierbūvniecība (NACE 42), specializētie būvdarbi (NACE 43)	11
1.1.2	Farmaceutisko pamatvielu un farmaceutisko preparātu ražošana (NACE 21)	13
2.	Komerccarbības veikšana	16
2.1.	Kopējās prasības	16
2.2.	Nozarēm specifiskās prasības	25
2.2.1	Pārtikas produktu ražošana (NACE 10)	25
2.2.2	Ēku būvniecība (NACE 41), inženierbūvniecība (NACE 42), specializētie būvdarbi (NACE 43)	27
2.2.3	Vairumtirdzniecība, izņemot automobiļus un motociklus (NACE 46), mazumtirdzniecība, izņemot automobiļus un motociklus (NACE 47)	30
2.2.4	Citi jautājumi	34
3.	Komerccarbības izbeigšana	37
3.1.	Kopējās prasības	37

1. Ievads

1.1. Konteksts un mērķi

Saskaņā ar 2010.gada 24.februārī starp LR Valsts kanceleju un SIA „Ernst & Young Baltic” (turpmāk – Ernst & Young) noslēgto līgumu (turpmāk – Līgums) tiek veikts kontrolējošo institūciju darbības novērtējums, kura mērķis ir vienkāršot komersantiem Latvijā noteiktās administratīvās procedūras, rast iespējas samazināt administratīvo slogu un optimizēt kontrolējošo institūciju darbību.

Kontrolējošo institūciju darbības novērtējums tiek īstenots, lai:

- noteiktu administratīvās barjeras, kas rada šķēršļus komercdarbībai un, iespējams, rada nelietderīgas valsts budžeta izmaksas;
- izvērtētu kontrolējošo institūciju īstenoto funkciju atbilstību tiesību aktiem, izmantojot izlases gadījumu analīzi;
- identificētu kontrolējošo institūciju īstenoto funkciju intensitāti, pārklāšanos un dublēšanos starp iestādēm vai to struktūrvienībām;
- noteiktu funkcijas, no kuru izpildes kontrolējošajām institūcijām būtu iespējams atteikties vai kuras būtu iespējams deleģēt izpildei privātajam, nevalstiskajam sektoram vai veikt piemērotākā valsts pārvaldes līmenī;
- noteiktu riskus, kas varētu rasties, veicot izmaiņas funkciju īstenošanā.

Kontrolējošo institūciju darbības novērtējums tiek īstenots Eiropas Sociālā fonda līdzfinansētā projekta Nr. 1DP/1.5.1.2.0/08/IPIA/SIF/001 „Administratīvā sloga samazināšana un administratīvo procedūru vienkāršošana” ietvaros.

Kontrolējošo institūciju darbības novērtējumu ir paredzēts veikt atsevišķos posmos, kas aptver noteiktās nozarēs darbojošos komersantu gadījumu analīzi, pašvaldību gadījumu analīzi, ārvalstu prakses analīzi un valsts pārvaldes līmenī darbojošos kontrolējošo institūciju darbības analīzi.

Kā vienu no pētījumā paredzētajiem posmiem Ernst & Young veica ārvalstu prakses analīzi, kuras mērķis bija ir apkopot informāciju par analogisku kontrolējošo institūciju funkcijām citās valstīs, analizējot iespējas pārņemt ārvalstu labāko praksi Latvijā.

Ārvalstu prakses analīzes rezultātā ir sagatavots ziņojums, kurā ir atspoguļoti analīzes rezultāti, apkopoti secinājumi un ieteikumi ārvalstu prakses pārņemšanai Latvijā attiecībā uz komersantu darbības uzraudzību un kontroli.

1.2. Analīzes apjoms

Saskaņā ar tehniskās specifikācijas prasībām ārvalstu prakses analīze tika veikta LR Valsts kancelejas izvēlētajās valstīs – Lietuvā, Igaunijā, Zviedrijā, Dānijā, Somijā un Čehijā.

Saskaņā ar tehniskās specifikācijas prasībām ārvalstu prakses analīze aptvēra ārvalstu praksi par kontroles un uzraudzības funkciju izpildi attiecībā uz komersantiem, kuri savu komercdarbību veic šādās nozarēs (saskaņā ar NACE klasifikāciju):

- pārtikas produktu ražošana (NACE 10);
- izmitināšana (NACE 55);
- ēdināšanas pakalpojumi (NACE 56);
- ēku būvniecība (NACE 41), inženierbūvniecība (NACE 42), specializētie būvdarbi (NACE 43);
- ķīmisko vielu un ķīmisko produktu ražošana (NACE 20);
- farmaceitisko pamatvielu un farmaceitisko preparātu ražošana (NACE 21);
- gumijas un plastmasas izstrādājumu ražošana (NACE 22);
- metālu ražošana (NACE 24), gatavo metālizstrādājumu ražošana, izņemot mašīnas un iekārtas (NACE 25), citur neklasificētu iekārtu, mehānismu un darba mašīnu ražošana (NACE 28), automobiļu, piekabju un puspiekabju ražošana (NACE 29), citu transportlīdzekļu ražošana (NACE 30);
- koksnes, koka un korķa izstrādājumu ražošana, izņemot mēbeles (NACE 16), mēbeļu ražošana (NACE 31);
- datoru, elektronisko un optisko iekārtu ražošana (NACE 26), elektrisko iekārtu ražošana (NACE 27);
- vairumtirdzniecība, izņemot automobiļus un motociklus (NACE 46), mazumtirdzniecība, izņemot automobiļus un motociklus (NACE 47).

Lai sasniegtu pašvaldības gadījumu analīzes mērķi, saskaņā ar Līgumam pievienoto Tehnisko piedāvājumu ārvalstu prakses analīze aptvēra šādus piecus analīzes kritērijus, kuri detalizētāk aprakstīti un skaidroti ziņojuma 2.2.sadaļā:

1. Nacionālā un vietējā līmeņa tiesiskais regulējums komersantu darbības kontroles un uzraudzības jomā
2. Komersantu darbību kontrolējošās institūcijas visos valsts pārvaldes līmeņos

3. Kontrolējošo institūciju funkcijas un to izpildes veidi
4. Veikto pārbaužu saturs, apjoms un biežums
5. Cita svarīga informācija par komersantu darbību kontrolējošām institūcijām.

Ārvalstu prakses analīzei tika izvēlētas tēmas, kuras tika identificētas intervijās ar nozaru ekspertiem un kontrolējošām institūcijām kā iespējamās uzlabojumu jomas sadarbībā starp komersantiem un tos kontrolējošām institūcijām.

1.3. Ierobežojumi

Ārvalstu prakses analīzei tika izmantoti plašākai sabiedrībai pieejamie informatīvie materiāli un institūciju sniegtā informācija sabiedriskajos informācijas avotos vai mutiski, kas var nesniegt pilnīgu priekšstatu par institūcijas darbības apjomu un specifiku.

Detalizētāki priekšlikumi par ārvalstu prakses pārņemšanu pētījuma ietvaros identificētajās problēmu jomās tiks apkopoti un iekļauti pētījuma gala ziņojumā.

2. Izmantotās metodikas apraksts

2.1. Analizēto gadījumu izvēle

Ārvalstu prakses analīze veikta atsevišķās tēmās, kuras pētījuma sākuma posmā notikušajās diskusijās ar nozares ekspertiem tika identificētas kā iespējamās jomas, kurās nepieciešami un iespējami uzlabojumi komersantu darbības uzraudzībai un kontrolei.

Papildus jautājumi ārvalstu prakses analīzei ir izvēlēti pēc intervijām ar kontrolējošām institūcijām un pašvaldībām Latvijā, kuras norādījušas uz citās valstīs esošo praksi līdzvērtīgu institūciju darbībā.

2.2. Analīzes kritēriji

Saskaņā ar Līguma nosacījumiem analīzes metodika aptvēra šādus analīzes kritērijus:

N.p.k.	Analīzes kritērijs	Skaidrojums
A1	Nacionālā un vietējā līmeņa tiesiskais regulējums komersantu darbības kontroles un uzraudzības jomā	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Identificēt nacionālā (valsts) un vietējā (pašvaldību) līmeņa normatīvos aktus, kuros noteikti komersantu darbības kontroles un uzraudzības principi; ▶ Identificēt komersantu darbības veidus, uz kuriem šie normatīvie akti attiecināmi.
A2	Komersantu darbību kontrolējošās institūcijas visos valsts pārvaldes līmeņos	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Identificēt nacionālās kontrolējošās institūcijas dažādiem komersantu darbības veidiem; ▶ Identificēt pašvaldību līmenī kontrolējošās institūcijas dažādiem komersantu darbības veidiem.
A3	Kontrolējošo institūciju funkcijas un to izpildes veidi	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Identificētajām kontrolējošām institūcijām noteikt galvenās funkcijas, kas vērstas uz komersantu darbības kontroli un uzraudzību; ▶ Noteikt pamatveidus, kā tiek realizētas kontrolējošo institūciju funkcijas attiecībā uz komersantu darbības kontroli un uzraudzību.
A4	Veikto pārbaūžu saturs, apjoms un biežums	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Iespēju robežās iegūt detalizētāku informāciju par kontrolējošo institūciju veikto pārbaūžu saturu, apjomu un biežumu
A5	Cita svarīga informācija par komersantu darbību kontrolējošām institūcijām.	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Apkopot papildu informāciju, kas iegūta analīzes gaitā, par ārvalstīs darbojošos kontrolējošo institūciju labo praksi un sadarbību ar komersantiem (piem. IKT risinājumi, pārbaūžu metodika utt.)

Ārvalstu prakses analīzes ietvaros apkopota informācija tādā detalizācijas pakāpē, kādā bijis iespējams informāciju par ārvalstīs darbojošos kontrolējošo institūciju darbību.

2.3. Izmantotās datu iegūšanas un analīzes metodes

Informācijas iegūšanas metodes

- ▶ Informācijas apkopošana no dažādām ārvalstu kontrolējošo institūciju mājas lapām, normatīvajiem aktiem, pētījumiem, speciālajiem komersantiem paredzētajiem informācijas portāliem;
- ▶ Informācijas apkopošana no Eiropas Savienības institūciju speciāli izveidotajiem informācijas portāliem;
- ▶ Intervijas ar Latvijas kontrolējošo institūciju un pašvaldību pārstāvjiem;
- ▶ Intervijas ar nozaru ekspertiem.

Informācijas analīzes metodes

Ārvalstu prakses analīzei informācija grupēta pa noteiktām tēmām apkopojot atbildes uz vienotiem analīzes jautājumiem, kas būtiski attiecīgajā tēmā.

Katras tēmas ietvaros šie jautājumi pētīti un analīzes rezultāti apkopoti par katru izvēlēto ārvalsti.

3. Komercedarbības uzsākšana

3.1. Kopējās prasības

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija	
<ul style="list-style-type: none"> Institūcija, kas reģistrē komersantus Komercreģistrā, un tās funkcijas 	A2	<p>Uzņēmumu reģistrs, kura galvenās funkcijas ir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Veikt komersantu un to filiāļu, ārvalstu komersantu un organizāciju pārstāvniecību un pārstāvju, kooperatīvo sabiedrību, Eiropas ekonomisko interešu grupu, Eiropas komercsabiedrību, Eiropas kooperatīvo sabiedrību, politisko partiju un to apvienību, administratoru, maksātspējas subjektu, tiesiskās aizsardzības un maksātspējas procesa norises, biedrību un nodibinājumu, arodbiedrību, masu informācijas līdzekļu, publiskās un privātas partnerības līgumus, izšķirošās ietekmes, komercķīli, laulāto mantisko attiecību, šķīrējtiesu, reliģisko organizāciju un to iestāžu reģistrāciju un nodrošināt attiecīgo reģistru vešanu; Sniegt informāciju par reģistrētajiem tiesību subjektiem un juridiskajiem faktiem; Veikt citas normatīvajos aktos noteiktās funkcijas. <p>Institūcijas statuss: Tieslietu ministrijas padotībā esoša valsts iestāde</p> <p>Internetā: http://www.ur.gov.lv/</p>	<p>Reģistru Centrs (<i>State Enterprise Centre of Registers</i>), kura galvenās funkcijas ir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Administrēt nekustamā īpašuma kadastru un reģistru, adresu reģistru, juridisko personu reģistru; Izveidot, ieviest, uzturēt un attīstīt minēto reģistru informācijas sistēmas; Nodrošināt sertifikācijas un laika zīmoga pakalpojumu sniegšanu e-saziņai; Uzturēt reģistru arhīvu. <p>Juridisko personu reģistra ietvaros Reģistru Centrs var:</p> <ul style="list-style-type: none"> Reģistrēt un pievienot datu bāzei jaunus uzņēmumus, esošo uzņēmumu filiāles; Uzturēt datu bāzi par uzņēmumiem; Veikt pagaidu uzņēmumu reģistrēšanu datu bāzē (tiek reģistrēts (rezervēts) uzņēmuma nosaukums, kamēr tiek nokārtoti uzņēmuma reģistrācijas dokumenti); Reģistrēt uzņēmumus, kuri grib saņemt ziedojumus (pēc reģistrācijas var saņemt tikai 6 mēnešus, nodokļu un peļņas jautājumiem); Uzsākt likvidāciju un bankrota procesu; Publicēt datus un izsniegt uz pieprasījuma (fiziskām un juridiskām personām). <p>Institūcijas statuss: Valsts sabiedrība ar ierobežotu civiltiesisko atbildību.</p> <p>Internetā: http://www.registrucentras.lt/index_en.php</p>	<p>Reģistru un informācijas sistēmu centrs (<i>Centre of Registers and Information Systems</i>), kura galvenās funkcijas ir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Attīstīt un administrēt dažādus vienos reģistus - Komercreģistru, E-notārs, Zemes reģistrs Attīstīt un administrēt dažādas informācijas sistēmas, t.sk. Tiesu informācijas sistēma, E-faili, E-tiesas u.c. <p>Reģistru un informācijas sistēmu centra galvenais mērķis ir nodrošināt inovatīvu un integrētu e-pakalpojumu vidi.</p> <p>Komercreģistra galvenās funkcijas ir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Komersantu reģistrācija; Nepieciešamo izmaiņu veikšanas nodrošināšana; Datu pieejamības nodrošināšana. <p>Reģistrāciju piesaka vienotajā e-portālā (<i>Company Registration Portal (CREP)</i>), bet faktiski reģistrāciju nodrošina pašvaldību tiesu reģistrācijas departamenti un pilsētu tiesas, ņemot vērā jaunā komersanta teritoriālo piederību.</p> <p>Institūcijas statuss: Tieslietu ministrijas padotībā esoša valsts aģentūra</p> <p>Internetā: http://www.rik.ee/</p>	<p>Dānijas tirdzniecības un uzņēmumu aģentūra (Danish Commerce and Companies Agency), kuras galvenās funkcijas ir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Reģistrēt uzņēmumus; Nodrošināt informāciju par reģistra datiem; Izstrādāt un uzlabot normatīvos aktus, kas reglamentē uzņēmējdarbību; Īsteno un koordinē labākas regulējuma politikas ieviešanu; Koordinē un veicina elektronizāciju pakalpojumu sniegšanā uzņēmējdarbībai; Īsteno un uzrauga dažādu likumu ieviešanu saistībā ar uzņēmējdarbību – grāmatvežu un auditoru, nekustamā īpašuma aģentu, autorizēto tulkus un tulkotāju darbību; Piedalās restorānu un viesnīcu darbības atļauju administrēšanā; Koordinē un veicina korporatīvās sociālās atbildības programmas īstenošanu. <p>Institūcijas statuss: Ekonomikas un uzņēmējdarbības lietu ministrijas padotībā esoša aģentūra</p> <p>Internetā: http://www.eogs.dk/sw21252.asp</p>	<p>Somijas Patentu un reģistrācijas pārvalde (National Board of Patents and Registration), kuras galvenās funkcijas ir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Reģistrēt uzņēmumus; Reģistrēt apgrūtinājumus uzņēmumiem; Publicēt gada pārskatus; Reģistrēt asociācijas; Reģistrēt nodibinājumus; Reģistrēt preču zīmes, dizainparaugus, patentus, funkcionālos modeļus; Uzturēt periodikas izdevumu bibliotēku par uzņēmējdarbību; Nodrošināt informāciju par reģistru ierakstiem. <p>Institūcijas statuss: Nodarbinātības un ekonomikas ministrijas padotībā esoša pārvalde (pašfinansēšanas modelis)</p> <p>Internetā: http://www.prh.fi/en.html</p>	<p>Zviedrijas Uzņēmumu reģistrācijas birojs (Swedish Companies Registration Office, Bolagsverket), kura galvenās funkcijas ir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Reģistrēt uzņēmumus un asociācijas; Saņemt un glabāt gada pārskatus; Reģistrēt komercķīlas; Pieņemt lēmumus par likvidāciju; Sniegt informāciju par uzturēto reģistru datiem; Reģistrēt paziņojumus oficiālajā vēstnesī (Post- och Inrikes Tidningar) un tos atklāt plašākai publikai <p>Institūcijas statuss: Rūpniecības ministrijas pakļautībā esoša aģentūra (pašfinansēšanas modelis)</p> <p>Internetā: http://www.bolagsverket.se/in_engli/sh/</p>	<p>Tieslietu ministrijas administrētais Komercreģistrs, faktiski reģistrāciju veic vietējās tiesas, kas parasti ir reģionālās vai municipālās tiesas atkarībā no uzņēmuma juridiskās adreses.</p> <p>Tieslietu ministrijas funkcijas:</p> <ul style="list-style-type: none"> Administrēt tiesu darbību un kriminālprocesuālās darbības; Izstrādāt juridiskos atzinumus par valsts aizdevumu un garantiju līgumiem; Administrēt cietumu sistēmu un nodrošināt tai telekomunikāciju tīklu; Administrēt probācijas un mierizlīgumu nodrošināšanu; Pārstāvēt valsti sūdzībās par starptautisko konvenciju pārkāpumiem. <p>Institūcijas statuss: Tieslietu ministrija un tās pakļautībā esošās reģionālās un municipālās tiesas.</p> <p>Internetā: http://portal.justice.cz/Justice2/uvod/uvod.aspx</p>	<ul style="list-style-type: none"> Lietuvā un Igaunijā nekustamā īpašuma kadastrs un reģistrs ir vienots reģistrs, turklāt tiek administrēts vienā institūcijā ar komercreģistru. Dānijā komercreģistru administrējošajai aģentūrai ir uzticētas funkcijas attiecībā par labāka regulējuma politikas īstenošanas koordinēšanu un e-pakalpojumu sniegšanas koordināciju. Somijā komercreģistru administrējošā pārvalde reģistrē arī patentus, preču zīmes, dizainparaugus, funkcionālos modeļus rūpnieciskā īpašuma aizsardzībai Somijā komersanta reģistrācijai un PVN reģistrācijai ir vienota anketa.
<ul style="list-style-type: none"> Komercreģistra datubāzes uzturētājs un tā sadarbības modelis ar Komercreģistra institūciju 	A2 A3	<p>Lursoft, kur datu bāzē elektroniski informācija pieejama tikai par maksu, kas noteikta atkarībā no pieprasīto datu apjoma</p> <p>Komercreģistra datu iegūšanas maksas pakalpojumu nosacījumus šobrīd paredz līgums ar SIA Lursoft, kura darbības termiņš beidzas 07.08.2011.</p>	<p>Juridisko personu reģistru uztur pats Reģistru centrs.</p>	<p>Komercreģistra datubāzi uztur pats Reģistru un informācijas sistēmu centrs, kas ir viena no lielākajām publiskā sektora IT uzņēmumiem Igaunijā.</p>	<p>Centrālo Biznesa Reģistru uztur pati Dānijas tirdzniecības un uzņēmumu aģentūra.</p>	<p>Uzņēmējdarbības reģistru uztur pati Somijas Patentu un reģistrācijas pārvalde.</p>	<p>Uzņēmumu reģistru uztur pats Zviedrijas Uzņēmumu reģistrācijas birojs.</p>	<p>Informācija netika iegūta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Igaunijā, Lietuvā, Dānijā un Somijā un Zviedrijā komercreģistra datubāzi administrē pašas institūcijas, tehniskai uzturēšanai (t.sk. izmaiņu programmēšanai) piesaistot ārpalpojumu. Tādējādi visi ieņēmumi par informācijas sniegšanu nonāk institūcijas budžetā nevis ārpalpojumu sniedzējam.
<ul style="list-style-type: none"> Komercreģistra apliecības esamība papīra formātā vai kā reģistra numurs Komercreģistrā (mājas lapā) 	A1 A3	<p>Reģistrācijas apliecība papīra formātā.</p>	<p>Reģistrācijas apliecība papīra formātā.</p>	<p>Parasti Komercreģistra apliecības dati pieejami elektroniski, taču pēc konkrētā komersanta pieprasījuma ir iespējams pieprasīt reģistra datu kopiju papīra formātā.</p>	<p>Piesakoties e-reģistrācijai, apliecinājums reģistrācijai ar piešķirto reģistrācijas numuru tiek nosūtīts elektroniski. Iesniedzot reģistrācijas pieteikumu papīra formātā,</p>	<p>Piesakoties e-reģistrācijai, apliecinājums reģistrācijai ar piešķirto reģistrācijas numuru tiek nosūtīts elektroniski. Iesniedzot reģistrācijas pieteikumu papīra formātā,</p>	<p>Birojs piešķir identifikācijas numuru, izsniedz reģistrācijas apliecību.</p>	<p>Komercedarbības licence (papīra formātā).</p>	<ul style="list-style-type: none"> Igaunijā, Dānijā un Somijā komercreģistra numurs tiek piešķirts elektroniski, Igaunijā reģistrācijas apliecību izsniedz pēc pieprasījuma, Dānijā un Somijā ir elektronisks

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija	
					paziņojums par reģistrāciju tiek nosūtīts uz norādīto adresi.	paziņojums par reģistrāciju tiek nosūtīts uz norādīto adresi.			paziņojums (ja pieteikums iesniegts elektroniski).
• Komercreģistrā bez maksas pieejamo datu apjoms (bez maksas apskatāmie datu lauki)	A5	Bez maksas pieejamie dati (esot noteiktu banku internetbankas lietotājs): 1) Komercreģistrā reģistrētās izmaiņas; 2) Uzņēmuma meklēšana Komercreģistrā; 3) Uzņēmuma (komersanta) reģistrācijas numurs; 4) UR ārējās juridiskās personas; 5) UR ārējās juridiskās personas meklēšana; 6) Maksātnešpējas procesu meklēšana; 7) Iepriekšējo nosaukumu saraksts.	Bez maksas pieejamie dati: 1) Adrese 2) Uzņēmuma reģistra Nr., 3) Juridiskā forma. Pārējie dati pieejami tikai reģistrētam lietotājam, noslēdzot līgumu ar Reģistru centru.	Komercreģistrā bez maksas ir pieejami šādi dati: 1) Kods; 2) Nosaukums; 3) Iepriekšējais nosaukums (ja attiecināms); 4) Komercedarības kods; 5) Tiesiskā forma; 6) Pirmā ieraksta datums; 7) Statuss; 8) Rajons; 9) Adrese; 10) Kapitāla daļas. Noslēdzot līgumu vai par atsevišķu samaksu iespējams iegūt papildus datus no Komercreģistra.	Bez maksas pieejama šāda informācija: 1) Uzņēmuma reģistrācijas numurs; 2) Informācija par kompāniju (adrese, kontakti); 3) Katrs komersants bez maksas var apskatīt informāciju par savu uzņēmumu. Šajā datu bāzē par maksu (var noformēt abonementu) pieejama informācija par Dānijā reģistrētajiem uzņēmējdarbības veicējiem, kā arī viņu gadu pārskatiem, statūtiem, informāciju par vadītājiem u.c. informācija. Informācijas apmaiņa caur DCCA (automatizēta). Abonements maksā no 13-208 LVL (jeb 140-2200 DKK).	Bez maksas pieejama šāda informācija: 1) Uzņēmuma reģistrācijas numurs; 2) Informācija par kompāniju (adrese, kontakti); 3) Sākotnējie reģistrācijas dati; 4) Biznesa vēsture. Katrs komersants bez maksas var apskatīt informāciju par savu uzņēmumu.	Bez maksas ir pieejama šāda informācija: 1) Uzņēmuma nosaukums; 2) Reģistrācijas numurs. Pārējie dati var tikt apskatīti vai pasūtīt nosūtīšanai pa e-pastu, faksu vai e-pastu par atsevišķu samaksu.	Bez maksas ir pieejama šāda informācija: 1) Reģistrācijas numurs; 2) Uzņēmuma nosaukums; 3) Adrese; 4) Reģistrācijas informācija; 5) Uzņēmējdarbības veids; 6) Pamatkapitāls; 7) Valde; 8) NACE klasifikācija; 9) Statistiskā informācija u.c. Informācija ir pieejama no sekojošiem avotiem: Komercreģistra, Ekonomiskās struktūrvienības reģistra, Tirdzniecības reģistra, PVN maksātāju reģistra.	► Lietuvā, Igaunijā, Dānijā, Zviedrijā tiek piedāvāti dažāda veida abonementi, kad par noteiktu maksu var skatīt ilgākā laikā vienas datu vienības dažādiem komersantiem vai izvēlēties maksāt par katru informācijas vienību.
• Institūcija, kura reģistrē komersanta struktūrvienības kā atsevišķus nodokļa maksātājus	A2	Valsts ieņēmumu dienests. Institūcijas statuss: Finanšu ministrijas padotībā esoša valsts iestāde Internetā: www.vid.gov.lv	Valsts nodokļu inspekcija (VNI) automātiski saņem informāciju no Reģistru centra (RC), kura pieņemusi iesniegumi nodokļa maksātāja reģistrēšanai, tā ir VNI funkcija. Par jebkurām izmaiņām, t.sk. struktūrvienības izveidošana, jāziņo VNI. Institūcijas statuss: Finanšu ministrijas padotībā esoša valsts iestāde Internetā: http://www.vmi.lt/en/	Reģistrējoties Komercreģistrā, automātiski tiek veikta komersanta reģistrācija kā atsevišķam nodokļa maksātājam. Institūcijas statuss: Tieslietu ministrijas padotībā esoša valsts aģentūra Internetā: http://www.rik.ee/	Uzņēmuma un nodokļa reģistrācija notiek caur vienas pieturas aģentūru. Faktiski reģistrē: Dānijas nodokļu ministrija. Internetā: http://www.skm.dk/foreign/english/1432.html	Uzņēmuma un nodokļa reģistrācija notiek caur vienas pieturas aģentūru. Faktiski reģistrē: Somijas nodokļu administrācija. Internetā: http://www.vero.fi/default.asp?domain=VERO_ENGLISH&language=ENG	Uzņēmuma un nodokļa reģistrācija notiek caur vienas pieturas aģentūru. Faktiski reģistrē: Nacionālā Nodokļu pārvalde (the National Tax Board Skatteverket). Internetā: http://www.skatteverket.se/otherlanguages/inenglish.4.3a2a542410ab40a421c80006827.html	Čehijas nodokļu administrācija. Internetā: http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/SID-53EDF4E6-E324FE0D/cds/xsl/4220.html	► Iespējams pārņemt Lietuvas, Igaunijas vai Dānijas praksi, kur reģistrācija tiek veikta paralēli komercreģistrā un nodokļu maksātāju un PVN maksātāju reģistrā un process ir automatizēts, lai nodokļu administrācija tiešsaistē saņemtu visu informāciju.
• Bezmaksas piekļuves iespējas Komercreģistra datiem citām valsts un pašvaldību institūcijām – bezmaksas pieejamo datu apjoms un veids	A5	Valsts un pašvaldību institūcijas bez maksas var iegūt uzņēmumu reģistru datus no Komercreģistra xml formātā.	Lielākā daļa valsts un pašvaldību iestāžu datus nesahēem bez maksas. Atsevišķām kontrolējošām institūcijām ir bezmaksas pieeja (piemēram Valsts policijai, konkurences, korupcijas uzraudzības un novēršanas iestādēm, sociālajam dienestam u.tml.). Pastāv iespēja arī noslēgt vienošanos ar RC par bezmaksas pieeju datiem.	Institūcijai ir nodrošināta pilnīga pieeja gadījumā, ja ir parakstīts līgums ar iestādi.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	► Iesakām pārņemt Igaunijas pieredzi, kad visām valsts un pašvaldību institūcijām Komercreģistra dati ir pilnībā pieejami, ja noslēgts līgums.
Vides pārraudzības institūcijas									
• Institūcijas, kuras izsniedz atļaujas piesārņojošām darbībām un uzrauga atļaujās ietvertu nosacījumu ievērošanu, un to funkcijas	A2 A3	Valsts vides dienests. Atļauju un kontroles funkcija šādām darbībām: ► Piesārņojuma un avārijas riska samazināšana; ► Gaisa aizsardzība; ► Ūdens aizsardzība; ► Atkritumu apsaimniekošana; ► Zemes dziļu aizsardzība, Dabas resursu ieguves, lietošanas uzraudzība; ► Sugu un biotopu, ūdens bioloģisko un dabas aizsardzība; ► Radioaktīvo vielu droša apsaimniekošana; Darbības ar ķīmiskajām vielām vai maisījumiem. Latvijas vides pārraudzības valsts birojs: ► Izskata iesniegumus par	Atļaujas piesārņojošām darbībām izdod un atļaujas izdod Vides aizsardzības aģentūra (VAI), kuras funkcijās ietilpst: ► Nodrošināt pastāvīgu un pilnu uzraudzību, novērtēšanu, prognozēšanu un informācijas nodrošināšanu attiecībā uz vides kvalitāti un dabas resursiem; ► Piedalīties politikas veidošanā attiecībā uz ūdens resursu uzraudzību un pārvaldību ► Uzturēt un attīstīt ūdenstīlpu valsts reģistru un klasifikatoru, teritoriālpārvaldības dokumentu reģistru un datu bāzi ► Veikt ietekmes uz vidi novērtēšanu attiecībā uz ūdens resursiem	Igaunijā ir nodalītas atļauju piesārņojošām darbībām izsniegšana un atļaujās ietvertu nosacījumu ievērošanas uzraudzība. 1) Vides pārvalde (<i>Environmental Board</i>), kuras funkcijas: ► Vides un radiācijas politikas īstenošana, kā arī attiecīgo programmu ieviešana; ► Atļauju izsniegšana dabas resursu izmantošanai, kā arī jebkurām citām darbībām ar ietekmi uz vidi (formu iespējams aizpildīt tiešsaistes režīmā, izmantojot komersanta identifikācijas karti); ► Dažādu projektu un plānu izpildes kontrole; ► Vides, mežu, medniecības, gaisa un zemes dziļu uzraudzība.	Dānijā vides aizsardzības lietas pārvalde Vides ministrija. Tās pakļautībā esošā Vides aizsardzības aģentūra (Environment Protection Agency – EPA) veic sekojošas funkcijas: 1) Dialoga veidošana starp uzņēmumiem un sabiedrību; 2) Valsts un starptautisko normatīvu ieviešana; 3) Nodrošināt informāciju par vidi. EPA darbs ietver stratēģijas atkritumu, vides faktoriem un cilvēku veselību, kā arī rīcības plānus attiecībā uz ķīmiskām vielām un ekotehnoloģijām. Darbība ir cieši saistīta ar ES, Dānijas Vides centriem, reģioniem un pašvaldībām. Lielākai daļai mazo uzņēmumu nav nepieciešams īpašs vides	Ekonomiskās attīstības, transporta un vides centrs (Centres for Economic Development, Transport and the Environment) sācis darboties ar šī gada 1.janvāri. Centrs darbojas šādās jomās: 1) Ekonomikas attīstība, darbaspēks, kompetence un kultūras pasākumi; 2) Transports un infrastruktūra; 3) Vide un dabas resursi. Darbība notiek ciešā sadarbībā ar vietējo pašvaldību. Pašvaldības nodrošina un uzrauga dabas aizsardzību vietējā mērogā. Tās izdod speciālas dabas atļaujas, kas attiecas uz mazāk nozīmīgiem augiem un iekārtām. Somijas Vides institūts (SYKE) izsniedz atļaujas šādām darbībām:	Zviedrijas Vides aizsardzības aģentūra (The Swedish Environmental Protection Agency). Atbildības jomas: 1) Sniegt pamatnostādnes par vides un reglamentējošiem jautājumiem citām valsts aģentūrām, kā arī reģionālām un vietējām varas iestādēm; Iztvērt dažādu pasākumu efektivitāti, lai sasniegtu Nacionālās vides kvalitātes mērķus un ierosinātu jaunus pasākumus; 2) Uzraudzība un ziņošana par vides stāvokli, vides politikas instrumentiem, tostarp tiesību aktiem vides jomā; 3) Atbalstīt atkritumu apsaimniekošanu; 4) Atbalstīt vides izpēti; 5) Komunikācija ar ekspertiem; 6) Vides aizsardzības finansēšana;	Vides inspekcija (The Czech Environmental Inspectorate, CEI). Galvenās darbības jomas: ► Gaisa aizsardzība; ► Atkritumu apsaimniekošana; ► Dabas aizsardzība; ► Ūdens aizsardzība; ► Meža aizsardzība. CEI pakāpeniski piešķirti arī papildus pienākumi citās jomās: Zemes ozona slāņa aizsardzība, uzraudzību darbībām ar ķīmiskajām vielām, nelaimes gadījumu darbā novēršanu, iepakošanas apsaimniekošana un ģenētiski modificēti organismi (ĢMO). Čehijas Vides informācijas aģentūras (CENIA) pakļautībā atrodas Vides izvērtēšanas centrs,	► Viskonsolidētākais modelis vides aizsardzības pasākumu nodrošināšanai ir izveidots Lietuvā, kur vides atļauju izdošana, uzraudzība un rūpniecisko avāriju izmeklēšana koncentrēta Vides aizsardzības aģentūrā. Šī aģentūra sadarbojas ar Vides ministriju un tās reģionālajiem departamentiem paaugstināta piesārņojuma riska projektu izskatīšanā un izpētē pirms atļauju izdošanas. ► Iespējams pārņemt Dānijas pieredzi, kad mazajiem uzņēmumiem, kuriem speciālās atļaujas nav nepieciešamas, to darbību uzrauga vietējās pašvaldības vides inspektori, kuri savukārt

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs						Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai	
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija		Čehija
		<p>reģionālo vides pārvalžu lēmumiem, kuri attiecas uz atļauju izsniegšanu un atļauju nosacījumiem, piesāpoto vai potenciāli piesāpoto vietu izpēti, sanāciju un izpēti vai sanācijas izdevumu segšanu vai sadalījumu.</p> <p>► Saskaņojot ar Vides ministriju, informē citas valstis par iesniegtu atļaujas saņemšanai gadījumos, kad iespējama piesāpuma pārrobežu pāreze.</p>	<p>► Organizēt un veikt vides piesāpuma avotu ķīmiskās, bioloģiskās un radioloģiskās izmeklēšanas</p> <p>► Izsniegt atļaujas darbībām ar sadzīves un bīstamajiem atkritumiem, zvejniecību, mājlopu importu un eksportu.</p> <p>Internetā: http://gamta.lt/cms/index?rubricId=48d34fea-0b25-4738-bc21-f7c7cecbc78a</p> <p>Pārējos gadījumos ietekmes uz vidi novērtējumu veikšanu uzrauga Vides ministrija un tās reģionālie departamenti.</p> <p>Internetā: http://www.am.lt/VI/en/VI/index.php</p>	<p>Internetā: http://www.keskkonnaamet.ee/index.php?id=10570</p> <p>2) Vides inspekcija (<i>Environmental Inspectorate</i>), kuras funkcijas:</p> <p>► Izsniegt atļauju piesāpjošām darbībām ievērošanas nosacījumu kontrole, izvērtējot komersanta reizi gadā iesniegtu pārskatu un salīdzinot to ar izsniegtās atļaujas nosacījumiem.</p> <p>► Gadījumos, kad inspektoram rodas aizdomas par pārkāpumiem, inspektoram ir tiesības ierasties komersanta darbības vietā, paņemt paraugus un veikt to pārbaudi laboratorijā;</p> <p>► Vides un dabas resursu izmantošanas koordinācija un pārbaude, t.sk. atbilstības likumdošanas normām kontrole un pārskatu par ietekmi uz vidi izskatīšanu.</p>	<p>aizsardzības licenci. Tos pārbauda vietējās padomes vides inspektors, kas uzraudzīs uzņēmumu, izmantojot rīkojumus vai ieteikumus, ja nepieciešams.</p> <p>Uzņēmumiem, kuri rada augstu risku piesāpjošām darbībām, nepieciešams saņemt vides aizsardzības licenci.</p> <p>Ar vides atļauju, vides iestāde paredz nosacījumus uzņēmumam, kas jādara, lai ierobežotu jebkādu būtisku piesāpumu, ko veiktu uzņēmums. Licences nosacījumi ietver prasības attiecībā uz gaisa, notekūdeņu, atkritumu, nelaimes gadījumu novēršanu un trokšņa emisijām.</p>	<p>1) Importa un eksporta licences apdraudēto augu un dzīvnieku sugām;</p> <p>2)Sertifikātus šo sugu tirdzniecībai un transportēšanai ;</p> <p>3)Starptautiskiem atkritumu sūtījumiem (imports, eksports, starp-sūtījumi);</p> <p>4)Vides ietekmes analīzei un atļaujas koksnes konservantiem, biocīdu pesticīdiem;</p> <p>5)Ķīmisko vielu lietošanai, lai novērstu piesāpumu;</p> <p>6)Biocīdiem;</p> <p>7)u.c. īpašas atļaujas.</p> <p>SYKE uzrauga sekojošas darbības:</p> <p>1)ūdens kvalitātes kontrole un ūdens resursi;</p> <p>2)Jūras uzraudzība, aizsardzība un ilgtspējīga izmantošana;</p> <p>3)Bioloģiskās daudzveidība un ekosistēmas pakalpojumi;</p> <p>4) Klimata izmaiņas;</p> <p>5) Ilgtspējīgs patēriņš un ražošana;</p> <p>6) Ķīmija un vide;</p> <p>7) Vides politika.</p> <p>Internetā: http://www.suomi.fi/suomifi/english/subjects/nature_and_the_environment</p> <p>www.environment.fi</p>	<p>8) Zemes un ūdens aizsardzība (iekļaujot NATURA 2000);</p> <p>9) Medīšanas un savvaļas jautājumu uzraudzīšana;</p> <p>10) Veicināt brīvdabas atpūti;</p> <p>11) Veidot sadarbību ar citām valstīm.</p> <p>Licenču izsniedzējas ir Vides tiesas vai Valsts pārvaldes padome (Environmental Courts or the County Administrative Boards (CAB)). Institūcijas izvērtē licences bīstamām darbībām.</p> <p>Vides un sabiedrības veselības komiteja (Environmental and Public Health Committee (EPHC)) ir tiesīga izvērtēt licences izsniegšanu par bīstamām darbībām.</p>	<p>kas:</p> <p>1) Ierosina, izstrādā un izvērtē novērtējuma ziņojumus;</p> <p>2) Koordinē un metodiski kontrolē novērtēšanas procesu;</p> <p>3) Nodrošina klientu apkalpošanu.</p>	<p>sadarbojas ar nacionālo Vides aizsardzības aģentūru.</p>
<p>• Institūcijas, kuras uzrauga ietekmes uz vidi novērtējuma izstrādi un rezultātus, un to funkcijas</p>	<p>A2 A3</p>	<p>Latvijas vides pārraudzības valsts birojs un Valsts vides dienests.</p> <p>► A kategorija – nepieciešams pilnais ietekmes uz vidi novērtējums (veic komersants), jāvēršas uzreiz LVPVB;</p> <p>► B kategorija – nepieciešams sākotnējais ietekmes uz vidi novērtējums (veic VVD), jāvēršas VVD, LVPVB izsaka atzinumu par pilnā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību vai tehnisko noteikumu izdošanu vides prasību ievērošanai (izdod VVD);</p>	<p>Vides aizsardzības aģentūra saskaņo programmas un uzrauga ietekmes uz vidi novērtējumus saistībā ar ūdens resursiem.</p> <p>Pārējos gadījumos ietekmes uz vidi novērtējuma programmas saskaņo un uzrauga Vides ministrija un tās reģionālie departamenti.</p>	<p>Vides inspekcija (<i>Environmental Inspectorate</i>) izsniedzot atļauju piesāpjošām darbībām, katrā individuālā gadījumā tiek izvērtēts un attiecīgi norādīts, vai komersantam nepieciešams iesniegt ietekmes uz vidi novērtējumu.</p> <p>Vides ministrijas struktūrā ir ietekmes uz vidi departaments, kurš ir atbildīgs par to komersantu akreditāciju, kuri ir tiesīgi gatavot ietekmes uz vidi novērtējumus.</p>	<p>Teritoriālplānošanas un vides plānošanas aģentūra ir atbildīga par ietekmes uz vidi pārraudzību.</p> <p>Potenciālā piesāpuma gadījumā komersantam ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, kuru parasti apstiprina vietējās pašvaldības, taču potenciāli videi kaitīgie uzņēmumi, tiek apstiprināti valstiskā līmenī. Ja uzņēmuma ietekmes uz vidi novērtējums tiek apstiprināts, tad uzņēmumam piešķir tiesisko aizsardzību līdz 8 gadiem, bet uzņēmumiem ar „Integrētā piesāpuma novēršanas un kontroles” plānu, līdz 10 gadiem. Šī perioda laikā institūcijas nevar izvirzīt</p>	<p>Reģionālās valsts administrācijas aģentūras (Regional State Administrative Agencies).</p> <p>► Iestāde veic izpēti un novērtē IVN plānu un programmu, ja plāna vai programmas īstenošanai var būt ievērojama ietekme uz cilvēka veselību, vidi un bioloģisko daudzveidību, ainavu, dabas resursiem u.c.</p> <p>► Aģentūra nodrošina atļauju izsniegšanu atkritumu apstrādes iekārtām, kā arī piesāpoto vietu atjaunošanas atļaujas.</p> <p>Likumdošana ir balstīta uz „Ietekmes uz vidi” likuma un ES direktīvām.</p>	<p>Licenču izsniedzējas ir Vides tiesas vai Valsts pārvaldes padome (Environmental Courts or the County Administrative Boards (CAB)). Institūcijas izvērtē licences bīstamām darbībām.</p> <p>Vides un sabiedrības veselības komiteja (Environmental and Public Health Committee (EPHC)) ir tiesīga izvērtēt licences izsniegšanu par bīstamām darbībām.</p> <p>Zviedrijas Vides aizsardzības aģentūra (SEPA) iesaistās tajos IVN izvērtējumos, kad ir būtisks risks valsts līmenī.</p>	<p>Čehijas Vides informācijas aģentūras (CENIA) pakļautībā atrodas Vides izvērtēšanas centrs, kas:</p> <p>► Ierosina, izstrādā un izvērtē novērtējuma ziņojumus;</p> <p>► Koordinē un metodiski kontrolē novērtēšanas procesu;</p> <p>► Nodrošina klientu apkalpošanu.</p> <p>IVN rezultāti tiek apkopoti kopējā centralizētā reģistrā, kas ir publiski pieejams.</p>	<p>► Lietuvā ietekmes uz vidi novērtēšana ir sadalīta starp Vides ministriju un Vides aizsardzības aģentūru, kur aģentūra novērtējumu veic tikai attiecībā uz ūdens resursiem, savukārt Vides ministrija – visos pārējos gadījumos.</p> <p>► Igaunijā savukārt Vides ministrija izsniedz atļaujas komersantiem veikt ietekmes uz vidi novērtējumu, bet faktiski šo procesu uzrauga Vides inspekcija.</p>

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija	
		▶ C kategorija – jāvērtē VVD, kas izdod tehniskos noteikumus vides prasību ievērošanai.			jaunas prasības uzņēmumam (izņemot īpašus gadījumus).				
• Ja institūcijas ir dažādas, kā ir izveidots vienas pieturas aģentūras princips komersantam vides jautājumos	A5	Tiek veidots Valsts vides dienestā.	Galvenie pakalpojumu veidi vides jomā iekļauti kopējā portālā „Business Gateway Lithuania” Interneta: http://www.verslovartai.lt/en/	Nav izveidots vienas pieturas aģentūras princips. Nepieciešamības gadījumā komersants kontaktējas ar atbildīgo institūciju.	Nav izveidots.	Nav izveidots.	Nav izveidots.	Nav izveidots.	▶ Neviēnā no pētītajām valstīm nav izveidota vienas pieturas aģentūra vides jomā sniedzamajiem pakalpojumiem. Vistuvāk tā ieviešanai ir Lietuva, kur vides atļaujas iekļautas kopējā uzņēmējdarbības portālā.
Bīstamo iekārtu reģistrācija									
• Bīstamo iekārtu reģistra uzturētājs un tā funkcijas	A2 A3	Patērētāju tiesību aizsardzības centrs ir bīstamo iekārtu reģistra uzturētājs, kā arī veic bīstamo iekārtu uzraudzību un kontroli, kā arī uzrauga tehniskās uzraudzības normatīvo aktu prasību ievērošanu. 1) tirgus uzraudzība un kontrole nepārtikas preču (izņemot sadzīvē lietojamās ķīmiskās vielas un ķīmiskos produktus, medicīnas preces, zāles, veterinārās zāles, kosmētiskos un dzīvnieku kopšanas līdzekļus, kā arī farmaceitiskos un veterinārfarmaceutiskos produktus) tirdzniecībā un pakalpojumu sniegšanas jomā; 2) par patērētāju tiesību pārkāpumiem saņemto patērētāju iesniegumu izskatīšana, palīdzības sniegšana patērētājiem konfliktu risināšanā ar ražotājiem, pārdevējiem vai pakalpojumu sniedzējiem, kā arī patērētāju likumīgo prasību izpildes pieprasīšana; 3) juridiska rakstura palīdzības sniegšana patērētājiem jautājumos, kas skar viņu tiesības; 4) patērētāju tiesību ievērošanas uzraudzība līgumu projektos un līgumos, ko patērētāji slēdz ar ražotājiem, pārdevējiem vai pakalpojuma sniedzējiem, kā arī normatīvajos aktos paredzēto darbību veikšana, lai ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs izmainītu vai pārtrauktu pildīt līguma projekta vai līguma noteikumus, ja šajā dokumentā konstatēti netaisnīgi vai neskaidri noteikumi; 5) pārtikas un nepārtikas preču svara un mēra pareizas noteikšanas, kā arī pirkuma samaksas pareizas aprēķināšanas uzraudzība; 6) uzraudzīt tirgū reglamentētajā sfērā piedāvāto mērīšanas līdzekļu atbilstību normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, veikt lietošanā nodoto mērīšanas līdzekļu valsts metroloģisko uzraudzību, veikt	Valsts darba inspekcija. Tās funkcijas: ▶ Kontrolē nedeklarēto darbu un to uzraugošās institūcijas; ▶ Seko līdzi darba likumdošanas prasību ievērošanai (t.sk. – darba laika plānošanas u.c. aspektu nosacījumu ievērošana); ▶ Seko līdzi darba devējiem un to darbībām darba drošības jomā, risku analīzes un novērtējumu veikšanā, sniedz piedāvājumus lai novērstu riskus darba vietā, veic izpēti profesionālo slimību un darba traumu jomā, izskata sūdzības un iesniegumus darba drošības un aizsardzības jomā, sniedz priekšlikumus darba jomas likumdošanas aktiem.	Igaunijas Tehniskās uzraudzības pārvalde (Estonian Technical Surveillance Authority), kas izveidota apvienojot Igaunijas Nacionālās komunikācijas padomi, Igaunijas Dzelzceļa inspektorātu un Igaunijas Tehnisko inspektorātu. Galvenās funkcijas: 1) Elektroniskās komunikācijas departaments: ▶ Komunikāciju pakalpojumu nodrošinātāju uzraudzība; ▶ Radio frekvenču vadība un uzraudzība; ▶ Radio aprīkojuma tehniskā uzraudzība. 2) Dzelzceļa departaments: ▶ Nacionālās politikas dzelzceļa jomā pārraudzība; ▶ Normatīvo aktu izpildes uzraudzība dzelzceļa jomā; ▶ ES fondu projektu ieviešanas aģentūra. 3) Industriālās drošības departaments: ▶ Dažādu iekārtu tirgus uzraudzība produktu drošības garantēšanai, izvērtējot atbilstību tiesību aktiem; ▶ Iekārtu un instalāciju uzraudzība, t.sk. pārbaudes pie komersantiem; ▶ Atbalsta pakalpojumi.	Dānijas Drošības aģentūra (Danish Safety agency). Drošības aģentūras strādā ar tehniskās drošības uzraudzību elektroenerģijas, gāzes, santehnikas, kanalizācijas, ugunošana un produktu vispārēju drošību. Aģentūra ir arī atbildīga par metroloģiju un akreditāciju.	Tehniskās Drošības iestāde (The Safety Technology Authority (Tukes)). Iestāde atrodas Ekonomikas un nodarbinātības ministrijas pakļautībā. Iestāde darbojas kā vadītāju, attīstītāju un ekspertu organizācija, kas atbild par tehnisko drošību un uzticamību. Iestāde darbojas ķīmisko rūpniecības procesu, elektroiekārtu drošības, spiediena iekārtu drošības, glābšanas dienesta iekārtu, izstrādājumu no dārgmetāļiem, būvstrādājumu un metroloģijas jomās. Iestādes misija ir aizsargāt cilvēkus, īpašumu un vidi pret drošības riskiem un veicināt uzticamību tehnoloģijām. Iestāde darbojas saskaņā ar trim grupām: Produktu un iekārtas uzraudzības grupas, augu uzraudzības un pētniecības un attīstības atbalsta pakalpojumi. Normatīvie akti nosaka saistošas prasības, kas aptver: 1)kāda veida kvalifikācija ir vajadzīga, lai nodarbotos ar elektrību saistītiem darbiem; 2)kāda veida pārbaudes ir vajadzīgas; 3)kādas ir tehniskās prasības attiecībā uz iekārtām; 4)kā tiek ievērotas drošības prasības darba laikā. Visiem ar elektrību saistītiem komersantiem nepieciešams reģistrēties speciālā reģistrā, kā arī reizi gadā jāreģistrē savi produkti.	Darba vides inspekcija (Swedish Work environment authority). Inspekcijas pārbauda: 1)vai ir izveidota darba aizsardzības programma un vai tā tiek ievērota; 2) pārbauda darba vides risku (fizisko, garīgo un sociālo); 3) pārbauda iekārtu īpašo apdraudējumu (piem., noteikta veida iekārtas noteikta veida darbā).	Valsts darba inspekcija (State Labour Inspection Office, SLIO). SLIO un tās reģionālās pārvaldes uzņēmumos pārbauda: 1) Normatīvo aktu ievērošanu saistībā ar nodarbināto un darba devēju attiecībām; 2) Normatīvo aktu ievērošanu attiecībā pret darba laikiem un pārtraukumiem; 3) Normatīvo aktu ievērošanu attiecībā uz veselību un drošību; 4) Normatīvo aktu ievērošanu attiecībā pret tehniskajām iekārtām ar paaugstinātu veselības un vides apdraudēšanas risku, kā arī Normatīvo aktu ievērošanu attiecībā pret drošu darba vidi pie ierobežota tehniskā aprīkojuma; 5) Normatīvo aktu ievērošanu nodarbinot sievietes, invalīdus, bērnus; 6) Normatīvo aktu ievērošanu, veicot mākslas, kultūras, sporta un reklāmas pasākumus pret bērniem; 7) Normatīvo aktu ievērošanu darba tiesiskajās attiecībās; 8) Normatīvo aktu ievērošanu saistībā ar darba algas jautājumiem.	▶ Igaunijā, Dānijā un Somijā bīstamo iekārtu reģistrāciju un uzraudzību veic specializētas tehniskās uzraudzības vai drošības iestādes, kuru darbības mērķis ir veicināt dažādu iekārtu un produktu drošu izmantošanu. ▶ Lietuvā, Zviedrijā un Čehijā bīstamās iekārtas tiek iekļautas uzraudzības apjomā valsts darba inspekcijām, kuras šīs iekārtas pārsvārā skata kā darba drošības jautājumu.

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija	
		fasēto preču metroloģisko kontroli.							
Patentu valdes finansēšana									
<ul style="list-style-type: none"> Institūcija, kas reģistrē patentus, preču zīmes un dizaina paraugus 	A2	<p>Patentu valde. Patentu valde pieņem un izskata juridisko un fizisko personu pieteikumus izgudrojumu, dizainparaugu un preču zīmju tiesiskajai aizsardzībai; veic izgudrojumu, dizainparaugu un preču zīmju ekspertīzi, izsniedz tos aizsargājošos patentus un apliecības, kārtā attiecīgos valsts reģistrus.</p> <p>Patentu valde savas kompetences ietvaros izstrādā noteikumus, priekšrakstus, izskaidrojumus. Konsultē juridiskās un fiziskās personas, atestē patentpilnvarotus, izdod savu oficiālo izdevumu "Patenti un preču zīmes", normatīvos un metodiskos materiālus.</p>	<p>Valsts patenta birojs. Ir valsts aģentūra, kas veic industriālu īpašumu (izgudrojumu, dizaina, preču un pakalpojuma zīmju, pusvadītāju produktu topogrāfijas) juridisko īpašumtiesību aizsardzību.</p>	<p>Igaunijas Patentu birojs (Estonian Patent Office).</p> <p>Galvenās funkcijas:</p> <ol style="list-style-type: none"> Nodrošināt industriālā īpašuma objektu (patentu, preču zīmju, dizaina paraugu) tiesisko aizsardzību valsts vārdā, kā arī informēt sabiedrību par tiesiskās aizsardzības nodrošināšanu un tās ticamību; Piedalīties likumdošanas izstrādē un ieviešanā, iesniedzot priekšlikumus grozījumiem vai attiecīgās jomas likumdošanas papildināšanai; Piedalīties politikas, stratēģijas un attīstības plānu izstrādē darbības jomā; sagatavot un ieviest projektus, t.sk. piedaloties starptautiskos projektos. 	<p>Dānijas patenta un preču zīmju birojs (Danish Patent and Trademark Office) atrodas Ekonomikas un uzņēmējdarbības lietu ministrijas pakļautībā.</p> <p>Galvenās funkcijas:</p> <ol style="list-style-type: none"> Nodrošināt patenta un starptautisko patenta reģistrāciju u.c. Nodrošināt efektīvu meklēšanas rīku datubāzēs; <p>lestādes mērķis ir būt stratēģiskās informācijas centram, kā arī aizsargāt patenta tiesības.</p> <p>Dānijas Patenta un preču zīmju birojs piedāvā pilnu profesionālo patenta meklēšanu, ietverot stāvokli, patentspēju, derīgumu, rīcības brīvību un pārkāpumu noskaidrošanu. Tā arī veic patenta izlūkošanas analīzi un patenta ģimeņu meklēšanu. Visi meklējumi ir pielāgotas klienta vajadzībām.</p>	<p>Galvenais reģistrācijas procesa pārvaldītājs ir Somijas Patenta un reģistrācijas pārvalde (National Board of Patents and Registration). Pārvalde nodarbojas ar:</p> <ol style="list-style-type: none"> Komercreģistru, apvienību un asociāciju reģistru. Patenta tiesību izsniegšanu. <p>Pārvalde nodarbojas ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> Patentu; Preču zīmju; Dizaina paraugu; Funkcionālo modeļu reģistrāciju. 	<p>Zviedrijas Patenta un reģistrācijas birojs (Swedish Patent and Registration Office). PRV uzdevums ir nodrošināt:</p> <ol style="list-style-type: none"> efektīvu un atbilstīgu sistēmu, lai reģistrētu tehnoloģiskās idejas, preču zīmes un dizainparaugus; uzlabojumus uzņēmējdarbībai un uzņēmumam, izmantojot atbilstošu un kvalitatīvu informāciju un pakalpojumus saistībā ar intelektuālā īpašuma jautājumiem. 	<p>Rūpnieciskā īpašuma birojs (Industrial Property Office), birojs strādā galvenokārt patenta un preču zīmju piešķiršanas jomā. Birojs veic sekojošus uzdevumus:</p> <ol style="list-style-type: none"> Patenta reģistrācija; Papildus aizsardzības sertifikātu izsniegšana; Topogrāfijas pusvadītāju izstrādājumu reģistrācija; Funkcionālo modeļu reģistrācija; Preču zīmju reģistrācija; Ģeogrāfisko nosaukumu un cilmes vietu nosaukumu reģistrācija. 	<ul style="list-style-type: none"> Somijā patenta, preču zīmju un dizainparaugu reģistrāciju veic Somijas Patenta un reģistrācijas pārvalde, kura veic ar komersantu un citu organizāciju reģistrāciju. Zviedrijā Patenta un reģistrācijas birojs nodrošina arī konsultāciju un pakalpojumu sniegšanu attiecībā uz intelektuālo īpašumu.
<ul style="list-style-type: none"> Patenta valdes, kas reģistrē patentus, preču zīmes un dizaina paraugus, finansēšanas modelis (pašfinansēšana vai caur budžetu) Patenta valdes esamības/nepieciešamības salīdzinošā analīze 	A5	Valsts budžeta finansējums.	Valsts budžeta finansējums, iestāde saņem maksu par pakalpojumiem, bet pamatā tiek finansēta no valsts budžeta.	Birojs pamatā tiek finansēts no valsts budžeta, saņemot finansējumu arī no Pasaules intelektuālā īpašuma organizācijas un Eiropas Patenta organizācijas.	Valsts budžeta finansējums.	Valsts pakļautībā esoša pašfinansējoša institūcija.	Valsts pakļautībā esoša pašfinansējoša institūcija.	Valsts budžeta finansējums (ienākumi tiek ieskaitīti valsts kasē).	<ul style="list-style-type: none"> Somijā un Zviedrijā patentus reģistrējošās organizācijas tiek finansētas no saviem ieņēmumiem (pašfinansējuma modelis).

1.1. Nozarēm specifiskās prasības

1.1.1 Ēku būvniecība (NACE 41), inženierbūvniecība (NACE 42), specializētie būvdarbi (NACE 43)

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija	
Būvkomersantu sertifikācija un reģistrācija									
<ul style="list-style-type: none"> Būvniecības procesa dalībnieku sertifikācijas prasības (kurām profesijām nepieciešami sertifikāti) 	A1	<p>Saskaņā ar likumdošanu, būvniecības jomā Latvijā reglamentētas profesijas ir: arhitekts, būvinženieris un būvtehniķis. Pastāvīgai darbībai šajās profesijās nepieciešams attiecīgs būvprakses vai arhitekta prakses sertifikāts. Profesiju reglamentāciju nosaka "Būvniecības likums" un likums "Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu".</p>	<p>Lai pieteiktos sertifikācijai būvniecības uzņēmumam jābūt viena gada darbības pieredzei (šajā laikā uzņēmums darbojas bez atļaujas) un jāsūta tā darbinieki uz apmācībām.</p> <p>Būvuzraugiem jāapmeklē Būvniecības un produktu sertifikācijas centra rīkotās apmācības. Apmācības notiek noteiktās iestādēs (galvenokārt universitātēs).</p>	<p>Būvniecības procesa dalībnieku sertifikācijas prasības ir atkarīgas no būvniecības veida.</p> <p>Prasības parasti ietver noteikta veida izglītību, darba pieredzi, kā arī sertifikātus (ņemot vērā būvniecības veidu) vismaz šādiem speciālistiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> Būvniecības inženieri; Apkures un ventilācijas sistēmu inženieri; Būvuzņēmēji; Ģeodēzisti; Arhitekti. 	<p>Būvniecības procesa dalībnieku sertifikācijas prasības ir atkarīgas no būvniecības veida.</p> <p>Akreditēties nepieciešams visiem celtniecības inženieriem, lai veiktu celtniecības darbus Dānijā.</p>	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	<ul style="list-style-type: none"> Lietuvā, Igaunijā un Dānijā pastāv būvniecībā iesaistīto speciālistu sertifikācijas prasības atkarībā no plānotās darbības veida.
<ul style="list-style-type: none"> Institūcijas, kas veic sertifikāciju 	A1	<p>Sertificēšanas institūcijas:</p> <ul style="list-style-type: none"> Latvijas Arhitektu savienības Sertificēšanas centrs; Latvijas Būvinženieru savienības Būvniecības speciālistu sertifikācijas institūcija; Latvijas Dzelzceļnieku biedrības Sertificēšanas centrs; 	<p>Būvniecības produktu sertifikācijas centrs veic būvuzraugu un būvniecības uzņēmumu sertifikāciju. Uzņēmumu atestāciju veic Vides ministrijas komisija. (pēc tam kad jau ir speciālists sertifikēts). Vides ministrijas noteiktās prasības pārbauda tās kompānijas kas sertifikē.</p> <p>Sertifikātu izsniedz tās ārējās</p>	<p>Pamatā ir šādas institūcijas, kuras veic būvniecības procesa dalībnieku sertifikāciju:</p> <ul style="list-style-type: none"> Arhitektu apvienība – izsniedz sertifikātus arhitektiem; Igaunijas Būvniecības inženieru apvienība – izsniedz sertifikātus būvniecības inženieriem; Igaunijas Apkures un ventilācijas inženieru 	<p>Akreditāciju veic Dāņu inženieru asociācija (The Danish Society of Engineers, IDA), kas ir profesionāla iestāde un tirdzniecības asociācija tehniskajiem un zinātnes profesionāļiem. Pašu akreditāciju veic celtniecības inženieru akreditēšanas komisija.</p>	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	<ul style="list-style-type: none"> Lietuvā Būvniecības produktu sertifikācijas centrs veic būvuzraugu un būvniecības uzņēmumu sertifikāciju un pieņem pieteikumus būvniecības uzņēmumu atestācijai, kuru veic Vides ministrija.

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija	
		<ul style="list-style-type: none"> ▶ Latvijas Jūrniecības savienības Sertificēšanas centrs; ▶ Latvijas Melioratoru biedrības Hidromelioratīvās būvniecības sertifikācijas centrs; ▶ Latvijas siltuma, gāzes un ūdens tehnoloģijas inženieru savienības Būvniecības speciālistu sertifikācijas centrs; ▶ Latvijas Elektroenerģētiķu un Energobūvnieku asociācijas Sertifikācijas birojs; ▶ Latvijas Elektriķu brālības Sertifikācijas departaments; ▶ SIA „Latvijas neatkarīgais speciālistu atestācijas un sertifikācijas centrs”. <p>Katram sertificētajam ir atsevišķa sertifikācijas joma.</p>	<p>apmācības iestādes (asociācijas un valsts iestādes).</p> <p>Pieteikumu formas pilda Būvniecības produktu sertifikācijas centrs.</p> <p>Galvenokārt visu sertificēšanu un atestāciju veic Būvniecības produktu sertifikācijas centrs vai centra ietvaros Vides ministrijas nozīmēta komisija.</p> <p>Būvniecības uzņēmumu atestācija: Būvniecības uzņēmumu atestāciju veic Vides ministrijas nozīmēta komisija, kas novērtē vai uzņēmums ir gatavs un atbilstošs lai veiktu būvdarbus (īpaši nozīmīgus būvdarbus). Centrs veic arī Eiropas Savienības un citu valstu būvniecības uzņēmumu atbilstības Lietuvas tiesību aktu prasībām novērtēšanu. Centrs organizē un vada dizaineru, arhitektu, būvniecības uzņēmumu, tehnisko novērtētāju testēšanu un atestāciju, kā arī dzīvojamo ēku administratīvo (apsaimniekošanas) uzņēmumu atestāciju.</p> <p>Būvuzraugu, būvniecības vadītāju atestācija: Būvniecības speciālistu atestācija tiek veikta lai apstiprinātu būvnieku kvalifikāciju vadīt būvdarbu procesu liela apmēra/ nozīmīgiem būvprojektiem, piešķirot tiesības veikt atsevišķas darbības.</p> <p>Produktu sertifikācija: Atsevišķu produktu sertifikācija (apstiprināšana, ka produkti atbilst konkrētām prasībām ir obligāta, nosacījumus nosaka Vides ministrija.</p>	<p>apvienība – izsniedz sertifikātus apkures un ventilācijas sistēmu inženieriem;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Igaunijas Būvuzņēmēju asociācija – izsniedz sertifikātus būvuzņēmējiem; ▶ Igaunijas Ģeodēzistu apvienība – izsniedz sertifikātus ģeodēzistiem. 					
<ul style="list-style-type: none"> • Būvkomersantu reģistrā ietvertu komersantu loks (kam jāreģistrējas) 	A1	<p>Saskaņā ar Būvniecības likuma 10. Pantu, lai veiktu komercdarbību vienā vai vairākās būvniecības jomās, kurās fiziskajai personai patstāvīgai darbībai saskaņā ar šā likuma 8.panta pirmo daļu nepieciešams būvprakses vai arhitekta prakses sertifikāts, kas izsniegts saskaņā ar Būvniecības likumu un Ministru kabineta 2003.gada 8.jūlija noteikumiem Nr.383 „Noteikumi par būvprakses un arhitekta prakses sertifikātu piešķiršanu, reģistrēšanu un anulēšanu”, komersantam jāreģistrējas būvkomersantu reģistrā.</p>	<p>Būvniecības produktu sertifikācijas centrs ievada datus attiecīgajos reģistros un uztur tos. Centra mājas lapā pieeja šādiem reģistriem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Būvniecības speciālistu reģistrs; ▶ Būvniecības produktu reģistrs; ▶ Bīstamo atkritumu pārvaldības speciālistu reģistrs; ▶ Ēku energoefektivitātes novērtēšanas speciālisti. <p>Būvniecības produktu sertifikācijas centra mājas lapā uzskaitīti arī šādi reģistri:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Būvniecības produktu reģistrs (novērtējumi); ▶ Ēku sertifikācija (enerģētiskas un skaņas aspekti); ▶ Vadības sistēmu sertifikācija; ▶ Iekārtu skaņu emisija. 	<p>Igaunijā nepastāv atsevišķs Būvkomersantu reģistrs. Būvkomersanti tiek reģistrēti Komercreģistrā, kur, ņemot vērā komersanta darbības jomu, pie komersanta reģistrācijas nepieciešams norādīt atbildes uz specifiskiem jautājumiem papildus standarta formai.</p>	<p>Būvkomersantu reģistrā atrodas visi celtniecības inženieri. Reģistrā redzama informācija par inženieru vārdiem, pozīcijām, kvalificēšanās gadu un specialitāti, darba vieta kā arī atjaunotās akreditācijas datus.</p>	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Igaunijā nepastāv atsevišķs būvkomersantu reģistrs, tie tiek reģistrēti Komercreģistrā norādot papildu ierakstus pie darbības jomām ▶ Lietuvā šādu reģistru uztur Būvniecības produktu sertifikācijas centrs, kas ir Vides ministrijas izveidots valsts uzņēmums.

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija	
• Nosacījumi reģistrēšanai Būvkomersantu reģistrā	A1	Būvprakses vai arhitekta prakses sertifikātus piešķir, sertifikātu derīguma termiņu pagarina vai sertifikātus anulē kompetentas sertificēšanas institūcijas, kuru sarakstu Ekonomikas ministrija publicējusi laikrakstā "Latvijas Vēstnesis". Sertificēšanas institūciju kompetenci novērtē likumā "Par atbilstības novērtēšanu" noteiktajā kārtībā un saskaņā ar standartu LVS EN ISO/IEC 17024:2003 "Atbilstības novērtēšana - vispārīgās prasības personu sertificēšanas institūcijām".	Uzņēmums tiek reģistrēts pēc sertifikāta iegūšanas, nekādu atsevišķu papildu prasību nav.	Igaunijā nepastāv atsevišķs Būvkomersantu reģistrs.	Jāveic akreditācija. Nepieciešama speciāla izglītība.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	<ul style="list-style-type: none"> Lietuvā būvniecības uzņēmums tiek reģistrēts, ja tam ir nepieciešamie sertifikāti profesionāli darboties paredzētajās jomās. Dānijā būvniecības uzņēmumam jāiziet noteikts akreditācijas process, jāpierāda, ka tam ir attiecīgi izglītoti un kvalificēti speciālisti. Igaunijā šāds reģistrs nepastāv.
• Institūcija, kas reģistrē un uztur Būvkomersantu reģistru, tās funkcijas	A2 A3	Sākot ar 2003.gada 1.martu Ekonomikas ministrija veic vispārējo būvniecības pārraudzību un koordināciju valstī. Ministrija ir atbildīga par vienotas valsts politikas būvniecībā izstrādi un tās īstenošanu. Ministrijas kompetence būvniecības jomā ir noteikta Būvniecības likumā, un tajā ietilpst būvniecības attīstības stratēģijas un programmu izstrāde, priekšlikumu sagatavošana būvniecību reglamentējošu normatīvo aktu sistēmas pilnveidošanai, būvniecību reglamentējošu normatīvo aktu projektu izstrādāšana, sūdzību izskatīšana par pašvaldību institūciju un šo institūciju amatpersonu rīcību, kā arī būvkomersantu reģistra uzturēšana, būvniecības kontroles tiesību piešķiršana, u.c. normatīvajos aktos paredzētie pienākumi būvniecības jomā.	Būvniecības produktu sertifikācijas centrs.	Igaunijā nepastāv atsevišķs Būvkomersantu reģistrs.	Reģistru veic un uztur Dāņu inženieru asociācija (The Danish Society of Engineers, IDA), kas ir profesionāla iestāde un tirdzniecības asociācija tehniskajiem un zinātnes profesionāļiem.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	<ul style="list-style-type: none"> Lietuvā būvkomersantu reģistru uztur Būvniecības produktu sertifikācijas centrs Dānijā būvkomersantu reģistru uztur Dāņu inženieru asociācija Igaunijā būvkomersantu reģistrs atsevišķi nepastāv.

1.1.2 Farmaceitisko pamatvielu un farmaceitisko preparātu ražošana (NACE 21)

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija	
Zāļu ražošana									
• Institūcija, kura izsniedz licences zāļu ražošanas uzņēmumiem, tās funkcijas	A2 A3	Zāļu valsts aģentūra. Galvenās funkcijas: 1) nodrošināt, ka zāļu reģistrā iekļautas tikai efektīvas, drošas un kvalitatīvas zāles, veicot zāļu reģistrācijas/ pārreģistrācijas/ izmaiņu dokumentācijas ekspertīzi; 2) nodrošināt zāļu ražošanas un izplatīšanas uzņēmumu atbilstības pārbaudes, sertifikāciju un licencēšanu; 3) uzraudzīt zāļu lietošanas drošumu, kontrolēt zāļu kvalitāti un nodrošināt riska mazināšanas pasākumus; 4) uzraudzīt zāļu ieviešanu, izvešanu, tranzītu un izplatīšanu valstī izsniedzot atļaujas un apkopot datus par zāļu patēriņu; 5) nodrošināt zāļu klīniskās izpētes projektu vērtēšanu, izsniegt atļaujas pētījumu veikšanai Latvijā un atbilstības	Valsts medicīnas produktu kontroles dienests. Tā galvenais uzdevums ir sabiedrības veselības aizsardzība un veicināšana, veicot zāļu (izņemot veterināro) novērtēšanu un uzraudzību: 1) Licencēto zāļu ražošanas uzņēmumu, lieltirgotavu, izplatītāju, aptieku uzraudzība (t.sk. veicot testēšanu un licenču izsniegšanu); 2) Klīnisko testu veikšanas uzraudzība; 3) Narkotisko un psihotropo vielu aprites un izplatīšanas uzraudzība; 4) Farmaceitiskā licencēšana; 5) Klīniskie testi; 6) Aptieku darbības uzraudzība; 7) Medicīnas produktu reklamēšanas un izplatīšanas nosacījumu izstrāde un ieviešanas uzraudzība; 8) Jaunu zāļu reģistrācija;	Galvenās funkcijas: 1) Medicīnas produktu, t.sk. bioloģisko produktu, mārketinga atļauju izsniegšana un kvalitātes kontrole; 2) Darbību ar medicīniskajiem produktiem (t.sk. ražošana) licenču izsniedzējs un reģistra uzturētājs; 3) Klīnisko izmēģinājumu pieteikumu izvērtēšana un apstiprināšana; 4) Medicīnas produktu importa un eksporta atļauju izsniegšana; 5) Atļauto psihotropo un narkotisko vielu lietošanas kontrole; 6) Zāļu reklāmas kontrole; 7) Farmaceitiskā kontrole.	Dānijas zāļu aģentūra (Danish medicine agency), atrodas lekšlietu un Veselības ministrijas pakļautībā. Galvenie mērķi: 1) Nodrošināt efektīvu pieejamību un drošus veselības aprūpes produktus – zālēm, medicīnas ierīcēm un jaunām terapijām; 2) Veicināt pareizu produktu lietošanu. Aģentūras funkcijas: 1) Zāļu reģistrācija; 2) Zāļu blakusparādību uzraudzīšana un reģistrēšana; 3) Zāļu datu bāzes nodrošināšana; 4) u.c. funkcijas	Somijas Zāļu Aģentūra (Finnish Medicines Agency). Galvenās funkcijas: 1) Valsts politikas realizēšana medicīnas produktu ražošanas, izplatīšanas jomā; 2) Medikamentu, medicīnas iekārtu sertificēšana, atļauju izsniegšana; 3) Medikamentu reģistrācija; 4) Medikamentu kvalitātes novērtēšana.	Medicīnas Produktu Aģentūra (Medical Product Agency). Galvenās funkcijas: 1) Jaunu medikamentu reģistrācija; 2) Medikamentu pārdošanas licenču izsniegšana; 3) Medikamentu kvalitātes kontroles veikšana; 4) Veic regulāras komersantu (ražotāju, izplatītāju) kvalitātes kontroles; 5) Medicīnas produktu reklāmu kontrole.	Valsts Zāļu Kontroles Institūts (State Institute for Drug Control). Galvenās funkcijas: 1) Medikamentu cenu kontrole; 2) Medikamentu tirdzniecības atļauju izsniegšana; 3) Medicīnas produktu ražošanas, pārdošanas un uzglabāšanas kontrole; 4) Medicīnas produktu reklāmu kontrole; 5) Medicīnas iekārtu kontrole.	<ul style="list-style-type: none"> Lietuvā, Igaunijā, Zviedrijā un Čehijā institūcija, kuras izsniedz licences zāļu ražošanas uzņēmumiem kontrolē arī zāļu reklāmas pasākumus (Latvijā – Veselības inspekcija). Lietuvā Valsts medicīnas produktu dienests veic pilnu kontroli pār zāļu ražošanas un izplatīšanas ciklu (Latvijā zāļu apriti uzrauga Veselības inspekcija).

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija	
		6) uzraudzību; veikt medicīnisko ierīču atbilstības novērtēšanu un reģistrāciju un lietošanas drošības uzraudzību; 7) nodrošināt sabiedrību un profesionāļus ar objektīvu, vispusīgu informāciju par zālēm, to lietošanu un datu apmaiņu; 8) līdzdarboties Eiropas valstu zāļu aģentūru kopējā sistēmā (European medicines network), iesaistoties darbu dalīšanā, ievērojot kopējos standartus un procedūras, un sadarboties ar Eiropas un starptautiskām organizācijām.	9) Zāļu reģistra uzturēšana; 10) Jaunu zāļu (kuru sastāvā ir jaunas vielas vai to, kuru izgatavošanā izmantotas jaunas tehnoloģijas) izplatīšanas un reklamēšanas prasību pētnieciskā novērtēšana, pilnvaru piešķiršana.						
• Institūcija, kura reģistrē jaunas zāles, tās funkcijas	A2 A3	Zāļu valsts aģentūra. Funkcijas skatīt iepriekš.	Valsts medicīnas produktu kontroles dienests. Galvenās funkcijas skatīt iepriekš.	Zāļu valsts aģentūra (State Agency of Medicines). Galvenās funkcijas skatīt iepriekš.	Dānijas zāļu aģentūra (Danish medicine agency). Galvenās funkcijas skatīt iepriekš.	Somijas Zāļu Aģentūra (Finnish Medicines Agency). Galvenās funkcijas skatīt iepriekš.	Medicīnas Produktu Aģentūra (Medical Product Agency). Galvenās funkcijas skatīt iepriekš.	Valsts Zāļu Kontroles Institūts (State Institute for Drug Control). Galvenās funkcijas skatīt iepriekš.	Nav ieteikumu.
• Normatīvajos aktos noteiktais laika grafiks dokumentu iesniegšanai, institūcijas pārbaudēm uzņēmumā un licences izsniegšanai	A1	Ministru kabineta 2010.gada 30.marta noteikumos Nr.313 „Farmaceitiskās un veterinārfarmaceitiskās darbības licencēšanas kārtība” ir noteikts laiks 60 dienas, kādā novērtē zāļu vai veterināro zāļu, vai pētāmo zāļu ražošanas vai importēšanas atbilstību paredzētā darba apjomam un raksturam, kas nozīmē GMP inspekciju, ko paredz Direktīva 2001/83/EK, un pēc tam izsniedz licenci, bet lēmumu nosaka Administratīvā procesa likuma noteiktajā termiņā – 30 dienas. Kopā ir 90 dienas. Ja objektīvu iemeslu dēļ viena mēneša termiņu nav iespējams ievērot, iestāde to var pagarināt uz laiku, ne ilgāku par četriem mēnešiem no iesnieguma saņemšanas dienas, par to paziņojot iesniedzējam.	Jauna farmaceitisko produktu ražošanas uzņēmuma reģistrācijas procesam jānotiek 90 dienu laikā (darba dienas).	Normatīvajos aktos darbības licences izsniegšanai, atjaunošanai vai paplašināšanai ir noteikta šāda kārtība: 1) Pretendents iesniedz pieteikumu, citiem dokumentiem (atkarībā no licences veida) un samaksātu valsts nodevumu Zāļu valsts aģentūrā; 2) Zāļu valsts aģentūra izskata minētos dokumentus un pieņem lēmumu 60 dienu laikā pēc dokumentu saņemšanas, ņemot vērā šādus nosacījumus: ▶ Pirms lēmuma pieņemšanas aģentūra ir tiesīga pieprasīt papildus informāciju vai dokumentus, tādā gadījumā apturot 60 dienu termiņu līdz konkrēto jautājumu noskaidrošanai. ▶ Gadījumā, ja konstatētos trūkumus iespējams novērst, Zāļu valsts aģentūra nosaka termiņu, kurā trūkumu jānovērš, uz to laiku apturot licences pieteikuma dokumentu tālāku izskatīšanu. 3) Minēto dokumentu izskatīšanas laikā Zāļu valsts aģentūra un Veselības padome pārbauda, atbilstoši kompetencei, pieteikumā norādītās informācijas atbilstību, darbības vietu, t.sk. darbiniekus. Darbības licence tiek izsniegta uz laiku līdz pieciem gadiem.	Nav pieejama informācija.	Standarta procedūra, lai saņemtu medikamenta reģistrācijas un pārdošanas atļauju, aizņem līdz 210 dienām. Medikamentu reģistrācijas un pārdošanas atļauju atjaunošana aizņem līdz 180 dienām.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Visās ES dalībvalstīs paredzēti vienoti nosacījumi un kārtība, kā izsniedz atļaujas (licenci) zāļu ražošanai un importam, kas noteikti Kopienas Direktīvā 2001/83/EK par Kopienas kodeksu, kas attiecas uz cilvēkiem paredzētām zālēm, un Kopienas Direktīvā 2001/92/EK par Kopienas kodeksu, kas attiecas uz veterinārajām zālēm. Tās paredz, ka dalībvalstīs veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka atļaujas izsniegšanas procedūrai atvēlētais laiks nepārsniedz 90 dienu no tā datuma, kad kompetentā iestāde saņemusi pieteikumu.
• Jaunu zāļu reģistrācijas process (vai tiek ņemta vērā citās ES valstīs izsniegtā zāļu reģistrācijas licence)	A1	Jaunu zāļu reģistrācijas termiņus centralizētajā procedūrā visā ES nosaka Eiropas Parlamenta un Padomes 2004.gada 31.marta Regula (EK) Nr. 726/2004, ar ko nosaka cilvēkiem paredzēto un veterināro zāļu reģistrācijas un uzraudzības Kopienas procedūras un izveido Eiropas Zāļu aģentūru, kas	Pēc jaunu zāļu reģistrācijas pieteikuma process iedalās divos galvenajos soļos: ▶ Dokumentācijas sagatavošana un izskatīšana; ▶ Laboratoriju testēšana. Jaunu zāļu reģistrācijas apstiprināšana vai noraidīšanas	Tikai komersants, kuram ir izsniegta darbības licence ražošanai vai medicīniskiem produktiem, drīkst importēt medicīnas produktus tieši no trešajām valstīm uz Igauniju gadījumā, ja ir saņemta centrāla Eiropas līmeņa atļauja. Šādā gadījumā komersants, importējot zāles no citas ES valsts, informē	Nav pieejama informācija.	Ja medikaments ir reģistrēts ES dalībvalstī, un tiek saņemts apstiprinājums, Somijas Zāļu Aģentūrai 30 dienu laikā ir jāizsniedz atļauja.	Produktus drīkst tirgot gan ar Zviedrijas, gan citas Eiropas Savienības valsts izsniegto licenci.	Nav pieejama informācija.	Visās ES dalībvalstīs jaunu zāļu reģistrāciju (gan cilvēkiem paredzētās zāles, gan veterināras zāles) veic atbilstoši ES direktīvās 2005/28/EK, 2001/83/EK, 2001/82/EK un Regulā 726/2004 noteiktajai procedūrai un noteiktajiem termiņiem, lai nodrošinātu vienotus nosacījumus un pieeju zāļu reģistrācijai visās

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai	
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija		
		<p>paredz Eiropas Zāļu Aģentūras lēmuma pieņemšanu 210 dienās.</p> <p>Kopienas Direktīva 2001/83/EK par Kopienas kodeksu, kas attiecas uz cilvēkiem paredzētām zālēm, un Kopienas Direktīva 2001/92/EK par Kopienas kodeksu, kas attiecas uz veterinārajām zālēm, nosaka ka katra dalībvalsts, kurā iesniegts pieteikums savstarpējās atzīšanas procedūrai un decentralizētajai procedūrai, 30 dienu laikā pēc vienošanās apstiprināšanas pieņem lēmumu atbilstoši apstiprinātajam novērtējuma ziņojumam, produkta apraksta kopsavilkumam, kā arī apstiprinātam marķējumam un lietošanas pamācībai.</p> <p>Komisijas Direktīva 2005/28/EK, (2005. gada 8. aprīlis), ar ko nosaka labas klīniskās prakses principus un sīki izstrādātas pamatnostādnes attiecībā uz pētāmām cilvēkiem paredzētām zālēm, kā arī prasības attiecībā uz šādu zāļu ražošanas atļauju vai importēšanu, savukārt nosaka, ka dalībvalstis veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka atļaujas piešķiršanas procedūra tiek pabeigta 90 dienu laikā no dienas, kad kompetentā iestāde ir saņēmusi derīgu pieteikumu.</p>	lēmums jāpieņem 210 dienās centralizētajā procedūrā.	<p>aģentūru. Aģentūra nāk pārbaudīt, vai attiecīgie medikamenti ir atbilstoši marķēti.</p> <p>Gadījumā, ja uzņēmums importē zāles ar citas ES valsts atļauju (un tā nav centrāla), komersantam ir jāreģistrē jaunās zāles, tiesa, ar atvieglotu zāļu reģistrēšanas procesu.</p> <p>Pārējos gadījumos jaunu zāļu reģistrācija notiek šādā kārtībā – komersants iesniedz pieteikumu, kas ietver detalizētu informāciju par ražošanas procesu, ietekmi (t.sk. izmēģinājumi uz dzīvniekiem un klīniskie izmēģinājumi). Aģentūra detalizēti izskata pieteikumu, parasti papildus neparedzot nekādu testu veikšanu. Parasti minētais process aizņem gadu, ietverot dokumentācijas sagatavošanu un laiku, kas nepieciešams aģentūrai pārbaudes veikšanai un lēmuma pieņemšanai.</p>						dalībvalstīs. Atkarībā no zāļu veida ir noteikti īpašie priekšnoteikumi un nosacījumi zāļu reģistrācijai, kas ietverti papildu ES un nacionālajā līmenī noteiktajos normatīvajos aktos pa zāļu veidiem vai aprītes formām (imports/ eksports, izplatīšana utt.).
• Kura institūcija ir atbildīga par farmācijas nozares uzraudzību (pārskati, pārbaudes utt.)		Zāļu valsts aģentūra – ražotājiem, Veselības inspekcija – tirgotājiem.	Valsts medicīnas produktu kontroles dienests.	Zāļu valsts aģentūras pārbaudes notiek vismaz reizi 5 gados, parasti gan reizi 2 gados. Pārbaudēs tiek pārbaudīta dokumentācija. Gadījumos, kad pārbaudes jāveic saskaņā ar ES standartiem, piemēram, ražošanas uzņēmumiem, tajos tiek veiktas standartizētās pārbaudes. (http://www.ema.europa.eu/Inspections/GMPCompProc.html)	Dānijas zāļu aģentūra (Danish medicine agency).	Somijas Zāļu Aģentūra (Finnish Medicines Agency).	Medicīnas Produktu Aģentūra (Medical Product Agency).	Valsts Zāļu Kontroles Institūts (State Institute for Drug Control).	Nav ieteikumu.	
• Lietirotavu uzraudzība	A2	<p>Speciālas atļaujas saņemšana (licences) zāļu lieltirgotavas atvēršanai (darbībai).</p> <p>Speciālas atļaujas saņemšana (licences) zāļu ražošanai (pārpakošanai un pārvasēšanai) zāļu lieltirgotavā.</p> <p>Jānodrošina atbilstošas telpas, personāls un dokumentācija. Jāuztur noteiktām prasībām atbilstoša kvalitātes nodrošināšanas sistēma.</p>	Valsts medicīnas produktu kontroles dienests veic lieltirgotavu uzraudzību.	Zāļu valsts aģentūra veic vairumtirgotāju uzraudzību, veicot dokumentācijas pārbaudi par komersanta pārdotajām zālēm.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	► Igaunijā lieltirgotavas uzrauga Zāļu valsts aģentūra, kura uzrauga arī zāļu ražošanas uzņēmumus.	

2. Komercedarbības veikšana

2.1. Kopējās prasības

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija	
Atbrīvojumu no dabas resursu nodokļa administrēšana									
<ul style="list-style-type: none"> Institūcijas, kuras pieņem un izskata pieteikumus, kā arī pieņem lēmumu par atbrīvošanu no DRN (par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem un videi kaitīgām precēm, ja izpilda reģenerācijas normas) un to funkcijas 	A2 A3	<p>Kontroles funkcijas veic četras institūcijas, kas sistēmas administrēšanu sarežģī:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ VID – nodokļu aprēķina pārbaudei un nomaksas administrēšanā; ▶ VVD – fiziskā pārbaude par atkritumu apsaimniekošanas plāna izpildi (reģenerācijas normu izpildei) pie atkritumu apsaimniekotāja; ▶ VIDM – atbrīvojuma piešķiršana no dabas resursu nodokļa nomaksas; ▶ LVAF – administratīvi kontrolē atkritumu apsaimniekošanas plāna izpildi, noslēdzot līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju. <p>Lai saņemtu atbrīvojumu no nodokļa samaksas par iepakojumu vai vienreiz lietojamiem traukiem (turpmāk – atbrīvojums), nodokļa maksātājs, kurš pats izveidojis un piemēro apsaimniekošanas sistēmu, iesniedz Latvijas vides aizsardzības fonda administrācijā (turpmāk – fonda administrācija) šādus dokumentus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Vides ministrijai adresētu iesniegumu par atbrīvojuma piemērošanu. Iesniegumā norāda iesniegtos dokumentus (vai to daļas), kuros sniegtā informācija ir komersanta komercnoslēpums; 2) apsaimniekošanas plānu, kurā noteikts pasākumu komplekss turpmākajiem trim kalendāra gadiem, paredzot, ka nodokļa maksātāja realizēto vai savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai izmantoto iepakojumu vai mazumtirdzniecībā un sabiedriskajā ēdināšanā realizētos vienreiz lietojamus traukus savāc, pārstrādā un reģenerē atbilstoši vides aizsardzību regulējošajiem normatīvajiem aktiem. 	Vides aizsardzības aģentūra (funkcijas skatīt iepriekš).	<p>Nodoklis ir jāmaksā tikai gadījumos, ja tiek izmantoti dabas resursi (Igaunijā pamatā ogles).</p> <p>Igaunijā netiek iekasēts dabas resursu nodoklis.</p> <p>Vides inspektorāts, veicot kontroles, uzrauga, lai komersants strādātu saskaņā ar normatīvo aktu prasībām un pārkāpumu gadījumos (piemēram, nav ievērotas reģenerācijas prasības par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem un videi kaitīgām precēm) tiktu iekasēts sods.</p>	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Iespējams pārņemt Igaunijas un Lietuvas praksi, nodrošinot funkcijas uzraudzību par iepakojuma reģenerācijas prasību ievērošanu uzraudzību vienā institūcijā.
<ul style="list-style-type: none"> Institūcijas, kuras uzrauga, vai nosacījumi tiek izpildīti (administratīvā pārskatu pārbaude un fiziskā pārbaude objektā) un to funkcijas 	A2 A3 A4	VVD – fiziskā pārbaude par atkritumu apsaimniekošanas plāna izpildi (reģenerācijas normu izpildei) pie atkritumu apsaimniekotāja	Vides aizsardzības aģentūra	Vides inspektorāts (Environmental Inspectorate), veicot ikgadējo pārskatu un nepieciešamības gadījumā arī pārbaudi uz vietas rezultātu analīzi, uzrauga normatīvo aktu prasību izpildi.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Lietuvā un Igaunijā administratīvi un fiziski atkritumu apsaimniekotājus uzrauga viena institūcija.
<ul style="list-style-type: none"> Nosacījumi un veids, kā šie nosacījumi tiek izvirzīti, lai atbrīvotos no DRN 	A1	Šie atbrīvojumi tiek piešķirti, ja apsaimniekotājs, kas var būt pats komersants vai arī kuru komersants var noslēgt atkritumu apsaimniekošanas līgumu, nodrošina atkritumu reģenerācijas normu.	Jāveic atkritumu pārstrāde un šķirošana un jāpierāda Vides aizsardzības aģentūrai ar pamatojošiem dokumentiem.	Dabas resursu nodoklis netiek piemērots. Prasības ir ietvertas normatīvajos aktos, kas regulē atkritumu apsaimniekošanu.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Lietuvā prasību izpildes pārbaudi par reģenerācijas normu izpildi veic, izskatot pamatojošos dokumentus, nevis specializētus pārskatus kā Latvijā.

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija	
		Kārtība atrunāta MK noteikumos.							
• Pārskati, to saturs un biežums, kas atspoguļo nosacījumu izpildi	A3 A4	Saskaņā ar LVFAFA noslēgtā līguma nosacījumiem jāiesniedz trīs veidu pārskati, ikreiz norādot atkritumu apjomus pēc svara un aprēķināto nodokļu, kaut arī piešķirts atbrīvojums: ▶ Ceturkšņa pārskats; ▶ Pusgada pārskats; ▶ Auditētais gada pārskats.	Uzņēmumam ir jābūt reģistrētam kā atkritumu šķirotajam atkārtotai lietošanai. Datus par sašķirotu un atkārtotai pārstrādei nodoto atkritumu apjomu norāda gada pārskatā.	Tieši nav attiecināms, jo Igaunijā netiek iekasēts dabas resursu nodoklis.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	▶ Iespējams pārņemt Lietuvas praksi, un pārskata informāciju norādīt ikgadējā gada pārskatā
Vides statistika									
• Vienotas vides statistikas apkopošanas vieta (komersantu iesniedzamo pārskatu datu apkopšana)	A3 A5	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Igaunijas Vides informācijas centrs (Estonian Environmental Information Centre) ir Vides ministrijas pakļautībā esoša valsts aģentūra, kura apkopo informāciju par dabu un vides stāvokli un faktoriem, kuri tās ietekmē. Informācija apkopota 11 reģistros par dažādām vides politikas tēmām, kuriem komersanti datus var iesniegt aizpildot elektroniskas formas vienu reizi gadā vai biežāk, ja to nosaka normatīvie akti. Interneta: http://www.keskkonnainfo.ee/index.php?lan=EN&sid=47&tid=49	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Zviedrijas Vides aizsardzības aģentūra (Swedish Environmental Protection Agency), kuras funkcijās ietilpst uzraudzīt un ziņot par vides stāvokli. SMP portālā komersanti var iesniegt pārskata datus vides statistikas apkopšanai, piekļuve nodrošināta tikai reģistrētajiem lietotājiem. Interneta: http://www.naturvardsverket.se/en/In-English/Menu/ https://smp2.naturvardsverket.se/	Nav pieejama informācija.	▶ Zviedrijā Vides aizsardzības aģentūras ietvaros ir izveidots vienotais portāls vides statistiskās informācijas apkopšanai ▶ Igaunijā vides statistisko informāciju komersanti var iesniegt caur portālu, kuru uztur speciāli izveidots Igaunijas Vides informācijas centrs.
• Vides statistikas informācijas datubāzes turētājs – institūcija un tās sadarbības veids informācijas aprītei starp vides aizsardzībā iesaistītajām institūcijām	A3 A5	Nav vienota datubāze.	Nav vienota datubāze.	Reģistru datubāzu turētājs ir Igaunijas Vides informācijas centrs.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	SMP portāla un saistīto datubāzu turētājs ir Zviedrijas Vides aizsardzības aģentūra.	Nav pieejama informācija.	Nav ieteikumu.
Darba aizsardzība									
• Darba aizsardzības speciālistam izvirzītās prasības (sākotnējās un kvalifikācijas uzturēšanai)	A1	Lai veiktu darba vides iekšējo uzraudzību uzņēmumos, kompetentam speciālistam nepieciešamas augstākā līmeņa zināšanas (profesionālā augstākā izglītība) darba aizsardzībā atbilstoši izglītības un zinātnes ministrijas akreditētai otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmai un akreditētas institūcijas izdots sertifikāts (profesiju standarts PS 0100 “Darba aizsardzības vecākais speciālists”).	Katrā uzņēmumā jābūt vienai personai, kas iziet apmācību kursu un saņem sertifikātu. Pārējiem darbiniekiem jāparakstās par darba aizsardzības prasību ievērošanu. (Valsts darba inspekcija veic pārbaudes par šādu žurnālu esamību uzņēmumos). Privātais sektors sniedz kursu par maksu.	Darba vides speciālists – inženieris, kurš ir kompetents darba vides jomā vai arī jebkurš cits komersanta darbinieks, kurš beidzis darba vides apmācības un darba devējs ir apstiprinājis viņu šādu pienākumu pildīšanai. Darbiniekam ir regulāri jāseko līdzi normatīvo aktu prasībām darba vides un drošības jomā. Darba devējam 10 dienu laikā ir jāinformē Darba inspektorātu par darba vides speciālista iecelšanu. Kvalifikācijas uzturēšanai papildus apmācības nav nepieciešamas.	Dānijā parasti komersantam tiek izsniegts sertifikāts darba aizsardzībā un drošībā.	Darba drošības un veselības aizsardzības pārstāvji pārstāv darba devēju sadarbībā, kas notiek darba drošības un veselības aizsardzības jomā. Darba devēja pārstāvis ir atbildīgā persona par darba drošību un veselības aizsardzību, ja vien darba devējs pats neuzņemas sadarbības pienākumus.	Zviedrijā ir noteikts, ka visās darba vietās ar vismaz 5 darbiniekiem, ir jāieceļ drošības speciālists. Tas tiek ievēlēts attiecīgās nozares savienībā uz 3 gadiem. Lieliem uzņēmumiem ir vairāk kā viens speciālists.	Nav pieejama informācija.	▶ Igaunijā, Somijā un Zviedrijā speciāls sertifikāts darba drošības speciālistam nav nepieciešams, nepieciešamas tikai atbilstošas zināšanas.
• Darba aizsardzības pasākumu dokumentēšanas prasības	A1	Jānodrošina žurnālu kārtošana, jo praktiski par visām ar darba aizsardzību saistītām lietām un darbībām ir jāveic ieraksti žurnālos, kas prasa lielus laika resursus. Turklāt prasība pēc katra žurnālā iestrādāta dažādos normatīvajos aktos.	Darbības jāreģistrē žurnālos, par to atbildīgs darba speciālists (uzņēmuma darbinieks, kas izgājis apmācības).	Normatīvajā bāzē netiek izvirzītas obligātas prasības darba aizsardzības pasākumu dokumentēšanai. Atsevišķas prasības tiek izvirzītas gadījumā, ja ir noticis negadījums, nosakot, ka darba devējam ir jāsniedz attiecīgā informācija Darba inspektorātā. Kā arī darba devējam nozīmējot darba vides speciālistu, jāiesniedz Darba inspektorātā darba vides speciālista vārds un kontaktinformācija.	Visiem darbiniekiem ir jānoslēdz līgumi par iepazīšanos ar darba drošības noteikumiem un pirmās palīdzības iemaņu apgūšanu.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	▶ Lietuvā un Igaunijā nav izvirzītas obligātas prasības darba drošības regulāro pasākumu dokumentēšanai.
• Obligāto apmācību biežums darbiniekiem ar bīstamām iekārtām (piem. elektrības ierīces, gāzes katli un sistēmas, elektrokrāvēji) vai	A1	Darbiniekiem, kuri darbinā bīstamās iekārtās ir nepieciešams organizēt regulārās apmācības, piemēram, elektrodrošībā B un C kategorija	Apmācības tiek nodrošinātas privātajos uzņēmumos un valsts universitātēs, kas ir sertificētas, un izsniedz apliecības par darba	Darbiniekiem ir jābūt nepieciešamajām zināšanām par bīstamās iekārtas darbību, to rakstiski apliecinot dokumentā. Tikai	Darbiniekiem ir jābūt nepieciešamajām zināšanām par bīstamās iekārtas darbību, to rakstiski apliecinot dokumentā. Tikai	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	▶ Lietuvā sertifikāti un apliecības darba drošības vajadzībām tiek izsniegtas kā beztermiņa atļaujas, taču

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs						Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai	
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija		Čehija
noteiktos apstākļos (piem. darbs augstumā)		vismaz reizi 2 gados, ar dabas gāzi kurināmo katlu uzturēšanai un darbināšanai reizi gadā, elektrokrāvēja vadīšanai reizi gadā, gāzes vadu un sistēmu ekspluatācijai reizi 4 gados. Katru reizi viena darbinieka apmācība komersantam izmaksā 17 – 50 Ls, kas kopumā vienā uzņēmumā var būt līdz pat 550 Ls gadā.	aizsardzības apmācību apmeklēšanu. Šobrīd pēc apmācībām izsniegtie sertifikāti/apliecības ir beztermiņa, taču nākotnē plānoties noteikt tiem termiņus, lai uzņēmumā darba aizsardzības prasību apmācības tiktu veiktas atkārtoti ar noteiktu regularitāti.	pēc apliecinājuma darbinieks ir tiesīgs sākt ar to darboties. Normatīvajos aktos netiek izvirzīta prasība, ka darbiniekam obligāti jāapmeklē papildus mācības katru gadu.	pēc apliecinājuma darbinieks ir tiesīgs sākt ar to darboties. Normatīvajos aktos netiek izvirzīta prasība, ka darbiniekam obligāti jāapmeklē papildus mācības katru gadu. Piemēram, celtna operatoram jānoliek speciāls eksāmens pirms sākt darbību (pašlaik – 6 dažādi sertifikāti). Sertifikāts derīgs 1 gadu.				nākotnē tiek paredzēts noteikt kā termiņa, lai atkārtotu apmācības ar zināmu regularitāti. ▶ Igaunijā un Dānijā darbinieks apliecina savas zināšanas dokumentāri, tikai īpašām profesijām un darbībām darba devējs pieprasa kvalifikācijas sertifikātus.
• Izvirzītās prasības komersantiem un institūciju izstrādātās vadlīnijas, metodiskie materiāli vai paraugi darba vides risku novērtēšanai	A5	Valsts darba inspekcija nodrošina informācijas ievietošanu internetā vietnē www.osha.lv, kurā tiek uzkrāta informācija par normatīvajiem aktiem saistībā ar darba vides risku novērtēšanu, dažādi tematiskie materiāli par ieteikumiem darba vides risku novērtēšanai, kā arī Eiropas Komisijas Darba drošības un veselības aizsardzības direkcijas izstrādātie Darba vides riska novērtēšanas vadošie norādījumi. Atsevišķām tēmām vai nozarēm izstrādātas detalizētākas vadlīnijas darba vides risku novērtēšanai.	Valsts darba inspekcija publicē labas prakses piemērus par dažādiem lielajiem uzņēmumiem, ir nopublicēti dažādi informatīvie un rekomendāciju materiāli, kas palīdzētu komersantiem veikt darba vides risku novērtēšanu savā uzņēmumā. Taču risku novērtējumu var veikt tikai tie uzņēmumi, kam ir licence šī pakalpojuma sniegšanai, kas sadārdzina novērtējuma sagatavošanu. Lielākie uzņēmumi var atļauties sūtīt darbiniekus uz apmācībām, lai iegūtu sertifikātus risku novērtējuma veikšanai, taču pārējie uzņēmumi šo pakalpojumu pasūta no sertificētiem uzņēmumiem.	Komersantam ir jāsaprot risku izvērtējums, kuru var sagatavot gan komersanta nozīmēts darbinieks, gan arī ārvalsts pakalpojumu sniedzējs, kas reģistrējies Veselības aprūpes pārvaldē (Health Care Board). Kad risku izvērtējums ir sagatavots un apstiprināts, to nosūta Darba inspekcijai, lai apliecinātu šāda dokumenta esamību. Gadījumā, ja dokumentā veiktas būtiskas izmaiņas, precizētais dokuments arī jānosūta Darba inspekcijai. Specifiskas vadlīnijas, metodiskie materiāli vai paraugi darba vides risku novērtēšanai Sociālo lietu ministrija nav nopublicējusi.	Dānijas Darba vides iestāde darbojas Nodarbinātības ministrijas paspārnē un ir atbildīga par to, lai nodrošinātu atbilstību arodveselības un darba drošības tiesību aktiem, kas attiecas uz visām Dānijā esošajām profesijām. Tomēr ir dažas darbības jomas, kuru regulējumu un attiecīgo izpildi pārzina citas iestādes: ▶ Dānijas Enerģētikas aģentūra atbild par piekastes iekārtu uzraudzību; ▶ Dānijas Jūras aģentūra atbild par kuģu satiksmes uzraudzību; ▶ Dānijas Civilās aviācijas administrācija atbild par uzraudzību aviācijas nozarē. Darba vides iestāde palīdz nodrošināt drošu, veselīgu un arvien uzlabotu darba vidi, pateicoties efektīvai uzraudzībai, atbilstošam regulējumam un informācijai. Darba vides risku novērtēšana jāveic uzņēmumam sākot darbību, kā arī jāveic atkārtots novērtējums reizi 3 gados. Īpašas paaugstinātas prasības ir izvirzītas celtniecības uzņēmumiem.	Sociālo lietu un veselības aizsardzības ministrija ir atbildīga par darba drošības un veselības aizsardzības īstenošanu un šīs jomas aktu sagatavošanu. Jautājumos, kas saistīti ar darba drošību un veselības aizsardzību, ministrija strādā ciešā sadarbībā, piemēram, ar Nodarbinātības un ekonomikas ministriju, Izglītības ministriju, Iekšlietu ministriju, Vides aizsardzības ministriju, Transporta un komunikāciju ministriju un daudzām citām specializētām iestādēm. Darba drošības un veselības aizsardzības atbildības joma aptver darba drošības un veselības aizsardzības tiesību aktu ieviešanas uzraudzību. Sadarbība darba drošības un veselības aizsardzības jomā darbavietās ir balstīta uz likumu ieviešanas noteikumiem un attiecīgiem nolīgumiem starp darba tirgus organizācijām. Darba drošības un veselības aizsardzības pārstāvji pārstāv darba ņēmēju sadarbībā, kas notiek darba drošības un veselības aizsardzības jomā. Darba devēja pārstāvis ir atbildīgā persona par darba drošību un veselības aizsardzību, ja vien darba devējs pats neuzņemas sadarbības pienākumus. Sociālo lietu un veselības aizsardzības ministrija ir izstrādājusi un nopublicējusi detalizētu informatīvu un metodisku materiāli par riska novērtēšanu dažādās profesijās un nozarēs, kā arī par dažādām tēmām. Darba drošības centrs ir izstrādājis dažādus metodiskus palīgīdzekļus, t.sk. darba vides risku novērtēšanas rīku, kas pieejams par samaksu CD formātā.	Zviedrijas darba vides iestādei ir uzticēts uzdevums nodrošināt, ka darba vidē tiek ievērotas arodveselības un darba drošības tiesību aktos noteiktās prasības, lai ikviens varētu strādāt labos un arvien uzlabotos apstākļos. Šī iestāde ir izstrādājusi gan detalizētu metodiku, gan vadlīnijas un 3 nozaru aptaujas lapas (mēbeļu ražošana, motorizēto transporta līdzekļu pārdošana un remonts, celtniecība), kas palīdz uzņēmumiem dažādās paaugstināta riska nozarēs veikt darba vides risku novērtēšanu.	Nav pieejama informācija.	▶ Eiropas Savienībā darba drošības jomā ir izveidota Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra, kura apvieno nacionālās institūcijas darba drošības jautājumos un sniedz informatīvu un metodisku atbalstu darba drošības jomā. Šī aģentūra ir izstrādājusi detalizētu darba vides risku novērtējuma rīku dažādu nozaru un tēmu griezumā, kas palīdz komersantiem un ikvienam uzņēmējam izprast savas darbības darba vides riskus un kuru būtu iespējams pārņemt Latvijā, lai palīdzētu komersantiem normatīvo aktu prasību izpildei darba vides risku novērtēšanā un darba drošības jomā.
Ugunsdrošība									
• Institūcija, kura veic pārbaudes ugunsdrošības uzraudzībai	A2	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests realizē valsts politiku ugunsdrošības, ugunsdzēsības, glābšanas darbu un civilās aizsardzības jomā, kā arī uzrauga normatīvajos aktos noteikto	Iekšlietu ministrijas Ugunsdzēsības un glābšanas departaments (ārpus ministrijas struktūras, bet tās padotībā). Departamenta funkcijas/darbības joma - ekspertīze, tehnoloģiju pārbaude, u.c.	Nacionālā Ugunsdrošības uzraudzības pārvalde (National Fire Safety supervision authority). Galvenās 3 darbības jomas: ▶ Būvniecības projektu un jauno struktūru pārbaude un apstiprināšana, kā arī atļauju izsniegšanas būvdarbiem;	Dānijas Ārkārtas situāciju vadības aģentūra (Danish Emergency Management Agency), kuras misija ir negadījumu un nelaimju seku mazināšana sabiedrībā, lai novērstu kaitējumu cilvēkiem, īpašumam un videi. Dānijas Ārkārtas situāciju vadības	Balstoties uz Somijas valdības lēmumu, Somijā glābšanas dienesti ir sadalīti 22 reģionos. Katra reģiona glābšanas dienestā darbojas glābšanas departaments ar pilna un daļēja laika darbiniekiem, kā arī brīvprātīgajiem. Katram reģionālajam dienestam ir	Zviedrijas Civilo negadījumu aģentūra (Swedish Civil Contingencies Agency). Aģentūra izveidota 2009.gadā, un tās galvenie uzdevumi ir apvienošana, koordinēšana un atbalsta sniegšana pirms negadījuma, tā laikā un pēc negadījuma. Tas ietver dažādus pienākumus, sākot no ikdienas	Ugunsdzēsības glābšanas dienests. Ir 3 veidu nodalās: ▶ Reģionālā ugunsdzēsības glābšanas nodalā, kura sastāv no profesionāliem ugunsdzēsējiem konkrētā reģionā; ▶ Kompānijas ugunsdzēsības	▶ Somijā un Čehijā ugunsdrošības pasākumu izpildē noteiktos gadījumos tiek piesaistīti daļēja laika darbinieki un brīvprātīgie. ▶ Visās pētījumā iekļautajās valstīs institūciju funkcijas un uzdevumi ugunsdrošības

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija	
		<p>ugunsdrošības un civilās aizsardzības prasību ievērošanu.</p> <p>Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests ir Iekšlietu ministrijas padotībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kura sastāv no centrālā aparāta, kā arī patstāvīgajām un teritoriālajām struktūrvienībām.</p>		<ul style="list-style-type: none"> Ugunsdrošības nosacījumu ievērošanas pārbaude institūcijās un komersantos, lai nodrošinātu normatīvo aktu prasību ievērošanu; Nepieciešamo darbību veikšana ugunsdrošības nosacījumu pārkāpumu gadījumos. 	<p>aģentūra ir atbildīga par Dānijas Nacionālo ugunsdzēsības un glābšanas dienestu, kurš sastāv no 6 nacionālajiem glābšanas centriem ar pastāvīgiem darbiniekiem, dienestā iesauktajiem darbiniekiem un brīvprātīgajiem. Minētie centri piedalās konkrētā teritorijā notikušajos ugunsgrēkos, veicot nepieciešamos glābšanas darbus, kā arī palīdzot policijai un citām institūcijām lielāku nelaimību novēršanā gan ar ekipējumu, gan cilvēkresursiem.</p>	<p>šādas funkcijas:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nodrošināt informāciju un izglītību ugunsdrošības jautājumos; Darboties kā glābšanas darbu ekspertiem; Veikt glābšanas operācijas; Civilā aizsardzība; Koordinēt dažādu reģionālo institūciju aktivitātes glābšanas jomā; Nodrošināt apmācības glābšanas personālam. 	<p>satiksmes negadījumiem un ugunsgrēkiem un beidzot ar liela mēroga ķīmiskām noplūdēm, epidēmijām u.tml.</p>	<p>glābšanas dienesta nodaļa, kura sastāv no kompānijas darbiniekiem, kuri to pilda kā profesiju;</p> <ul style="list-style-type: none"> Pašvaldības nodaļa ar brīvprātīgajiem ugunsdzēsējiem. Šie darbinieki neveic savas funkcijas kā profesionāļi. 	<p>un glābšanas darbu jautājumos ir līdzīgas.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Veicamo pārbaudu biežums (pa uzņēmumu riska grupām, ja tā klasificēti), saturs un apjoms 	A4	<p>Pārbaudu veidi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Plānotas pārbaudes, kuras tiek veiktas, ņemot vērā ēku, būvju un tehnoloģisko procesu ugunsbīstamību, sprādzienbīstamību un ēku lietošanas veidu, saskaņā ar VUGD vai tā teritoriālās struktūrvienības vadītāja apstiprinātu darba plānu; Neplānotas pārbaudes, kuras tiek veiktas, lai pārbaudītu saņemto informāciju par normatīvajos aktos noteikto ugunsdrošības prasību iespējamiem pārkāpumiem vai arī saskaņā ar VUGD vai tā teritoriālās struktūrvienības vadītāja rīkojumu. <p>Normatīvais regulējums neparedz konkrētu pārbaudu skaitu, to nosaka VUGD vadība, ņemot vērā ēku, būvju un tehnoloģisko procesu ugunsbīstamību, sprādzienbīstamību un ēku lietošanas veidu.</p>	<p>Uzņēmuma atbilstību ugunsdrošības prasībām sertificē vienu reizi. Pārbaudu biežums nav noteikts, tās notiek neplānoti (piemēram reizi gadā vai divos).</p>	<p>Pašreiz ir izstrādāts likumprojekts, kurā ļoti vispārīgi atrunātas prasības pārbaudu veikšanai (stāties spēkā 01.09.2010.), paredzot arī sadalju ar uzņēmumu klasifikāciju, kura pašreizējā brīdī nav detalizēti izstrādāta.</p> <p>Pašreiz Igaunijā pastāv kārtība, ka obligāti reizi gadā tiek pārbaudīti šādi objekti:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ēkas ar 10 vai vairāk stāviem; Viesnīcas; Ēkas, kurās cilvēki atrodas 24h diennakti; Akadēmiskās institūcijas; Vietas, kurās vienlaicīgi uzturas daudz cilvēki (konferenču zāles u.tml.); Noteiktu veidu industriālās būves. <p>Sākot ar 2011.gadu augstākminētais saraksts tiks atcelts, nosakot, ka pārbaudu apjomu, saturu un biežumu varēs noteikt pati Nacionālā Ugunsdrošības uzraudzības pārvalde, veicot risku izvērtējumu. Vairs netiks paredzētas obligātas pārbaudes, izņemot gadījumus, ja tāda nepieciešamība tiks konstatēta risku izvērtējuma gadījumā.</p> <p>Attiecībā uz iekārtām, kuras paaugstina ugunsgrēka risku, normatīvajos aktos ir noteikts, ka to pārbaude jānodrošina pašam komersantam saskaņā ar iekārtas ražotāja norādījumiem.</p>	<p>Dānijas Ārkārtas situāciju vadības aģentūra veic pārbaudes, lai nodrošinātu, ka tiek ievērotas normatīvo aktu prasības šādās jomās:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ugunsdrošības nosacījumu ievērošana uzņēmumos un noliktavās; Vadlīniju un norādījumu izstrāde viesnīcām, skolām u.tml.; Liela apjoma gāzes balonu un uzliesmojošu šķidrumu lietošanas apstiprināšana; Norādījumu izstrāde bīstamo vielu (degviela) pārvadāšanai. 	<p>Ugunsdrošību pārbaudu laikā tiek pārbaudīts, vai ēka, tās apkārtnē un apstākļi ir ugunsdroši, kā arī zemes īpašnieks ir veicis visus nepieciešamos pasākumus negadījumu novēršanai. Dzīvojamās ēkās pārbaudu biežums un apjoms tiek noteikts pēc noteiktiem standartiem.</p> <p>Ēkās, kur ir paaugstināts ugunsdrošības risks, pārbaudes tiek veiktas reizi gadā vai atsevišķos gadījumos pat biežāk. Inspektoram ir tiesības noteikt termiņu, kādā identificētās nepilnības jānovērš.</p>	<p>Nav pieejama informācija.</p>	<p>Nav pieejama informācija.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Igaunijā ar 2011.gadu plānots atteikties no obligāti regulāri pārbaudāmajiem objektiem, pārbaudes plānojat, pamatojoties vienīgi uz riska novērtējumu objektiem.
<ul style="list-style-type: none"> Piemērojamo soda sankciju apjoms (no-līdz) 	A5	<p>Nav pieejama informācija.</p>	<p>Pieprasa uzņēmumiem novērst trūkumus, bet nav naudas sodu (ļoti reti).</p>	<p>10-2250 Ls (jeb 200 - 50 000 EEK). Var tikt piemēroti arī cita veida sodi, kā objekta slēgšana, brīdinājums utt..</p>	<p>Nav pieejama informācija.</p>	<p>Nav pieejama informācija.</p>	<p>Nav pieejama informācija.</p>	<p>Nav pieejama informācija.</p>	<p>Nav ieteikumu.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Obligāto apmācību biežums un obligāto apmācību apmeklētāju loks ugunsdrošības jomā 	A1	<p>Par objekta ugunsdrošību darbiniekiem, personām, kuras izstrādā rīcības plānu ugunsgrēka gadījumam un ugunsdrošības instrukciju, kā arī personām, kuras veic ugunsdrošības instruktažu, nepieciešama profesionālā izglītība ugunsdrošībā vai apmācība ugunsdrošības jomā:</p> <ul style="list-style-type: none"> atbilstoši Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta 	<p>Īpašnieks un vadītājs atbildīgs par ugunsdrošības prasību ievērošanu darba vietā/uzņēmumā. Īpašnieks/vadītājs var kādu pilnvarot iziet ugunsdrošības prasību apmācības. Apmācības ir vienreizējas, pēc tām izsniedz sertifikātu, visi uzņēmuma darbinieki parakstās reģistros un instrukcijā, ko sagatavo apmācītā persona, par ugunsdrošības prasību ievērošanu.</p>	<p>Evakuācijas apmācības ir jāorganizē reizi gadā visiem darbiniekiem. Ieteikuma formā ir norādīts arī, ka uzņēmumu vadītājiem būtu lietderīgi apmeklēt mācības par ugunsdrošības jautājumiem, bet tas nav obligāti.</p>	<p>Nav pieejama informācija.</p>	<p>Nav pieejama informācija.</p>	<p>Nav pieejama informācija.</p>	<p>Nav pieejama informācija.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Gan Lietuvā, gan Igaunijā uzņēmuma vadītājs var pilnvarot kādu citu darbinieku iziet speciālās apmācības, lai iegūtu nepieciešamo vienreizējo sertifikātu.

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija	
		<p>izstrādātai mācību programmai (ne mazāk par 20 stundām), ja minētās personas strādā objektos, kuros var atrasties no 10 līdz 50 cilvēkiem (izņemot dzīvojamās mājas), vai objektos ar sprādzienbīstamu vidi;</p> <p>► atbilstoši Izglītības un zinātnes ministrijas izstrādātai licencētai mācību programmai (ne mazāk par 160 stundām), ja minētās personas strādā objektos, kuros var atrasties vairāk par 50 cilvēkiem (izņemot dzīvojamās mājas), vai paaugstināta rūpniecisko avāriju riska objektos.</p>	<p>Privātās kompānijas nodrošina ugunsdrošības apmācību pakalpojumus, kursu garums un saturs noteikts likumā.</p>						
Preču marķēšana									
<p>• Preču marķējumā iekļautās informācijas apjoms, kam jābūt iztulkotam nacionālajā valodā (atsevišķi pārtika un nepārtika)</p>	A1	<p>MK noteikumos nav ietvertas detalizētākas prasības par to, kāda informācija būtu jāietver ārvalstu preču marķējuma tulkojumam, jo pašreizējā brīdī, piemēram, tiek tulkoti arī mārketinga teksti u.tml., kas netiek pieprasīti citās ES valstīs.</p> <p>MK noteikumi Nr.292 „Noteikumi par valodu lietošanu informācijā”, paredz, ka neatkarīgi no tā, vai preces realizē vairumā vai mazumā, preces marķējuma tekstam, garantijas dokumentam, lietošanas pamācībai un tehniskajai pasei jābūt valsts valodā vai līdztekus valsts valodai arī svešvalodā.</p>	<p>Ekonomikas ministrija nosaka vispārīgas marķēšanas prasības, kas jāpiemēro tikai gadījumā, ja attiecīgajai precei nav noteiktas specifiskas marķēšanas prasības. Pārtikas un veterinārais dienests nosaka marķēšanas prasības pārtikas un veterinārajiem produktiem. Nepārtikas produktu inspekcija nosaka marķēšanas prasības citām precēm.</p> <p>71 dažādas preču grupas ar specifiskām marķēšanas prasībām. Lielākie tirgotāji arī nosaka marķēšanas prasības.</p> <p>Jāmarķē tikai ārējais iepakojums, tam jābūt labi redzamam, labi piestiprinātam, skaidram (nepārprotamam), lietošanas pamācība var būt ilustratīva, tabakas precēm jābūt brīdinājumam.</p>	<p>Normatīvajos aktos par preču marķējumu ir norādīts, ka tekstam ir jābūt viegli lasāmam un uzveramam, bez liekas informācijas –vispārīgi visiem produktu veidiem.</p> <p>Igaunu valodā nepārtikas precēm ir jānorāda vismaz šāda informācija:</p> <ul style="list-style-type: none"> ► Nosaukums; ► Daudzums/ svars; ► Mērvienības; ► Sastāvs; ► Glabāšanas nosacījumi; ► Tīrīšanas nosacījumi (ja attiecināms); ► Brīdinājumi par minētā produkta izmantošanu un izvietošanu; ► Derīguma termiņš; ► Būtiskākās tehniskās detaļas; ► Cita būtiska informācija. <p>Igaunu valodā pārtikas precēm ir jānorāda vismaz šāda informācija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Nosaukums; 2) Sastāvs; 3) Procentuālais daudzums (ja attiecināms); 4) Tīrsvars; 5) Uzglabāšanas nosacījumi; 6) Ražotāja, iepakotāja un pārdevēja informācija; 7) Derīguma termiņš; 8) Izcelsmes valsts; 9) Lietošanas pamācība, ja tas nav acīmredzami skaidrs; 10) Porciju daudzums; 11) Radioaktivitāte, ja attiecināms; 12) Specifisku komponentu iekļaušana; 13) Cita informācija. 	<p>Visai informācijai jābūt Dāņu valodā (iespējams arī valodās, kuras rakstiski tikai nedaudz atšķiras – Norvēģu, Zviedru). Vispārējās prasības:</p> <ul style="list-style-type: none"> ► Smagums un lielums jāizsaka metriskajā sistēmā; ► Jābūt precīzam produkta aprakstam, bez liekas informācijas. ► Papildus prasības pārtikas produktiem: ► Īpašas prasības nepieciešamas specifiskiem produktu veidiem – zivju, šokolādes, sulām, marmelādes un uzturu bagātinātāju produktiem; ► Nepieciešams partijas numurs vai realizācijas datums. <p>Marķēšanas noteikumi ir pilnībā saskaņoti ar Eiropas Savienības direktīvu prasībām.</p>	<p>Visai informācijai jābūt somu un zviedru (iespējams arī dāņu vai norvēģu) valodā pēc Eiropas Savienības noteiktajiem standartiem. Vispārējās prasības:</p> <ul style="list-style-type: none"> ► Produkta apraksts, tā saturs; ► Ražotāja informācija (var būt arī angļu valodā); ► Produkta svars, izmēri metriskajā sistēmā. ► Papildus marķēšanas prasības pārtikas produktiem; ► Produkta sastāvs; ► Ražošanas un realizācijas datums; ► Produkta uzglabāšanas nosacījumi; ► Papildus – piena, margarīna, ziepju, šokolādes produktiem ir atsevišķas tehniskas prasības. <p>Detalizēta informācija (http://ec.europa.eu/finland/news/press/101/pdf/labelling_of_foodstu_ffs_en.pdf)</p> <p>Marķēšanas noteikumi ir pilnībā saskaņoti ar Eiropas Savienības direktīvu prasībām.</p>	<p>Informācijai jābūt zviedru valodā. Vispārējās prasības:</p> <ul style="list-style-type: none"> ► Marķējumā jābūt produkta aprakstam; ► Produkta izcelsme; ► Masa un izmēri metriskajā izteiksmē; ► Īpašas prasības pret kosmētikas, medikamentu un citu ķīmisko vielu marķējumu. ► Pārtikas produktu papildus prasības: ► Marķējumā jābūt produkta sastāvdaļu sarakstam; ► Realizācijas termiņš. <p>Marķēšanas noteikumi ir pilnībā saskaņoti ar Eiropas Savienības direktīvu prasībām.</p>	<p>Informācijai jābūt čehu valodā. Vispārējās prasības:</p> <ul style="list-style-type: none"> ► Marķējumā jābūt informācijai par produktu; ► Produkta ražotāju un izcelsmi; ► Un produkta pielietojumu, ja nepieciešams; ► Papildus prasības pārtikas produktiem (arī uztura bagātinātājiem): ► Produkta sastāvs; ► Realizācijas termiņš. <p>Marķēšanas noteikumi ir pilnībā saskaņoti ar Eiropas Savienības direktīvu prasībām.</p>	<p>► Iespējams pārņemt Dānijas, Somijas, Zviedrijas vai Čehijas praksi, kur marķēšanas noteikumi ir saskaņoti ar ES direktīvām un precīzi nosaka tulkojamās informācijas apjomam, izejot no obligātā marķējuma nosacījumiem.</p> <p>► Iespējams pārņemt Igaunijas praksi, kur igauņu valodā nepieciešams pārtulkot tikai būtiskākās detaļas.</p>
Finanšu dokumentu uzglabāšanas termiņi									
<p>• Dažādiem finanšu dokumentiem</p>	A5	LR likums „Par grāmatvedību”	10 gadi – finanšu un grāmatvedības	Visiem finanšu dokumentiem	Vispārēji Dānijā ir 5 gadu	Rēķini, citi saistīti dokumenti ar	Grāmatvedības dokumenti (reģistri,	Grāmatvedības dokumenti	► Dānijā finanšu dokumenti

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs						Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai	
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija		Čehija
noteiktie uzglabāšanas termiņi pie komersanta (papīrā un elektroniski)		nosaka, ka katram uzņēmumam visi attaisnojuma dokumenti, grāmatvedības reģistri, inventarizācijas saraksti, gada pārskati un to pielikumi, kā arī grāmatvedības organizācijas dokumenti (kontu plāni, kodifikatori u.c.) sistemātiski jāsakārto un jāuzglabā uzņēmuma arhīvā un to glabāšanas laiks ir: ▶ gada pārskatiem un to pielikumiem, kā arī galvenajai grāmatai – 10 gadi, pēc tam tie nododami Valsts arhīvos; ▶ inventarizācijas sarakstiem, grāmatvedības reģistriem un grāmatvedības organizācijas dokumentiem – 10 gadi; ▶ attaisnojuma dokumentiem par darbiniekiem aprēķināto mēnešalgu (darba samaksu) ar sadalījumu pa gadiem un mēnešiem – 75 gadi; ▶ pārējiem attaisnojuma dokumentiem – 5 gadi.	dokumenti (ienākumus un izdevumus pamatojoši dokumenti, rēķini, iepirkumu žurnāls, pirkuma pasūtījumi; īpašnieks atbildīgs par šo dokumentu uzglabāšanu) 75 gadi - dokumenti par darbiniekiem, darba līgumi	uzglabāšanas termiņš ir vienāds – 7 gadi - dokumentiem gan elektroniskā, gan papīra formātā.	grāmatvedības dokumentu glabāšanas noteikumi. Iespējams glabāt gan papīrā, gan elektroniski.	darījumu veikšanu jāglabā 6 gadus. Virsgrāmata, krājumu atskaites, žurnāli, finanšu pārskati – 10 gadus. Iespējams glabāt gan papīrā, gan elektroniski.	konti, krājumu darījumi, un citi dokumenti) jāglabā 10 gadus (gan papīrā, gan elektroniski).	(virsgrāmata, rēķini, krājumu atskaites u.c.) – 5 gadus. Finanšu pārskati – 10 gadus. Darbinieku algu atskaites – 30 gadus. Iespējams glabāt gan papīrā, gan elektroniski.	▶ uzglabājami 5 gadus, Igaunijā – 7 gadus. ▶ Pārējās pētītajās valstīs dokumenti glabājami 10 gadus, ilgāk glabājot darbinieku algu atskaites (Čehijā – 30 gadus, Lietuvā – 75 gadus).
Pasažieru un kravu pārvadājumi									
• Institūcija, kura veic specifisko prasību pārbaudi attiecībā uz pasažieru un kravu pārvadājumiem (piem. darba / atpūtas režīma ievērošana, pilnas masas ierobežojumu ievērošana, transportlīdzekļa marķējumi utt.), tās funkcijas	A2 A3	Valsts robezsardze kontrolē: 1) dokumentus, kas apliecina tiesības vadīt attiecīgās kategorijas transportlīdzekļi; 2) transportlīdzekļa reģistrācijas dokumentus; 3) transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas dokumentus; 4) transportlīdzekļa dokumentus par valsts tehniskās apskates derīguma termiņu; 5) regulāro maršrutu atļaujas starptautiskajiem autobusu maršrutiem; 6) pasažieru sarakstu (formulāru), izdarot atzīmi par pārbaudē konstatētās faktiskās situācijas atbilstību pasažieru sarakstā (formulārā) minētajam, izņemot gadījumus, ja pārvadājumu veic saskaņā ar regulāro starptautisko autobusu maršrutu atļauju. Valsts ieņēmumu dienesta muitas iestādes kontrolē: 1) lielgabarīta un smagsvara kravu pārvadāšanas atļaujas un pārvadājuma atbilstību atļaujā norādītajiem nosacījumiem; 2) kravas nostiprināšanas noteikumu prasību izpildi saskaņā ar gabalkravu izvietošanu; 3) transportlīdzekļa faktisko masu vai ass slodzi un gabarītus; 4) bīstamo kravu pārvadājumu noteikumu ievērošanu, par katru pārbaudīto transportlīdzekli sastādot bīstamo kravu autopārvadājumu pārbaudes protokolu trijos eksemplāros. 5) saskaņā ar normatīvajos aktos	Valsts Dzelzceļa inspekcija – Funkcijas: visu darbību, kas saistītas ar dzelzceļu, atbilstības likumdošanas prasībām nodrošināšana, kontrolēšana, licenču piešķiršana darbībām ar dzelzceļa pārvadājumiem, satiksmes drošība, dzelzceļa būvniecība, satiksmes plūsmas organizācija, vagonu atbilstība tehniskajām un likumdošanas prasībām, dzelzceļa darbinieku eksāmeni un kvalifikācija, drošības līdzekļu, militāro transportlīdzekļu, tehnikas pārvadāšana, sabiedrības un citu iestāžu informēšana par inspekcijas aktivitātēm, dzelzceļa transporta negadījumu pētīšana/izskatīšana, jauno vilcienu sertificēšana, esošo vilcienu uzturēšana, skaņas piesāpuma ierobežošana. Valsts autoceļu transporta inspekcija – jaunu ceļu būvniecībai piemērot apstākļu nodrošināšana, esošo ceļu drošības nodrošināšana, autotransporta negatīvās ietekmes uz vidi mazināšana, normatīvo aktu izstrāde attiecīgajā jomā, transporta un kravas pārvadājumu uzņēmumu kontrole, sekošana pārkāpumiem un to ierobežošana, starptautisko un vietējo pārvadājumu prasības/licences, licenču apturēšana, autoostas aktivitāšu koordinācija, pārvadājumu cenu politikas noteikšana, lielgabarīta autotransporta līdzekļu atļauju izsniegšana, autotransporta līdzekļu kondīcijas pārbaude, bīstamo kravu pārvadājumu nosacījumu izpilde, īstermiņā uzglabājamo produktu prasību ievērošanas nodrošināšana, licenču piešķiršana personām, kas apmāca braukšanā ar īpašajām	Igaunijā vairākas institūcijas nodarbojas ar specifisko prasību pārbaudi attiecībā uz pasažieru un kravu pārvadājumiem: 1) Sauszemes pārvadājumi; 2) Dzelzceļa pārvadājumi; 3) Gaisa pārvadājumi; 4) Ūdens pārvadājumi. Sauszemes pārvadājumi Pasažieru un kravas pārvadājumu kontrolē iesaistītās institūcijas: 1) Rātsnams (City Hall); 2) Pašvaldības; 3) Ekonomikas un komunikāciju ministrija; 4) Policija; 5) Robežkontrole; 6) Patērētāju aizsardzības aģentūra. 7) Muitas darbinieki (kravu gadījumā). Norādīto institūciju darbinieki var iekļūt transportlīdzeklī un pārbaudīt visu attiecīgo dokumentāciju, kā arī uzdot atbilstošus jautājumus. Dzelzceļa pārvadājumi Lai drīkstētu nodrošināt dzelzceļa pārvadājumus (gan pasažieru, gan kravas), komersantam tiek izvirzīta prasība saņemt drošības atļauju, kuru var saņemt Igaunijas Tehniskās uzraudzības pārvalde (Estonian Technical Surveillance Authority). Atļauja ir derīga 5 gadus. Kontroli ir tiesīga veikt: 1) Tehniskās uzraudzības pārvalde (pārbauda atbilstību un transportlīdzekļu tehnisko	Transporta ministrijas pakļautībā esošā Ceļu Satiksmes Drošības un Transporta aģentūra (Road Safety and Transport Agency) ir valsts regulējošā, uzraudzības un kontroles iestāde transporta un pārvadājumu nozarē. Tās pienākumos ietilpst: 1) Izstrādāt un īstenot valsts likumdošanu saistībā ar komercpārvadājumiem, bīstamo kravu pārvadājumiem; 2) Izstrādāt un ieviest normatīvos aktus un administratīvās vadlīnijas transporta un kravu pārvadājumu jomās; 3) Izsniegt licences kravu un pasažieru pārvadājumiem; 4) Kontrolē kravu pārvadājumu noteikumu izpildi saskaņā ar likumdošanu; 5) Akreditē mācību kursus saistībā ar vadītāju apmācību un kravu pārvadājumu sfēru; 6) Apstiprina neatkarīgas privātas institūcijas, kas veic transportlīdzekļu inspekcijas. Transportlīdzekļu pārbaude. Kopš 2004.gada tikai privātajām kompānijām bija iespējams apstiprinājums atkārtotai pārbaudei. Kopš 2005.gada kopumā transportlīdzekļu pārbaude tika privatizēta. Privātas kompānijas var pieteikties apstiprinājumam kā inspicējošās institūcijas (tam saistības ar transportlīdzekļu remontdarbiem). 2006.gadā ~75 privātas inspicēšanas kompānijas tika apstiprinātas un ~175 apstiprinātas atkārtoti. Ciešā saiknē ar Ceļu Satiksmes Drošības un Transporta aģentūru	Somijas Transporta un komunikāciju ministrija ir atbildīga par likumdošanu šādās jomās: transporta nozares normatīvais regulējums, transportlīdzekļu tehniskās prasības, transportlīdzekļu izmantošana, reģistrācija un pārbaude, transportlīdzekļu vadīšanas tiesību piešķiršanas kārtība. Papildus transporta jomā Tieslietu ministrija izstrādā nosacījumus par piemērojamajiem sodiem pārkāpumu gadījumā, Sociālo lietu un veselības ministrija – par motoru uzraudzību, Iekšlietu ministrija – par policijas darbību un Finanšu ministrija – par nodokļiem. Dzelzceļa pārvadājumi Somijas dzelzceļa administrācijas (100 darbinieki) pārziņā ir dzelzceļa infrastruktūra, t.sk. tās kontrole. Dzelzceļa drošības un dzelzceļa sistēmas sadarbība ir Somijas Dzelzceļa aģentūra (40 darbinieki). Gaisa pārvadājumi Somijas Civilās aviācijas administrācija, Finavia, ir atbildīga par 25 lidostu darbības uzturēšanu. Papildus lidostām, Finavia uztur un attīsta Somijas gaisa navigācijas sistēmu, kā arī veic gaisa satiksmes drošības kontroli. Tajā strādā 1800 darbinieki. 2006.gadā Somijā tika izveidota jauna aviācijas struktūrvienība – Civilās aviācijas aģentūra (130 darbinieki), kura ir atbildīga par lidojumu drošības jautājumiem. Ūdens satiksmes pārvadājumi Somijas Jūras Administrācija (800	Zviedrijas kravas pārvadājumu sektoru kontrolē vairākas nozares aģentūras, starp kurām attiecīgi ir sadalītas saistošās tiesības atbilstoši likumdošanai. Zviedrijas Transporta un Sakaru izpētes institūts (The Swedish Institute for Transport and Communications Analysis). Institūts izstrādā ilgtermiņa attīstības vadlīnijas kravas pārvadājumu un vispārējā valsts transporta nozares attīstībā. Papildus, institūts ir atbildīgā iestādē par oficiālās statistikas apkopošanu Zviedrijas autotransporta sektorā. Nacionālais Zviedrijas Ceļu un Transporta izpētes institūts (The Swedish National Road and Transport Research Institute). Veic valsts autotransporta kopējās infrastruktūras analīzi, izstrādi un uzlabošanu. Sadarbojoties ar citām saistītām iestādēm, novērtē ar nozari saistītās problēmas un izstrādā risinājumus. Zviedrijas Transporta Administrācija (The Swedish Transport Administration). Atbildīgā iestāde par ilgtermiņa transporta tīkla infrastruktūras plānošanu. Zviedrijas Transporta aģentūra (The Swedish Transport Agency). Atbildīgā iestāde par komercpārvadājumu uzraudzību un kontroli. Pārbauda transportlīdzekļus un izsniedz atļaujas, licences. Izstrādā saistošos noteikumus attiecībā uz pārvadājumiem, reglamentē mērījumus un citus tehniskos	Čehijas Valsts Ceļu Satiksmes Drošības padome (The Czech Governmental Council for Road Safety) ir koordinējošā un konsultējošā institūcija par valsts ceļu drošības jautājumiem. Padomes locekļi ir attiecīgo ministriju pārstāvji (piemēram, transporta, iekšlietu, veselības, aizsardzības, finanšu, vides), policija un nevalstisko organizāciju pārstāvji. Padome var veidot darba grupas un komitejas un publicēt rekomendācijas. Čehijas Transporta izpētes centrs (Transport Research Centre) atrodas Čehijas Republikas Transporta ministrijas pārraudzībā un ir atbildīgā iestāde, kas nodrošina zinātniskās pētniecības un tehnoloģiju attīstības projektus visās transporta jomās. Centrs veic izpēti, ekspertīzes, konsultācijas šādos jautājumos: ▶ Čehijas un ES likumdošanas datu bāzes administrēšana; ▶ Transporta politikas analīze un priekšlikumu izstrāde; ▶ Transporta modelēšana un prognožu izstrāde; ▶ Statistiskā informācijas apkopošana un analīze.; ▶ Zemes izmantošana transporta sistēmas plānošanā; ▶ Transporta drošības jautājumu risināšana un izstrāde; ▶ Transporta sistēmas ietekme uz vidi; ▶ Dažādu transportu veidu analīze un inovāciju izstrādes. Valsts Tehniskās Apskates ir valsts	▶ Lietuvā Valsts autoceļu transporta inspekcija gan izsniedz licences (atļaujas) pārvadājumiem, gan arī kontrolē pārvadātāju transporta līdzekļus ▶ Dānijā Ceļu satiksmes drošības un transporta aģentūra gan izsniedz licences (atļaujas) pārvadājumiem, kontrolē pārvadātāju transporta līdzekļus, kā arī akreditē institūcijas, kas nodrošina vadītāju apmācību un transporta līdzekļu tehniskās pārbaudes (nodots privātajam sektoram) ▶ Zviedrijas Transporta aģentūra gan izsniedz licences (atļaujas) pārvadājumiem, kontrolē pārvadātāju transporta līdzekļus, kā arī uztur ceļu satiksmes transportlīdzekļu reģistru un reģistru par izsniegtajām atļaujām un licencēm ▶ Čehijā transporta līdzekļiem tehnisko apskati veic reizi 2 gados (Latvijā - katru gadā)

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija	
		<p>noteiktajām prasībām starptautiskajiem autopārvadājumiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Latvijas Republikas starptautisko autopārvadājumu atļauju (divpusējiem pārvadājumiem, tranzīta pārvadājumiem uz trešajām valstīm vai no trešajām valstīm) (turpmāk – atļauja) un atļaujā norādītā pārvadājuma atbilstību citiem pārvadājuma dokumentiem un atļauto braucieni skaitam, kā arī izdara atzīmes atļaujas ailē “muitas iestādes zīmogs – datums”, norādot informāciju par robežas šķērsošanas vietu un datumu, simbolu “T”, ja tiek veikts tranzīta pārvadājums, un reģistrē atļaujas sēriju un kārtas numuru muitas informatīvajā sistēmā; ▶ Eiropas transporta ministru konferences atļaujas esību, kā arī izdara atzīmes minētajai atļaujai pievienotā reģistrācijas zīmāla ailē “Ipašas atzīmes”, norādot robežas šķērsošanas vietu un datumu, un reģistrē atļaujas sēriju un kārtas numuru muitas informatīvajā sistēmā; ▶ Eiropas Kopienas atļaujas kopijas un Eiropas Kopienas autovadītāja atestāta esību, ja kravas transportlīdzekļa vadītājs nav Eiropas Savienības dalībvalsts piederīgais un veic kravas komercpārvadājumu; ▶ pašpārvadājuma sertifikāta esību; ▶ transportlīdzekļa licences kartītes esību. <p>Autotransporta inspekcija – atbilstoši autopārvadājumus reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem.</p>	<p>/bīstamajām kravām, bīstamo kravu reģistra uzturēšana, sadarbība ar ārvalstu uzņēmumiem, sabiedrības un citas iestāžu informēšana par inspekcijas darbību, piedāvājumu izstrāde ceļu satiksmes uzlabošanai.</p> <p>Valsts ūdens transporta inspekcija - Kuģu reģistrācija, kuģu tehniskā uzraudzība, kapteiņu un speciālistu sertifikācija, drošības prasību izstrāde un ieviešanas nodrošināšana, ūdenstransporta tiesisko dokumentu izstrāde, aptauju analīžu veikšana par negadījumiem un to sekām, piedalīšanās administratīvajā tiesā attiecīgajos gadījumos, kad nepieciešama ekspertīze šajā jomā, var sodīt uzņēmumus šajā jomā, ūdenstransporta kapteiņu/vadītāju adekvātuma, atbilstības (fiziskās) pārbaude, kontroles, ostu pārbaude, licenču izsniegšana pasažieru pārvadāšanai, pasažieru pārvadājumu kontrole, apmācības personām, kas apmāca kapteiņus un bīstamo kravu pārvadātājus (eksāmeni un sertifikāti).</p>	<p>stāvokli);</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) Ekonomikas un komunikāciju ministrija; 3) Konkurences padome; 4) Patērētāju aizsardzības aģentūra. <p>Gaisa pārvadājumi</p> <p>Gaisa pārvalde, kurai ir šādas funkcijas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) komersantu uzraudzība un kontrole, kuri darbojas gaisa satiksmes pakalpojumu nodrošināšanā; 2) Atbilstības pārbaudu drošības prasībām veikšana, tajā skaitā arī lidmašīnu tehniskā stāvokļa pārbaudes; 3) Komersantu, kuri veic lidmašīnu apkalpi, sertificēšana; 4) Lidmašīnu reģistra uzturēšana, t.sk. reģistrācijas veikšana; 5) Katras reģistrētās lidmašīnas ikgadēja pārbaude. <p>Gan pasažieru, gan kravas kontrole tiek veikta arī lidostās uz vietas. Gadījumā, ja pārvadā bīstamas vielas, tad to jāveic saskaņā ar starptautiskiem likumiem.</p> <p>Ūdens satiksmes pārvadājumi</p> <p>Ūdensceļu pārvalde, kurai ir šādas funkcijas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Ūdens satiksmes atbilstības pārbaude normatīvajam regulējumam; 2) Drošas vides nodrošināšana šādai satiksmei; 3) Ūdens ceļu uzturēšana; 4) Dalība normatīvo aktu izstrādē. <p>Visi kuģi tiek reģistrēti centrālajā reģistrā, un tiem ir jāievēro atbilstošie drošības standarti saskaņā ar starptautisko regulējumus, t.sk. attiecīgās atļaujas, piemēram, pasažieru pārvadāšanai. Igaunijā ir atļautas arī tādas atļaujas, kuras izsniegušas citu ES valstu institūcijas vai starptautiskas sertifikācijas aģentūras.</p> <p>Ūdensceļu pārvalde veic ūdens transporta pārbaudes saskaņā ar starptautiskajās konvencijās noteikto apjomu un biežumu. Parasti tas nozīmē regulāru ikgadēju ūdens transportlīdzekļa pārbaudi, atkarībā no tipa, izmantošanas veida un vecuma.</p>	<p>darbojas arī Transporta ministrijas apkakšiestāde - Ceļu direkcija (Road Directorate), kuras galvenās funkcijas ir:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Plānot, uzturēt un veidot valsts ceļu infrastruktūru; 2) Ciešā sadarbībā ar ceļu nozari saistītajām iestādēm, izstrādā satiksmes risinājumus un uzlabojumus; 3) Jaunu ceļu projektu plānošana, autoceļu būvniecība, ekspluatācija un uzturēšana. <p>Paralēli Ceļu Satiksmes Drošības un Transporta aģentūrai un Ceļu direkcijai, darbojas arī dažādas padomes, kuras izskata un risina dažādus ar ceļu satiksmi saistītus jautājumus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Ceļu satiksmes negadījumu izmeklēšanas padome (Investigation Board for Road Accidents); 2) Autotransporta padome (Council for Road Transport) 	<p>darbinieki) ir atbildīga par efektīvu jūras satiksmes organizēšanu. Tās galvenās funkcijas ir uzturēt jūras un iekšzemes ūdeņu stāvokli, nodrošināt hidrogrāfisko pārskatu veikšanu.</p> <p>Sauszemes pārvadājumi</p> <p>Somijas Transporta drošības aģentūra (Finnish Transport Safety Agency) ir administratīvā un drošības institūcija, kas atbild par transporta sistēmas pārvaldi un uzraudzību. Aģentūras galvenās funkcijas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Regulē un uzrauga satiksmes drošību; 2) Apstiprina autovadītāja apliecības iegūšanu; 3) Izsniedz izņēmuma atļaujas transportlīdzekļiem, kas reģistrēti ārpus Eiropas Ekonomiskās Zonas, bet kas darbojas Somijā, un to gabaŗiti vai svars pārsniedz ceļu satiksmē atļautos rādītājus; 4) Izsniedz bīstamo vielu transportēšanas licences, ja tiek pārsniegti pieļaujamie limiti; 5) Glabā un atjauno informāciju par autovadītāju braukšanas apliecībām, izdarītajiem satiksmes pārkāpumiem, u.c. ar autosatiksmi saistītu informāciju; 6) Veic transportlīdzekļu tehniskās apskates un izsniedz sertifikāciju; 7) Uztur un atjauno transportlīdzekļu reģistru 	<p>noteikumus transportlīdzekļiem, kas iesaistīti kravu pārvadājumos. Papildus uzraudzības un kontroles funkcijām, Zviedrijas Transportlīdzekļu aģentūra uztur ceļu satiksmes transportlīdzekļu reģistru, reģistru par izsniegtajām atļaujām un licencēm</p>	<p>pilnvarotā iestāde, kura veic mašīnu tehnisko apskati Tehniskā apskate jāveic reizi divos gados.</p> <p>Čehijas Satiksmes inspekcija (Traffic inspectorate) ir atbildīgā institūcija, kuras pienākums ir braukšanas dokumentu izsniegšana, auto reģistrēšanas zīmju izsniegšana, automašīnu īpašnieku maiņa u.c. juridiski jautājumi.</p> <p>Čehijas Ceļu un Autoceļu direkcija (The Road and Motorway Directorate of the Czech Republic) ir valsts organizācija Transporta un Sakaru ministrijas pārraudzība. Tās galvenais uzdevums ir valsts autoceļu pārvaldība, garantijas uzturēšana un remontdarbu koordinēšana.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Institūcijas pilnvaras aizturēt transporta līdzekli līdz pārkāpuma novēršanai 	A1	<p>Šādas pilnvaras ir Valsts robezsardzei un Valsts ieņēmumu dienesta muitas pārvaldei.</p>	<p>Valsts dzelzceļa inspekcija - Var apturēt uzņēmuma darbību, ja ir pārkāpumi. Tikai tad kad novērsti pārkāpumi tad atļauj turpināt</p>	<p>Pamatā jebkurš darbinieks, kuram ir tiesības veikt transportlīdzekļa pārbaudi, ir tiesīgs aizturēt transporta līdzekli līdz pārkāpuma novēršanai.</p>	<p>Nav pieejama informācija.</p>	<p>Nav pieejama informācija.</p>	<p>Nav pieejama informācija.</p>	<p>Nav pieejama informācija.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Būtu ieteicams detalizētāk papētīt Igaunijas pieredzi, kad jebkuram transporta līdzekļa pārbaudes veicējam

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija	
			Valsts autoceļu transporta inspekcija – var atņemt mašīnai licenci. Ūdens transporta inspekcija – var apturēt licenci uzņēmumam, t.sk. pasažieru pārvadāšanai.						ir tiesības transporta līdzekli aizturēt. ▶ Lietuvā var tikai atņemt pārvadātāja licenci.
• Pasažieru un kravu pārvadājumu jomā - pieprasāmie kravu pavaddokumenti un to daudzums; kravu pavaddokumenti noformējuma sarežģītība; informāciju par transportlīdzeklī pārvadājamo dažāda veida preču ierobežojumiem.	A1	Speciālo atļauju (licenci) izsniedz uz laiku, kas nav mazāks par gadu, bet nepārsniedz piecus gadus (pēc speciālās atļaujas (licences) pieprasītāja izvēles), šādu veidu autotransporta komercpārvadājumiem: ▶ pasažieru komercpārvadājumiem ar autobusiem Latvijas teritorijā; ▶ starptautiskajiem pasažieru komercpārvadājumiem ar autobusiem; ▶ kravas komercpārvadājumiem ar kravas automobiļiem Latvijas teritorijā; ▶ starptautiskajiem kravas komercpārvadājumiem ar kravas automobiļiem. Autotransporta inspekcijas kontrolieris, kontrolējot transportlīdzekļus, kuri piedalās ceļu satiksmē, pārbauda: ▶ transportlīdzekļa vadītāja apliecību; ▶ transportlīdzekļa reģistrācijas dokumentus; ▶ attiecīgajam autopārvadājumam nepieciešamos autopārvadājumus reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktos dokumentus. Pēc noteikumu noteikto dokumentu pārbaudes Autotransporta inspekcijas kontrolieris pārbauda autopārvadājuma atbilstību attiecīgo autopārvadājumu reglamentējošo normatīvo aktu prasībām.	Nav pieejama informācija.	Pamatā tiek pieprasīti šādi dokumenti: <u>Pasažieru pārvadājumi</u> Sauszemes transportam – tehniskā pase, ceļojuma plāns, līnijas atļauja, pakalpojumu nodrošināšanā uzņēmuma kontaktinformācija. <u>Kravas pārvadājumi</u> Kravas pārvadājumus pamatojošie dokumenti: ▶ Darbības atļauja (izdod Ekonomikas un komunikāciju ministrija); ▶ Tehniskā pase (izdod Ekonomikas un komunikāciju ministrija); ▶ Kravu apliecinājošie dokumenti (atkarīgi no kravas veida); ▶ Citi dokumenti, kuri nepieciešami saskaņā ar starptautiskajām prasībām (piemēram, ievērojot prasības bistamai kravai u.tml.).	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Pasažieru un kravu pārvadājumu jomā prasības pārvadājumu veicošajiem transporta līdzekļiem izvirzītās prasības noteiktas ES Regulu līmenī. Salīdzinot Latvijas un Igaunijas praksi par to, kādus dokumentus transportlīdzekļa vadītājam jāuzrāda pārbaudes brīdī, cik tālu šī informācija ir publiski pieejama un neskar īpašās prasības attiecībā uz atsevišķiem kravu veidiem, netika konstatētas būtiskas atšķirības.
• Pasažieru pārvadājumu joma – kā cinās ar t.s. nelegālajiem pārvadātājiem.	A3	Par pasažieru pārvadāšanu bez biļetes sabiedriskajā transportlīdzeklī vai noteiktā tarifa neievērošanu pilsētas nozīmes vai starptautiskajos maršrutos, ko izdara transportlīdzekļa vadītājs vai konduktors vai ko pieļauj transportlīdzekļa vadītājs vai konduktors (par pārkāpumiem starptautiskajos pārvadājumos) piespriež naudas sodu.	Nav pieejama informācija.	Publiski nav pieejama nekāda informācija par specifiskām metodēm (ārpas regulārajām pārbaudēm) cīņā ar pasažieru nelegālajiem pārvadātājiem. Piemēram, lidostā tiek iesniegta informācija par visiem pasažieru datiem.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav ieteikumu.
Statistikas pārskati									
• Iesniedzamo statistisko pārskatu nosaukumi un biežums (it īpaši)	A5	Pārskatu apkopojums, termiņi un to nosaukumi ir pieejami CSP, LB, LAD	Normatīvajos aktos nav noteikts, ka komersantam ar noteiktu regularitāti	Normatīvajos aktos nav noteikts, ka komersantam ar noteiktu regularitāti	Vispārējā obligātā statistika nosaka šādu informāciju, kas jāsniedz	Visi statistiskie pārskati apkopoti Somijas Statistikas Pārvaldes mājas lapā.	Vispārējā obligātā statistika nosaka šādu informāciju, kas jāsniedz:	Katru gadu statistikas pārvalde izdod saistošo programmu, kurā atrunātas visas aptaujas, kuras tiks veiktas	▶ Ņemot vērā to, ka ik gadu tiek sastādīta jauna programma statistikas

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija	
mēneša un ceturkšņa pārskatiem)		un LVĢMC mājas lapās.	būtu jāiesniedz statistikas pārskati. Ņemot vērā, ka Statistikas pārvalde katra statistikas pārskata iesniegšanai veido izlasi, tad tikai gadījumā, ja komersants ir iekļūvis izlasē, tam ir jāsniedz attiecīgie statistikas pārskati. Pielikumā 2009. gadā pieprasītie pārskati. Statistical reports.xlsx	būtu jāiesniedz statistikas pārskati. Ņemot vērā, ka Statistikas pārvalde katra statistikas pārskata iesniegšanai veido izlasi, tad tikai gadījumā, ja komersants ir iekļūvis izlasē, tam ir jāsniedz attiecīgie statistikas pārskati.	komersantiem: Īpašumtiesības izmantojamiem aktīviem; Detalizēta informācija par darbiniekiem; Apgrozījums, izmaksas, informācija par krājumiem, pasūtījumiem u.c. Papildus ar lauksaimniecību, dārzkopību un mežsaimniecību saistītiem komersantiem jānorāda informācija par ražu, dzīvniekiem u.c.	(http://www.stat.fi/keruu/yritys_en.html).	Informācija par piedāvājumiem produktiem un pakalpojumiem; Informācija par darbiniekiem (skaits, atalgojums u.c.); Informācija par pasūtījumiem, iepirkumiem; Informācija par preču un pakalpojumu cenām. Komersanti, kuri saistīti ar lauksaimniecības, mežsaimniecības, dārzkopību vai dzīvnieku audzēšanu iesniedz šādu informāciju: Informāciju par izmantojamo zemi (platība, precīzs tās izmantojums, īpašumtiesības u.c.); Detalizēta informācija par darbiniekiem (kvalifikācija, darba stāžs u.c.).	saistošajā periodā. Likumā ir atrunātas arī soda maksas par nepabeigtām vai nepareizi aizpildītām aptaujām.	<p>pakopošanai valstī, kas paredz iegūstamās datu kopas, rādītāju analīzi un izlases apjomus, vienam komersantam iesniedzamie pārskati ik gadu variē.</p> <p>► Dānijā ir noteikts minimālais pārskatu apjoms, kas komersantiem jāiesniedz, pārējo varējot atkarībā no ikgadējās programmas.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Institūcijas, kurām iesniedz vispārējo statistiku, statistiku ārējās maksājumu bilances izstrādei, statistiku lauksaimniecības produktu bilances izstrādei 	A2	Centrālā statistikas pārvalde, Valsts ieņēmumu dienests, Latvijas Banka, Lauku atbalsta dienests, vides pārskati – Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs.	<p>Statistikas pārvalde.</p> <p>Centrālā banka</p> <p>Lauksaimniecības informācijas dienests .</p> <p>Zemkopības ministrijas pārraudzībā ir šādi reģistri un par tiem attiecīgās atbildīgās iestādes:</p> <ul style="list-style-type: none"> ► Fitosanitārais reģistrs (Valsts augu aizsardzības dienests) ► Lauksaimniecības dzīvnieku reģistrs (Lauksaimniecības informācijas un lauku biznesa centrs); ► Lauksaimniecību reģistrs (Lauksaimniecības informācijas un lauku biznesa centrs); ► Zemes vienību datubāze (Lauksaimniecības informācijas un lauku biznesa centrs); ► Lauksaimniecības un lauku uzņēmējdarbības reģistrs (Lauksaimniecības informācijas un lauku biznesa centrs); ► Barības reģistrs (Valsts sēkļu un graudu dienests); ► Traktoru, kravas automašīnu, lauksaimniecības tehnikas un autopiķabju (traileru) reģistrs. Statistical reports.xlsx	<ul style="list-style-type: none"> ► Statistikas pārvalde; ► Igaunijas Banka; ► Igaunijas Nodokļu un muitas pārvalde; ► Igaunijas Lauksaimniecības reģistra un informācijas padome. 	<p>Statistikas likums paredz komersantiem (neatkarīgi no komercdarbības veida) iesniegt nepieciešamo informāciju Dānijas Statistiskās pārvaldei.</p> <p>Centrālā Banka ir atbildīga par maksājumu bilances nepieciešamās statistiskās informācijas iegūšanu. Kopumā ir izstrādātas 24 mēneša un 30 ikgadējās aptauju veidlapas, kuras tieši attiecas uz komersantiem. Veidlapas ir ciešā saiknē ar uzņēmumu bilances formu.</p>	<p>Valsts Statistiskās liiikums nosaka komersantiem obligāti sniegt informāciju atbildīgajām valsts iestādēm. Somijā ir apstiprinātas četras oficiālas statistisko datu vākšanā un apstrādē iesaistītas iestādes – Statistiskās pārvalde, Veselības un labklājības institūts, Zemkopības un Mežsaimniecības Informācijas centrs, Muita.</p> <p>Somijas Centrālā Banka ir atbildīga par maksājumu bilances izveidi. Centrālā Banka datus galvenokārt iegūst no Muitas dienesta un Statistiskās pārvaldes, taču daļa datus Centrālā Banka iegūst aptauju veidā no komersantiem. Komersantu iesniegtie dati:</p> <ul style="list-style-type: none"> ► Mēneša un ceturkšņa aptaujas par ārvalstu aktīviem un saistībām un cita papildus informācija. 	<p>Zviedrijā nav centralizēta iestāde, kuras funkcija būtu statistiskās informācijas ievākšana. Valsts iestādes attiecīgajā teritorijā ievāc informāciju un Zviedrijas Statistiskās pārvalde apkopo un iestāžu savāktos statistiskos datus.</p> <p>Kopš 2007. gada septembra, Zviedrijas Centrālā Banka uzdevusi Statistiskās pārvaldei (Statistisks Sweden) ievākt nepieciešamo informāciju un izveidot maksājumu bilanci.</p>	<p>Statistikas liiikums paredz komersantiem (neatkarīgi no komercdarbības veida) iesniegt nepieciešamo informāciju Čehijas Statistiskās pārvaldei.</p> <p>Čehijas Nacionālā Banka ir atbildīga par maksājumu bilances izstrādi. Galvenie datu avoti galvenokārt ir:</p> <ul style="list-style-type: none"> ► Banku sektors; ► Brokeru sabiedrības ► Dažādas ministrijas; ► Nacionālais Īpašumu Fonds (National Property Fund); ► Korporatīvais sektors, ieskaitot specializētus uzņēmumus transporta un apdrošināšanas jomā. <p>Datus ievāc galvenokārt mēneša ietvaros.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ► Zviedrijā datus maksājumu bilances sastādīšanai priekš Centrālās bankas datus iegūst un apkopo Zviedrijas statistiskās pārvalde. ► Pārējās valstīs komersantiem dati jāiesniedz gan Statistiskās pārvaldē, gan Centrālajā bankā.
<ul style="list-style-type: none"> Iespējas visu statistisko informāciju iesniegt vienā institūcijā / portālā 	A3 A5	Nav nodrošināta, tomēr Centrālā statistikas pārvalde turpina apzināt iespējas valsts institūcijās esošo datu kvalitātes pilnveidošanai.	Nav kopēji, taču galvenokārt statistiskie dati tiek iesniegti Centrālās statistikas pārvaldē.	Nav nodrošināta iespēja iesniegt visus statistikas pārskatus vienā institūcijā/ portālā. Ir izveidots eSTAT, kurā var iesniegt visus pārskatus Statistiskās pārvaldei, bet ne pārējām institūcijām.	Lielu daļu informācijas iespējams iesniegt Dānijas Statistiskās pārvaldē (arī elektroniski).	Kopējo statistiku iespējams elektroniski nosūtīt caur Statistiskās Pārvaldes vai Muitas interneta mājas lapām.	Informāciju var iesniegt elektroniski, bet nav vienas centralizētas iestādes.	Statistikās aptaujas var aizpildīt elektroniski Statistiskās pārvaldes mājas lapā, vai elektroniski aizpildīt un nosūtīt e-pasta formā.	<ul style="list-style-type: none"> ► Pētījumā analizētajās valstīs statistiskās dati primāri tiek iesniegti caur Statistiskās pārvaldē izveidotajiem elektroniskajiem datu iesniegšanas portāliem. , izņemot Zviedriju, kur dati jāiesniedz arī Centrālajā bankā, kurām ir savi elektronisko datu iesniegšanas veidi.

2.2. Nozarēm specifiskās prasības

2.2.1 Pārtikas produktu ražošana (NACE 10)

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija	
Pārtikas uzņēmumu uzraudzība									
<ul style="list-style-type: none"> Normatīvo aktu prasības pārtikas uzņēmumu darbinieku kvalifikācijai (izglītība un pieredze, vai tikai pieredze) 	A1	Saskaņā ar šo noteikumu 3.punktu darbinieka profesionālo kvalifikāciju apliecina profesionālo izglītību vai kvalifikāciju apliecinošs dokuments, kas izsniegts normatīvajos aktos par profesionālo izglītību noteiktajā kārtībā, vai ārvalstīs iegūts profesionālo izglītību vai kvalifikāciju apliecinošs dokuments, kas Latvijā atzīts normatīvajos aktos par profesionālās kvalifikācijas atzīšanu noteiktajā kārtībā.	Nav pieejama informācija.	<p>Pārtikas uzņēmumu darbiniekiem tiek izvirzītas šādas prasības:</p> <ul style="list-style-type: none"> Pārtikas uzņēmumu operatori – atbildīgi par likumdošanas prasību pārzināšanu, tajā skaitā darbinieku informēšanu, kā arī atbilstības pārbauzu veikšanu. Pārtikas uzņēmumu operatori ir arī atbildīgi par to darbinieku uzraudzību, kuriem jāievēro pārtikas higiēnas prasības; Darbinieki, kuri strādā ar pārtiku – jābūt attiecīgās profesijas zināšanām, kā arī zināšanām par pārtikas higiēnas prasībām; Darbiniekiem, kuri tieši nestrādā ar pārtiku – jābūt izpratnei par pārtikas higiēnas prasībām tādā mērā, lai nodrošinātu pārtikas drošību. <p>Lai drīkstētu strādāt pārtikas uzņēmumā, visiem darbiniekiem, kuri tiešā vai netiešā veidā nonāk kontaktā ar pārtiku, tajā skaitā arī telpu uzkopējiem, ir jāveic medicīniskā pārbaude pirms darba attiecību uzsākšanas un, balstoties uz risku izvērtējumu, veikt to atkārtoti, lai identificētu jebkādas infekcijas slimības un novērstu to izplatību.</p> <p>Papildus darba devējam, balstoties uz izstrādāto higiēnas prasību plānu, jāorganizē apmācības higiēnas jomā.</p>	Nav pieejama informācija.	Darbiniekiem ir jāiegūst higiēnas prasību apgūšanas sertifikāts. Sertifikāta iegūšanā, tiek pārbaudītas zināšanas mikrobioloģijas, pārtikas bojāšanās, higiēnas normu, personālās higiēnas, tīrīšanas, normatīvo aktu jomā.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	<ul style="list-style-type: none"> Igaunijā pārtikas uzņēmumos strādājošajiem tiešā saskarē ar pārtiku jābūt attiecīgām profesionālajām zināšanām, nav obligāta profesionālā izglītība. Somijā ir jāiegūst noteikts sertifikāts par higiēnisko prasību pārzināšanu.
<ul style="list-style-type: none"> Pārtikas uzņēmumu pārbauzu plānošanas metodika (grupēšana, pārbauzu biežums) 	A4	<p>PVD savas grupē šādās kategorijās:</p> <ul style="list-style-type: none"> Plānotās pārbaudes (Pārbaudes tiek plānotas ilgtermiņā, šo plānu sadalot proporcionāli visa gada garumā, lai nodrošinātu vienmērīgu inspektoru darba slodzi.); Ārpus kārtas pārbaudes vai neplānotās pārbaudes/ pārtikas uzņēmumi (Pārbaudi nozīmē nekavējoties pēc iesnieguma (sūdzības) saņemšanas.); Kravas pārbaudīšana kontrolpunktā (Plānotās, neplānotās, laboratoriskās un pēcpārbaudes.); Pēcpārbaudes (neatbilstību novēršanas pārbaude)/ novietnēs (Pēcpārbaudes 	Nav pieejama informācija.	<p>Veterinārā un pārtikas padome (Veterinary and Food Board). Pēc Igaunijas „Pārtikas likuma” padome ir atbildīgā kontrolējošā institūcija pārtikas (t.sk. uztura bagātinātāju) ražošanas apstrādes un tirdzniecības jomā. Padomes pakļautībā esošais Pārtikas departaments ir atbildīgs par pārtikas kontroles plānošanu un koordinēšanu. Kontrole ir balstīta uz pārtikas ražotāju, izplatītāju veidu (pārtikas pārvaldītāji, glabātāji, ražotāji, tirgotāji), pa pārtikas grupām (piena produkti, gaļas izstrādājumi, olu produktu u.c.) un pārtikas veida (ģenētiski modificēti, uztura bagātinātāji u.c.). Kā galvenais nosacījums, kontrole notiek bez iepriekšēja brīdinājuma.</p> <p>Pēc Igaunijas „Pārtikas likuma”, visiem uzņēmējiem, saistītiem ar</p>	Nav pieejama informācija.	<p>Somijas Pārtikas Drošības Institūcija reizi trīs gadus pārskata kontroles programmu, kas satur sekojošu informāciju:</p> <ul style="list-style-type: none"> Inspekciju saturs; Risku novērtēšanas metodoloģija, kā arī nepieciešamo pārbauzu biežums; Iespējamo paraugu (sampling)pārbauzu novērtēšana; Kontroļu ieviešanas metodes. 	<p>Nacionālā Pārtikas Administrācija veic inspekcijas lielākajiem pārtikas ražošanas uzņēmumiem (dzīvnieku kautuvēs, pienotavā u.c.), kopumā aptuveni 500. Papildus tiek uzraudzīti aptuveni 50 tūkst. mazāku uzņēmumu (veikali, pārtikas pārvaldītāji, mazāki pārtikas ražotāji, ūdensapgādes uzņēmumi). Pārbaudes tiek grupētas pa reģioniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nacionālā līmeņa (iekļauti lielie uzņēmumi); Pašvaldības līmeņa kontrole. Pašvaldību Administrācijas konsultē un koordinē vietēja mēroga inspekcijas; Vietējā līmeņa inspekcijas. Tiek kontrolēti uzņēmēji, saistīti ar pārtikas ražošanu, pārvadāšanu, tirdzniecību (izņemot tos, kuri pakļauti nacionālā līmeņa pārbaudēm). Kopumā aptuveni 1000 inspektoru (aptuveni 350 	Nav pieejama informācija.	<ul style="list-style-type: none"> Igaunijā, Somijā, Zviedrijā pārtikas uzņēmumu pārbauzu biežums tiek noteikts pēc noteiktas metodikas katru gadu veicot novērtējumu. Metodikā tiek ņemti vērā tādi kritēriji kā komersanta ietekme uz pārtikas ķēdes posmiem, pārtikas produktu veidi, uzņēmuma lielums un citi riska faktori. Šajās valstīs pārbauzu plāns tiek sastādīts pamatojoties uz kopējā novērtējuma rezultātiem, grupējot uzņēmumus un katrai grupai nosakot minimālo pārbauzu skaitu.

Pētāmle jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai	
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija		
		ieplāno pēc inspektora noteiktā neatbilstību novēršanas termiņa.) ▶ Paraugu noņemšana laboratoriskajai kontrolei.		pārtikas apriņķi (ražošana, izplatīšana, pārvadāšana, glabāšana), jāiegūst Veterinārās un Pārtikas padomes apstiprinājums. Apstiprinājums apstiprina, ka komersants darbojas saskaņā ar galveno Eiropas regulu un direktīvu un nacionālo normatīvo aktu, pārtikas aprītes jomā, prasībām. Nav atsevišķas prasības apmācībām, izņemot higiēnu, ko dara pats vadītājs vai viņa nozīmēta persona.				pilnas slodzes) ir iesaistīti inspekciju veikšanā.		
• Pārtikas uzņēmumu pārbaūžu saturs un apjoms	A4	PVD pārbaudes saturs un apjoms ir atkarīgs no pārbaudes veida.	Nav pieejama informācija.	Pārtikas uzņēmumu pārbaūžu saturs un apjoms tiek noteikts, balstoties uz risku izvērtējumu, pie nosacījuma, ka: ▶ Restorānos un kafējnicās pārbaude notiek reizi gadā; ▶ Ražošanas uzņēmumos – 3-4 reizes gadā. Pārējos uzņēmumos pārbaudes tiek veiktas, balstoties uz veikto risku izvērtējumu.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Tiek veiktas kontroles uz vietas, novērtējot higiēnas prasību izpildi, veikti risku novērtējumi un tiek vākti paraugi analīzēm (īpaši apstrādātie augļi, labība un gaļa).	Kontroles veidi: ▶ Tiek kontrolēts mikrobioloģiskais sastāvs (ķīmiskās vielas, piedevas u.c.); ▶ Tiek kontrolētas raksturojošās pazīmes (tauku, cukura, mitruma līmenis); ▶ Tiek kontrolēts produkta vizuālās iezīmes; Tiek kontrolēta produkta iepakojuma atbilstība likumdošanai.	▶ Igaunijā pārtikas uzņēmuma pārbaudes saturu un apjomu nosaka pēc risku novērtējuma rezultātiem, pie nosacījuma, ka ēdināšanas uzņēmumi (reizi gadā) tiek pārbaudīti biežāk nekā ražošanas uzņēmumi (reizi 3-4 gados).	
• Kā ir sadalīta atbildība, par dzīvnieku, cilvēku vajadzībām paredzēto preču uzraudzību	A2 A3	▶ Veikalā un aptiekās preču uzraudzību veic PTAC; ▶ Pārtikas (arī veterinārās) un uztura bagātinātāju uzraudzību veic PVD; ▶ Zāļu uzraudzību veic ZVA.	Zāļu valsts aģentūra, Pārtikas un veterinārais dienests – gan cilvēku, gan dzīvnieku Ne-pārtikas produktu inspekcija – citas preces	▶ Pārtika, t.sk. veterinārā pārtika – Veterinārā un pārtikas padome; ▶ Preces – Patērētāju aizsardzības birojs; ▶ Medikamenti, t.sk. uztura bagātinātāji – Valsts zāļu aģentūra.	Nav pieejama informācija.	Patērētāju Aģentūra (Consumer Agency), Somijas Pārtikas Drošības Institūcija (The Finnish Food Safety Authority)	Patērētāju Tiesību aģentūra (Swedish Consumer Agency). Nacionālā Pārtikas Administrācija (The National Food Administration)	Nav pieejama informācija.	▶ Igaunijā uztura bagātinātājus pārbauda Zāļu valsts aģentūra.	
• Jautājums par 'labo' un 'slikto' uzņēmumu datu publicēšanu un aizsardzību (kontekstā ar pārtikas uzņēmumiem) – ārvalstīs esošā normatīvā regulējuma prakse.	A5	Publiski nav pieejami saraksti ar „labajiem” un „sliktajiem” komersantiem.	Nav pieejama informācija.	Publiski nav pieejami saraksti ar „labajiem” un „sliktajiem” komersantiem.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Publicē sarakstu ar „sliktajiem” produktiem un to izplatītājiem kompānijām un ražotāju.	Nav pieejama informācija.	▶ Zviedrijā tiek publicēti „slikto” produkciju tirgotāju un ražotāju saraksts.	
• Ūdens monitoringa prasību uzraudzības pieredze	A2 A3	Latvijā ūdens monitoringa rezultātus uzrauga PVD un VI.	Vides aizsardzības aģentūra	Ūdens kvalitātes uzraudzību veic Veselības pārvalde (Health Board) vai tās reģionālā struktūrvienība atkarībā no komersanta atrašanās vietas. Komersants ir atbildīgs par ūdens kvalitātes uzraudzību. Veselības pārvaldei, balstoties uz risku izvērtējumu, ir tiesības ierasties komersanta darbības vietā un veikt ūdens kvalitātes pārbaudi. Valsts līmeņa monitoringa tiek veikts šādā kārtībā: ▶ Valsts ūdens monitoringa – sistematisks pasākumu kopums, kura ietvaros tiek savākti dati par ūdens tīrību, līmeni un kvalitāti, gruntsūdeni, notekūdeņiem un jūras ūdeni, kā arī par ledus stāvokli ūdenī; ▶ Ūdens monitoringa laikā iegūtie rezultāti tiek iesniegti valsts ūdens kadastra nākamajā gadā pēc monitoringa veikšanas; ▶ Persona, kura veic ūdens monitoringu, ir atbildīga par datu precizitāti; ▶ Ūdens monitoringa sistēma darbojas sabiedrības interesēs. Novērojumu sarakstu,	Dānijas Vides aizsardzības aģentūra ir atbildīga par publisko ūdens un jūras resursu vadību.	Somijā dzeramā ūdens vadība ir sadalīta starp 3 institūcijām: ▶ Lauksaimniecības un mežsaimniecības ministrija – atbildīga par vispārējo ūdens jautājumu vadību; ▶ Sociālo lietu un veselības ministrija – atbildīga par dzeramā ūdens kvalitātes un uzraudzības likumdošanas izstrādi un aktualizāciju; ▶ Vides ministrija – atbildīga par būvniecības regulējumu. Par dzeramā ūdens monitoringu ir atbildīgas pašvaldību veselības institūcijas. Par dzeramā ūdens uzraudzību ir atbildīgs gan pats dzeramā ūdens ieguves vietas īpašnieks, gan arī uzraugošā institūcija. Regulārais dzeramā ūdens monitoringa ietvaros tiek izmantotas divu veidu pārbaudes: 1) Pārbaūžu monitoringa – tiek iegūti dati par dzeramā ūdens kvalitāti, kā arī uzraudzīta dzeramā ūdens ieguves efektivitāte atbilstoši izvirzītajām kvalitātes prasībām;	Nacionālā pārtikas administrācija pārbauda ūdens kvalitāti.	Nav pieejama informācija.	▶ Igaunijā līdzīgi kā Latvijā ūdens kvalitātes uzraudzību veic Veselības pārvalde, ūdens resursu uzraudzību vides aizsardzības institūcijas. ▶ Zviedrijā ūdens kvalitāti pārbauda Nacionālā pārtikas administrācija.	

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija	
				<p>Īpašnieka informēšanas kārtību, kā arī monitoringa programmu apstiprina Vides ministrija;</p> <ul style="list-style-type: none"> Objekta īpašnieks nedrīkst jebkādā veidā bojāt novērojumu punktu, to norobežojot no apmeklētājiem diennakts gaišajā laikā, pat tajos gadījumos, ja novērošanas punkti atrodas uz īpašnieka zemes; Īpašniekam ir tiesības iegūt informāciju par novērojumu rezultātiem, kas veikti uz viņa īpašuma. 		2) Audīta monitorings – tiek gūta pārlicība, vai Somijas likumā par dzeramo ūdeni ir ņemtas vērā un ieviestas paredzētās prasības un rekomendācijas.			
Preču marķēšana									
<ul style="list-style-type: none"> Pārtikas preču marķēšanas prasības, ja produktu sadala porcijās 	A1	Tā kā ēdināšanas jomā bieži tiek izmantota nefasēta pārtika, kuru uzglabā porciju daudzumos - pie katra šī porciju daudzuma jāliek marķējums ar datiem no preču pavardzīmes vai arī oriģināliepakojuma uzlīme. Ja kāds produkts tiek sagriezts, piemēram gaļa restorānā, tad tas uzreiz ir jāmarķē. Lielā daļā ES valstu nav šāda prasība veikt pārtikas produktu marķēšanu.	Nav pieejama informācija.	Nekādas īpaši specifiskas prasības attiecībā uz pārtikas preču marķēšanu gadījumā, ja produktu sadala porcijās, netika norādīts. Piemēram, ir nosacījums, ka gadījumā, ja lielākā produkta gabala virsma ir mazāka kā 10cm ² , uz iepakojuma ir jānorāda vismaz šāda informācija – nosaukums, neto svars, derīguma termiņš.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	<ul style="list-style-type: none"> Igaunijā nekādas īpaši specifiskas prasības attiecībā uz pārtikas preču marķēšanu gadījumā, ja produktu sadala porcijās, netika norādīts. Piemēram, ir nosacījums, ka gadījumā, ja lielākā produkta gabala virsma ir mazāka kā 10cm², uz iepakojuma ir jānorāda vismaz šāda informācija – nosaukums, neto svars, derīguma termiņš.

2.2.2 Ēku būvniecība (NACE 41), inženierbūvniecība (NACE 42), specializētie būvdarbi (NACE 43)

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija	
Īpašuma un īpašumtiesību reģistrācija									
<ul style="list-style-type: none"> Institūcija, kas reģistrē nekustamā īpašuma objektus (kadastra IS), tās funkcijas 	A2 A3	Valsts zemes dienests reģistrē nekustamā īpašuma objektus.	Kadastru reģistrs, Reģistru centra ietvaros.	Igaunijas īpašumu reģistru uztur Igaunijas vietējo apgabaltiesu zemes reģistra nodaļa. Igaunijas īpašumu reģistrs ir īpašuma tiesību apliecinājošs elektronisks reģistrs. Lai īpašuma tiesības būtu spēkā, tām jābūt nostiprinātām īpašumu reģistrā. Informācija īpašumu reģistrā tiek ievadīta 4 daļās: <ul style="list-style-type: none"> Kadastra informācija; Informācija par īpašuma tiesībām; Informācija par apgrūtinājumiem, ierobežojumiem, izmantošanas tiesībām un citas piezīmes; Informācija par hipotēkām. 	Visā reģistrācijas procesā ir iesaistītas 3 institūcijas: Zemesgrāmata, pašvaldība un vietējā apgabala Tiesa. http://www.kms.dk/English/Danish+Cadastre/ Valsts Uzmērīšanas un Kadastra institūcija (The Danish Survey and Cadastre authority) ir galvenā iestāde, kas nodarbojas ar zemes reģistrēšanu Dānijā. Tā sastāvā ir valsts kadastru kartes, oficiālais reģistrs un kadastra arhīvs. Šim resursam ir centrāla loma valsts pārvaldes un zemes piederības reģistrēšanai.	Visā reģistrācijas procesā ir iesaistītas 2 institūcijas: Zemesgrāmata un vietējā Tiesa. http://www.maanmittauslaitos.fi/en/default.asp?id=433 Valsts zemes uzmērīšanas institūcija (National Land Survey of Finland) sagatavo un sniedz informāciju par nekustamo īpašumu, topogrāfiju un vides lietas iedzīvotāju vajadzībām. Institūcija ir atbildīga par valsts kadastra sistēmu un kartēšanu kopumā, kā arī sekmē kopīgu ģeogrāfiskās informācijas izmantošanu.	Zviedrijā īpašuma reģistrācija ir iesaistītas 2 institūcijas: pašvaldība un Zemesgrāmata, bieži kā starpnieks tiek izmantota banka. http://www.lantmateriet.se/templates/LMV_Entrance.aspx?id=25 Zviedrijas karšu, kadastra un zemes reģistra institūcija (Lantmateriet - the Swedish mapping, cadastral and land registration authority). Institūcijas mērķis ir vadīt Zviedrijas kadastra sistēmu un atbalstīt racionālu zemes sadalījumu. Institūcija ir atbildīga par efektīvu ģeogrāfijas zemes piederības informācijas sniegšanu.	Visā reģistrācijas procesā ir iesaistītas 3 institūcijas: Uzņēmumu reģistrs, Kadastra birojs un Nodokļu pārvalde. http://www.cuzk.cz/Dokument.aspx?PRARESKOD=998&MENUID=10384&AKCE=DOC:10-ENGLISH Čehijas uzmērīšanas, karšu un kadastru birojs (Czech Office for surveying, mapping and cadastre, COSMC) veic sekojošas funkcijas: <ul style="list-style-type: none"> Pilnīga datu ievadīšana kadastra sistēmā; Horizontālās, vertikālās un gravitācijas sistēmas uzturēšana un kontrole; Kartēšana (liela, vidēja un maza mēroga); Ģeogrāfisko datu pamattiesību datu bāzes uzturēšana (ZABAGED); Ģeodēzisko pētījumu veikšana un valsts robežu dokumentācijas uzturēšana; Informācijas sistēmas veidošana un uzturēšana; Ģeogrāfisko nosaukumu standartizēšana; Koordinēt pētījumus un 	<ul style="list-style-type: none"> Lietuvā nekustamā īpašuma kadastra reģistrs tiek uzturēts vienā institūcijā kopā ar Komercreģistru.

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija	
								starptautisko sadarbību.	
• Institūcija, kas reģistrē īpašumtiesības uz nekustamo īpašumu (zemesgrāmatas)	A2 A3	Zemesgrāmata - reģistrētu īpašumtiesības uz nekustamā īpašuma objektu.	Kadastru reģistrs, Reģistru centra ietvaros. Reģistru centrs darbojas Tieslietu ministrijā pakļautībā.	Ir vienots Igaunijas īpašumu reģistrs.	Visā reģistrācijas procesā ir iesaistītas 3 institūcijas: Zemesgrāmata, pašvaldība un vietējā apgabala Tiesa.	Visā reģistrācijas procesā ir iesaistītas 2 institūcijas: Zemesgrāmata un vietējā Tiesa.	Zviedrijā īpašuma reģistrācijā ir iesaistītas 2 institūcijas: pašvaldība un Zemesgrāmata, bieži kā starpnieks tiek izmantota banka.	Visā reģistrācijas procesā ir iesaistītas 3 institūcijas: Uzņēmumu reģistrs, Kadastra birojs un Nodokļu pārvalde	▶ Lietuvā īpašumtiesības uz nekustamo īpašumu tiek reģistrētas kadastra informācijas sistēmā, kuru uztur Reģistru centrs (kas uztur arī Komercreģistru). ▶ Igaunijā ir vienots portāls nekustamā īpašuma un īpašumtiesību reģistrācijai
• Datu apmaiņas process starp institūcijām, ja abi reģistri atsevišķi	A5	Datu apmaiņa notiek regulāri (uz līguma nosacījumiem).	Process notiek vienā institūcijā.	Process notiek caur vienoto portālu.	Dokumenti tiek iesniegti vietējā tiesu administrācijā, kas to reģistrē Zemesgrāmatas reģistrā.	Dokumenti tiek iesniegti vietējā tiesu administrācijā, kas to reģistrē Zemesgrāmatas reģistrā.	Dokumenti tiek iesniegti vietējā pašvaldībā, kas to reģistrē Zemesgrāmatas reģistrā.	Dokumenti tiek iesniegti Kadastra birojā, kas to reģistrē Zemesgrāmatas reģistrā.	▶ Iespējams pārņemt Lietuvas, Igaunijas un Zviedrijas pieredzi un apvienot Zemesgrāmatas un Kadastra reģistrāciju vienas institūcijas vai viena procesa ietvaros.
• Iespējas dokumentus iesniegt vienā institūcijā, lai abos reģistros attiecīgi tiktu reģistrēti gan nekustamais īpašums, gan īpašumtiesības	A3	Nav paredzēta šāda iespēja.	Process notiek vienā institūcijā.	Process notiek caur vienoto portālu.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Dati tiek reģistrēti vienā reģistrā.	▶ Iespējams pārņemt Lietuvas, Igaunijas un Zviedrijas pieredzi un apvienot Zemesgrāmatas un Kadastra reģistrāciju vienas institūcijas vai viena procesa ietvaros.
Būvju kadastrālā uzmērīšana									
• Institūcija, kura veic zemes kadastrālo uzmērīšanu (vai nodots privātajam sektoram)	A2	Zemes kadastrālo uzmērīšanu veic sertificētas personas, kuru civiltiesiskā atbildība par profesionālo darbību ir apdrošināta.	Nav pieejama informācija.	Igaunijas Zemes pārvalde neveic zemes kadastrālo uzmērīšanu. To veic sertificēti zemes mēmieki vai personas ar atbilstošām licencēm.	Valsts Uzmērīšanas un Kadastra institūcija (The Danish Survey and Cadastre authority) reģistrē datus, uzmērīšana nodota privātajam sektoram.	Valsts zemes uzmērīšanas institūcija (National Land Survey of Finland) un tās rajona biroji reģistrē datus, uzmērīšana nodota privātajam sektoram..	Zviedrijas karšu, kadastra un zemes reģistra institūcija (Lantmateriet - the Swedish mapping, cadastral and land registration authority) reģistrē datus, uzmērīšana nodota privātajam sektoram..	Uzmērīšana ir nodota privātajam sektoram.	▶ Visās valstīs līdzīgi kā Latvijā zemes kadastrālā uzmērīšana nodota privātajam sektoram, kur to veic sertificēti mēmieki.
• Institūcija, kura veic būvju kadastrālo uzmērīšanu (vai nodots privātajam sektoram)	A2	Būves un telpu grupas kadastrālo uzmērīšanu veic Valsts zemes dienests.	Lietuvā būvju kadastrālo uzmērīšanu veic gan Reģistru centra darbinieki, gan privātā sektora mēmieki.	Igaunijas Zemes pārvalde neveic būvju kadastrālo uzmērīšanu. To veic zvērināti zemes mēmieki vai personas ar atbilstošām licencēm.	Valsts Uzmērīšanas un Kadastra institūcija (The Danish Survey and Cadastre authority) reģistrē datus, uzmērīšana nodota privātajam sektoram	Valsts zemes uzmērīšanas institūcija (National Land Survey of Finland) un tās rajona biroji reģistrē datus, uzmērīšana nodota privātajam sektoram.	Zviedrijas karšu, kadastra un zemes reģistra institūcija (Lantmateriet - the Swedish mapping, cadastral and land registration authority) reģistrē datus, uzmērīšana nodota privātajam sektoram.	Uzmērīšana ir nodota privātajam sektoram.	▶ Lielākajā daļā „veco” ES dalībvalstu būvju kadastrālā uzmērīšana tiek organizēta jau būvniecības procesa ietvaros, kur to veic sertificēti būvju kadastrālās uzmērīšanas veicēji. Lietuva, Igaunija, Čehija līdzīgi kā Latvija, turpinot zemes reformas pabeigšanu ir izvēlējušās dažādi organizēt būvju kadastrālo uzmērīšanu – gan atstājot to valsts pārvaldes institūcijas funkcijās, gan nododot privātajam sektoram esošo būvju kadastrālo uzmērīšanu.
• Būvju kadastrālās uzmērīšanas veicējiem izvirzītās prasības (sertifikācija utml.)	A1	Nav attiecināms.	Nav pieejama informācija.	Būvju kadastrālo uzmērīšanu var veikt jebkura persona, kura ir reģistrēta Komercreģistrā kā ģeodēzists.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Licenzēšana, specializētā komercdarbība.	▶ Iespējams pārņemt Igaunijas pieredzi un reģistrēt personu komercveidā kā attiecīgo speciālistu.
• Būvju kadastrālās uzmērīšanas darba kvalitātes uzraudzību izpildošā institūcija	A3	Nav attiecināms.	Kvalitāti uzrauga Reģistru centrs caur Ģeodēzijas un kartogrāfijas kontroles informācijas sistēmas datiem (Geodetic and Cartographic Control Information System).	Konkrētas pašvaldības Būvniecības kontroles departamenta darbinieki veic katra komersanta noliktās kompānijas vai speciālista veiktā darba uzraudzību, pārliedzoties par tā atbilstību normatīvo aktu prasībām.	Valsts Uzmērīšanas un Kadastra institūcija (The Danish Survey and Cadastre authority) nodrošina mēmieku darba uzraudzību, pārbaudot iesniegtos datus.	Valsts zemes uzmērīšanas institūcija (National Land Survey of Finland) un tās rajona biroji nodrošina mēmieku darba uzraudzību, pārbaudot iesniegtos datus..	Zviedrijas karšu, kadastra un zemes reģistra institūcija (Lantmateriet - the Swedish mapping, cadastral and land registration authority) nodrošina mēmieku darba uzraudzību, pārbaudot iesniegtos datus..	Čehijas uzmērīšanas, karšu un kadastru biroja (COSMC) Kadastra inspekcija uzrauga iesniegto kadastra informāciju.	▶ Dānijā, Somijā un Zviedrijā būvju uzmērīšanas darba kvalitāti uzrauga institūcijas, kuras pieņem datus reģistrācijai kadastra reģistros, Čehijā uzraudzību veic Čehijas uzmērīšanas, karšu un kadastru biroja (COSMC) Kadastra inspekcija, Igaunijā – arī vietējās pašvaldības būvniecības procesa ietvaros.
• Būvju kadastrālās uzmērīšanas darba kvalitātes uzraudzības veidi	A3	Nav attiecināms.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.
Būvniecība									
• Būvniecības ieceres sabiedriskās	A1	Pašvaldība, pirms tā pieņem lēmumu	Sabiedriskā apspriešana notiek tikai	Praksē Igaunijā būvniecības ieceres	Nav pieejama informācija.	Līdzdalība teritoriālpārveidošanas	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	▶ Lietuvā, Igaunijā un Somijā

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs						Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai	
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija		Čehija
apspriešanas organizēšanas priekšnoteikumi (kad obligāti jāorganizē)		par būvniecību, nodrošina paredzētās būves publisku apspriešanu, ja būve būtiski: <ul style="list-style-type: none"> pasliktina iedzīvotāju sadzīves apstākļus; samazina nekustamā īpašuma vērtību; ietekmē vidi, bet tai nav nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar likumu "Par ietekmes uz vidi novērtējumu". 	par pilsētas teritoriālo detaļplānojumu	sabiedriskās apspriešanas netiek organizētas (piemēram, Tallinas pašvaldībā). Tomēr, ņemot vērā, ka minēto nosacījumu izstrāde ir pašvaldību pārziņā, tad atsevišķās pašvaldībās tomēr sabiedriskā apspriešana var tikt organizēta.		procedūrās ir atvērta visām pusēm kuras ieinteresētas plānā, tostarp zemes īpašniekiem, vietējiem iedzīvotājiem un citiem cilvēkiem, kuru iztika vai citas intereses, tiks būtiski ietekmēta. Šis noteikums ietver arī citas valsts iestādes, uzņēmumus vai organizācijas, kuru darbība var tikt ietekmēta, pat ja tie atrodas citās pašvaldībās.		būvniecības ieceres sabiedriskā apspriešana netiek organizēta, jo sabiedriskā apspriešana jau notikusi pie teritoriālā plānojuma izstrādes. <ul style="list-style-type: none"> Igaunijā pašvaldības tomēr var izvēlēties sabiedrisko apspriešanu organizēt, ja uzskata par nepieciešamu. 	
• Būvniecības ieceres / būvatļaujas saskaņošanā sagatavojamā dokumentācija	A1	Lai saņemtu būvatļauju, pasūtītājam (vai tā pilnvarotajai personai pasūtītāja vārdā) būvvaldē saskaņā ar Ministru kabineta 01.04.1997. noteikumu Nr.112 "Vispārīgie būvnoteikumi" (VBN) 116.punktu un 117.punktu jāiesniedz šādus dokumentus: <ul style="list-style-type: none"> būvatļaujas pieprasījumu; akceptētu būvprojektu; zemes gabala īpašuma tiesības vai lietošanas tiesības un apbūves tiesības apliecināšanos dokumentus; zemes transformācijas atļauju, ja saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir nepieciešama zemes transformācija; sertificēta atbildīgā būvdarbu vadītāja un sertificēta būvuzrauga, ja tāds ir pieaicināts, saistību rakstu (6.pielikums). Saistību rakstu aizpilda divos eksemplāros, un viens no tiem glabājas pie saistību raksta iesniedzēja; līguma par autoruzraudzību kopiju un autoruzraudzības žurnālu, ja paredzēta būvdarbu autoruzraudzība; būvdarbu žurnālu; apdrošinātāja izsniegtu būvuzņēmēja vai būvētāja vai būvētāja civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas polises kopiju. Būvatļauju nulles cikla darbiem var izsniegt, ja visai būvei kopumā ir izstrādāts un būvvaldē saskaņots skīču projekts un nulles cikla darbiem ir izstrādāts tehniskais projekts, kam ir veikta būvprojekta ekspertīze un saņemts pozitīvs ekspertīzes atzinums, kā arī nulles cikla tehnisko projektu ir akceptējusi būvvalde. <ul style="list-style-type: none"> Ja paredzēta sabiedriski nozīmīga būve vai būvobjekts ir kultūras piemineklis, vai būvdarbi veicami sarežģītos apstākļos, būvvalde, lemjot par būvatļaujas izsniegšanu, var pieprasīt no pasūtītāja papildu dokumentus, ja tas nav pretrunā ar normatīvajiem aktiem. 	Lai iegūtu būvatļauju ir nepieciešami šādi dokumenti: <ul style="list-style-type: none"> Pieteikuma forma; Personu apliecinājoši dokumenti; Zemes vai cita nekustamā īpašuma īpašumtiesību vadības un izmantošanas tiesības, kopīpašumu apliecinājoši dokumenti; Īpašnieka piekrišana rekonstrukcijas vai renovācijas gadījumā, par nemainīgajām prasībām; Blakusesošā zemes īpašnieka piekrišana/ atļauja būvniecības laikā izmantot tā zemes īpašumus; Nemainīgo, saglabājamo objektu projekti; Projekta struktūras izpēte; Apstiprināts būvprojekts; Vides un ekonomisko aktivitāšu ietekmes uz vidi novērtējums; Būvuzrauga sertifikācija, tehniskā dokumentācija lai veiktu būvuzraudzību; Kadastrālās mērīšanas dokumentācija; Nekustamā īpašuma objekta reģistrācijas dokumentācija; Fiksētās nodevas maksājumu apliecinājoši dokumenti. 	Būvniecības ieceres saskaņošanā identificēti šādi būtiskākie soļi: <ol style="list-style-type: none"> Arhitektūras un strukturālo kritēriju būvniecībai saņemšana vietējā pašvaldībā; Ugunsdrošības atļaujas saņemšana būvniecības projektam no ugunsdrošības institūcijām; Gadījumā, ja pašvaldība pieprasa ietekmes uz vidi novērtējumu un saņem atļauju no vides institūcijām, tā veikšana un iesniegšana atbildīgajās institūcijās; Būvniecības atļaujas saņemšana – komersantam vai personai ir jāiesniedz šādi dokumenti: <ul style="list-style-type: none"> Pieteikums būvniecības atļaujai; Būvprojekta dokumentācija, kuras izstrādē iesaistīti sertificēti speciālisti un eksperti; Samaksāta valsts nodeva. Ja nepieciešams, pašvaldības darbinieki var piesaistīt arī citas institūcijas būvniecības ieceres saskaņošanas posmā, piemēram, veselības vai darbaspēka nozares institūcijas. 	Celtnieku organizācijai nav nepieciešams sagatavot nekādu vēsturisku informāciju. Pieteikuma iesniedzējam ir jāsaņem attiecīgās tehniskie zīmējumi un aprēķini, ietverot notekūdeņus un ugunsdrošības prasības. Uz šo dokumentu pamata iestādes pašas pārbauda vai tehniskie risinājumi atbilst teritorijas plānojumam un likumdošanai. Institūcija var pārbaudīt objektu pirms atļaujas izsniegšanas, bet tā nav ierastā prakse. Viss process ietver vienu pārbaudi, kurā pārbauda: <ul style="list-style-type: none"> Apvidus plānu; Tehniskos plānus un zīmējumus; Ugunsdrošības iestādes atļauju; Izsniegtās pagaidu būvatļaujas; Notekūdeņu novadu plānus; Atbilstību īpašumtiesībām un īpašumam attiecīgos noteikumus un projekta specifiku. 	Lai iegūtu būvatļauju ir nepieciešami šādi dokumenti (jāiesniedz pašvaldības Būvniecības inspekcijā): <ul style="list-style-type: none"> Aizpildīta pieteikuma veidlapa; Pilnvara (ja attiecināms); Nekustamā īpašuma pārdošanas akts; Nomas līgums akts; Akts par nosaukumu; Izraksts no komercrēģistra; Būvatļaujas karte un izraksts no nekustamā īpašuma reģistra; Lēmums atteikties no noteikumiem (ja attiecināms); Vides atļauja (ja ēka apdraud vides piesārņojumu); Tehniskie rasējumi 3 eksemplāros; Ziņojums par augstumu būvlaukumā; Zemes izmeklēšanas ziņojums par būvlaukumu; Oficiāls atzinums par notekūdeņu drenāžas savienojumu un ūdens cauruļvadu; Paziņošana kaimiņiem; Oficiālās statistikas veidlapas; Ēkas projektētāji un to kvalifikācija; Papildus pievienojamie dokumenti: <ol style="list-style-type: none"> Plānotais dizains; Aprēķini par ēkas apmēriem; Ziņojums par uguns slodzes, stāvietas, apstrādes celtniecības materiāliem, par vides jautājumiem (jāpievieno fotogrāfijas); Konstrukcijas rasējumi un stiprības aprēķini. 	Nav pieejama informācija.	Uzņēmumam jāiesniedz pašvaldībā dokumenti, kas norāda iepriekšējos projektus, projekta konstrukcijas risinājumi, ko izveidojis sertificēts arhitekts, kā arī papildus dokumenti, ko norāda Būvniecības komiteja. Būvatļauja derīga 2 gadus. Jaunais Būvniecības likums (2006) sniedz iespēju zemes plānošanas un būvniecības atļaujas izsniegt vienlaicīgi.	<ul style="list-style-type: none"> Igaunijā, Lietuvā, Dānijā, Somijā un Čehijā būvatļaujas saņemšanai ir jāiesniedz līdzvērtīga dokumentācija, kas aptver pieteikumu, īpašumtiesības apliecināšanos dokumentus, informāciju par piesaistītajiem būvspeciālistiem, saņemtajiem saskaņojumiem un projekta tehnisko dokumentāciju.
• Būvniecības stadija, kurā kontrolējošā institūcija pārbauda	A1	Pirms būvatļaujas izsniegšanas	Pirms būvatļaujas izsniegšanas	Atļauja tiek izsniegta tikai komersantam, kuram ir	Pirms būvatļaujas izsniegšanas	Pirms būvatļaujas izsniegšanas	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	<ul style="list-style-type: none"> Lietuvā, Igaunijā, Dānijā, Somijā īpašumtiesības

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija	
Īpašumtiesības uz būvobjektu (tikai pie būvatļaujas vai agrāk)				Īpašumtiesības uz minēto īpašumu.					aplūcināt dokumentācija tiek pārbaudīta pirms būvatļaujas izsniegšanas, tādējādi ir iespējams atteikties no šādas dokumentācijas pārbaudes agrākās būvniecības procesa saskaņošanas stadijās.

2.2.3 Vairumtirdzniecība, izņemot automobiļus un motociklus (NACE 46), mazumtirdzniecība, izņemot automobiļus un motociklus (NACE 47)

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai	
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija		
Akcīzes preču uzglabāšana (noliktavas)										
<ul style="list-style-type: none"> Noliktavā uz vietas glabājamo dokumentu un datu apjoms (atšķirībā no centrālā biroja) 	A1	Paralēli elektroniskajam akcīzes preču uzskaites žurnālam jānodrošina arī papīra izdrukas. Akcīzes preču noliktavā jābūt nodrošinātai visas informācijas glabāšanai, kas nozīmē, ka pat ja akcīzes preces tiek glabātas vairākās noliktavās un dokumentus varētu gatavot no viena administratīvā centra, katrā noliktavā ir jābūt vai nu datoram (attiecīgi ar internetu nodrošinājumu, lai nodrošinātu datu pārraidi un saistīti ar galveno ofisu) vai dažādiem dokumentu reģistrācijas žurnāliem un dokumentu eksemplāriem, kas savukārt nozīmē, ka ir jānodrošina droša dokumentu glabāšana, kaut arī katru mēnesi tiek iesniegtas atskaites par kustību.	Nav pieejama informācija.	Saskaņā ar Igaunijas normatīvo regulējumu, katrā noliktavā atsevišķi jābūt pieejamai visai dokumentācijai. Akcīzes noliktavas īpašniekam tiek izvirzīti šādi nosacījumi: <ul style="list-style-type: none"> Uzturēt atsevišķu dokumentu reģistru par akcīzes precēm, sadalījumā pa akcīzes nodokļa likmēm, izņēmuma gadījumiem; Uzturēt krājumu reģistru tā, lai informācija krājumu reģistra dokumentos sakrīt ar pamatojošajiem dokumentiem, kas raksturo akcīzes preču kustību; Uzturēt akumulējošo kontu, ņemot vērā obligāto prasību maksāt akcīzes nodokli, kur katras dienas beigās, kas ir arī nākamās dienas sākums, ir jāņem apstiprinājums no akcīzes noliktavas pārstāvja. Gadījumā, ja reģistrs tiek uzturēts elektroniski, katras dienas beigās ir jāizdrukā papīra versija un atbilstoši jāparaksta. Dokumentus, kuri saistīti ar pienākumu maksāt akcīzes nodokli, tiek uzkrāti atsevišķā mapē un secīgi numurēti; Informēt Nodokļu un muitas pārvaldi par katrām izmaiņām nākamajā dienā, kad šīs izmaiņas ir radušās, iesniedzot attiecīgos pamatojošos dokumentus. <p>Akcīzes noliktavas darbiniekam ir jāiesniedz ziņojums par akcīzes preču kustību un krājumiem noliktavā Nodokļu un muitas pārvaldes reģionālajai struktūrvienībai, kura veic akcīzes noliktavas uzraudzību ne vēlāk kā nākamā mēneša 15.datumā.</p>	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Jābūt pieejamiem rēķiniem, kuros jābūt iekļauta sekojoša informācija: <ul style="list-style-type: none"> Pārdevēja vārdam un adresei; Pircēja vārdam un adresei; Izdošanas datumam; Rēķina numurs; Iepakojuma numurs un tips, svars un marķējums; Tirdzniecības darījuma apraksts; Preču daudzums; Preces cena; Atlaides, ja piemērotas; Piegādes nosacījumi; Apmaksas nosacījumi. <p>Kopā ar deklarāciju ir jāuzrāda šādi sertificējoši dokumenti:</p>	Nav pieejama informācija.	<ul style="list-style-type: none"> Čehijā akcīzes preču noliktavā uz vietas jābūt pieejamiem tikai preces pavadošajiem rēķiniem, bet pie deklarēšanas vēl papildu - Komercreģistra apliecībai, Muitas vērtības deklarācijai, Piederības sertifikātam un iepakojumu sarakstam. Igaunijā līdzīgi kā Latvijā jābūt pieejamai visai pavadošajai dokumentācijai par precī un elektroniski reģistrētajiem datiem.
<ul style="list-style-type: none"> Noliktavas darba laika izmaiņu pieteikšana (vai tās ir izmaiņas licencē un cik maksā izmaiņu veikšana licencē) 	A1	Savukārt nosakot ierobežotu noliktavas darba laiku, ir jāņem vērā, ka ārpus šī laika konkrētajā noliktavā ar akcīzes precēm nevar tikt veikta nekāda kustība. Jebkuras izmaiņas darba laikā ir jāreģistrē kā izmaiņas licencē, par ko jāmaksā izmaiņu reģistrācijas maksa LVL 20	Nav pieejama informācija.	Par visām izmaiņām, tajā skaitā noliktavas darba laika izmaiņām, ir jāziņo, ierosinot attiecīgas izmaiņas arī licencē.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	<ul style="list-style-type: none"> Igaunijā līdzīgi kā Latvijā akcīzes preču noliktavas darba laiki jāreģistrē kā izmaiņas licencē. 	

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija	
		apmērā.							
Tirdzniecības atļaujas									
<ul style="list-style-type: none"> Sezonas tirdzniecības vietu projektu (kā būvniecības objektu) saskaņošanas kārtība un saskaņojuma derīguma laiks 	A1	<p>Tirdzniecības atļauju izsniegšanu reglamentējošie jaunie Ministru kabineta 2010.gada 12.maija noteikumi Nr.440 „Noteikumi par tirdzniecības veidiem, kas saskaņojami ar pašvaldību, un tirdzniecības organizēšanas kārtību” nosaka divus tirdzniecības veidus, kas saskaņojami ar vietējo pašvaldību: ielu tirdzniecība un tirgus. Vēsturiski, ievērojot iepriekš spēkā esošo normatīvos aktus dažādās pašvaldībās komersantiem tiek uzstādītas papildus prasības, piemēram, sezonas tirdzniecības atļaujas, tirdzniecības vietas projekta un pases, komercdarbības veikšanas vietas uzskaites kartes saņemšana pirms tirdzniecības uzsākšanas.</p> <p>Sezonas tirdzniecības projekta saskaņošana katru sezonu no jauna, ja objekts tiek izveidots vai uzturēts atbilstoši iepriekš saskaņotajam projektam un neatrodas uz pašvaldības teritorijas vai sarkanajās līnijās, nav nepieciešama un rada liekus izdevumus gan komersantam, gan pašvaldībai.</p>	<p>Tirdzniecība publiskās vietās, t.sk. sezonas tirdzniecība, ir jāsaņemas konkrētajā pašvaldībā, kurā atrodas publiskā vieta, kurā paredzēta sezonas tirdzniecība. Saskaņojums derīgs uz plānoto objekta ekspluatācijas laiku.</p>	<p>Gadījumā, ja tiek paredzēts uzsākt sezonas tirdzniecību ārpus paredzētajām tirdzniecības vietām, tā ir jāapstiprina pašvaldībai vai pilsētas domei.</p> <p>Neatkarīgi no pārdošanas vietu skaita, par vienu tirdzniecības vietu tiek uzskatītas:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Viena tirgotāja tirdzniecības vietas publiskā pasākumā; ▶ Mobilie veikali; ▶ Visas legāli definētas vietas, kur tirgotājs var tirgot preces un pakalpojumus uz sezonālas bāzes; ▶ Visas legāli definētas vietas, kur tirdzniecības organizators organizē preču vai pakalpojumu pārdošanu. <p>Saskaņojums tiek izdots uz plānoto objekta ekspluatācijas laiku.</p>	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Igaunijā un Lietuvā līdzīgi kā Latvijā sezonas tirdzniecības objekti, kas ir paredzēti ārpus stacionārajām tirdzniecības vietām, ir jāsaņemas vietējai pašvaldībai. Komersants var izvēlēties saskaņojuma derīguma laiku, kas atkarīgs no objekta plānotā ekspluatācijas laika (izņemot uz pašvaldības zemes, kur saskaņojums tiek izdots tikai uz sezonu).
<ul style="list-style-type: none"> Tirdzniecības atļauju nepieciešamība (kad nepieciešamas atļaujas) 	A1	<p>Pašvaldība izsniedz speciālu tirdzniecības atļauju:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ ielu tirdzniecībai; ▶ tirgum. <p>Speciāla tirdzniecības atļauja nepieciešama arī akcīzes precēm.</p>	<p>Papildus katra pašvaldība izsniedz atļaujas tirdzniecībai publiskās vietās – nosacījumi katrā pašvaldībā var būt atšķirīgi.</p> <p>Tirdzniecības atļaujas ir nepieciešamas vismaz šādu produktu tirdzniecībai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Alkohols; 2) Dzīvnieki; 3) Jonizējošā radiācija; 4) Nafta; 5) Pirotehnika; 6) Sprāgstvielas; 7) Tabaka; 8) Dārgmetāli; 9) Medikamenti. 	<p>Atļauju tirgot alkoholu piešķir pašvaldība, kurā atrodas konkrēta tirdzniecības vieta. Līdz ar to katra pašvaldība ir tiesīga izlemt nosacījumus par alkohola tirdzniecību konkrētā teritorijā.</p> <p>Parasti tirdzniecības atļauja ir nepieciešama neatkarīgi no paredzētā alkohola tirdzniecības apjoma, tomēr atsevišķās pašvaldībās var būt izņēmumi. Tabakas tirdzniecībai atļaujas izsniedz Ekonomikas ministrija.</p> <p>Tirdzniecības atļaujas ir nepieciešamas arī šādiem produktiem (pārtika, juvelierizstrādājumi, pirotehnika, zāles u.tml.).</p>	Nav pieejama informācija	Nav pieejama informācija	Nav pieejama informācija	<p>Atļauja nepieciešama visos „Tirdzniecības atļauju likumā” minētajos gadījumos (vairāk kā 80 dažādi atļauju veidi).</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Lietuvā nav vienoti noteikumi par atļauju izsniegšanu publiskās vietās, to var noteikt katra pašvaldība individuāli. Obligāti tirdzniecības atļaujas nepieciešamas produktiem, kuriem normatīvos aktos noteikta prasība par speciālo uzskaiti. ▶ Līdzīgi arī Igaunijā un Čehijā normatīvajos aktos noteiktas tikai atļaujas konkrētiem produktiem, pašvaldības savā teritorijā var noteikt vietas, kur drīkst tirgoties.
<ul style="list-style-type: none"> Institūcija, kas izsniedz tirdzniecības atļaujas, un tās funkcijas 	A2 A3	<p>Pašvaldība, organizējot tirgu darbību:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ pieņem lēmumu par jaunu tirgus izveidošanas lietderību attiecīgās pašvaldības administratīvajā teritorijā, kā arī nosaka tirgus atrašanās vietu un tā teritorijas robežas; ▶ piešķir tirgus statusu. <p>Tirdzniecībai tirgos nav nepieciešama attiecīgās teritorijas pašvaldības atļauja, kārtību nosaka tirgus pārvaldītājs.</p> <p>Pārējos ielu tirdzniecības gadījumos (ne stacionārajās tirdzniecības vietās) ir nepieciešams saņemt atļauju</p>	<p>Ja tirgo ārpus oficiāli atļautajām tirdzniecības vietām, tad ir jāprasa attiecīga atļauja pašvaldībai, kas parasti tiek izsniegta uz noteiktu laiku.</p>	<p>Ja tirgo ārpus oficiāli atļautajām tirdzniecības vietām, tad ir jāprasa attiecīga atļauja pašvaldībai, kas parasti tiek izsniegta uz noteiktu laiku.</p>	Nav pieejama informācija	Nav pieejama informācija	Nav pieejama informācija	<p>Atļaujas izsniedz vietējā pašvaldība.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Līdzīgi kā Latvijā arī Lietuvā, Igaunijā un Čehijā tirdzniecības atļaujas izsniedz vietējās pašvaldības, nosakot tirdzniecības vietas.
Kases aparāti									

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai	
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija		
<ul style="list-style-type: none"> Kases aparātu lietošanas, apkalpošanas prasības. 	A1	<p>Kases aparātu apkalpojošiem dienestiem ir jāreģistrējas VID.</p> <p>Jānoslēdz līgums ar kases apkalpojošu dienestu (par sākotnējo līgumu un visām izmaiņām jāziņo VID).</p> <p>Latvijā atbildīgā iestāde ir VID.</p>	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	<p>Kases aparātus obligāti ir jāreģistrē Zviedrijas nodokļu aģentūrā. Reģistrs ir pieejams kases reģistru mājas lapā. Nodokļu aģentūra kontrolē vai tiek izpildītas visas lietošanas un apkalpošanas prasības.</p>	Nav pieejama informācija.	<ul style="list-style-type: none"> Zviedrijā kases aparātu ekspluatācijas un apkalpošanas nosacījumi ir līdzvērtīgi Latvijas praksei, kad normatīvajos aktos ir noteiktas prasības, kuras savās pārbaudēs uzrauga Nodokļu administrācija.
Valsts ieņēmumu dienests, muita										
<ul style="list-style-type: none"> VID salīdzināšana ar ārvalstu analogajām institūcijām – institucionālā aspektā: ir / nav muita, cik lielas institūcijas utt. (Somijas dati bija kaut kad sūtīti e-pastā) 	A2 A3	Valsts ieņēmumu dienests.	<p>Lietuvā muitas un nodokļu institūcijas darbojas atsevišķi.</p> <p>Valsts nodokļu pārvaldē ir šādas struktūrvienības:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Pretkorupcijas daļa; ▶ Finanšu daļa; ▶ Iekšējā audita departaments; ▶ Nodokļu uzskaites metožu un parādu daļa; ▶ Nodokļu informācijas daļa; ▶ Sabiedrisko attiecību daļa; ▶ Nodokļu maksātāju pakalpojumu departaments; ▶ Atlases un audita atbalsta daļa; ▶ Juridiskā daļa; ▶ Lielo nodokļu maksātāju departaments; ▶ Personāla daļa; ▶ ES sakaru un starptautisko attiecību daļa; ▶ Stratēģiskās vadības daļa; ▶ IT daļa; ▶ Vispārējo sakaru daļa; ▶ Akcīzes administrācijas daļa; ▶ Starptautiskās informācijas apmaiņas daļa; ▶ Kontroles departaments. 	<p>Igaunijā nodokļu un muitas jautājumi tiek risināti vienā institūcijā – Nodokļu un muitas pārvaldē. Pārvaldē darbojas šādas struktūrvienības:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Pamatprocesi – Nodokļu departaments, Ieņēmumu departaments, Pakalpojumu vadības departaments, Muitas organizācijas departaments, Audita departaments, Izmeklēšanas departaments. ▶ Atbalsta procesi – Informācijas departaments, Informācijas sistēmu attīstības departaments, Sistēmu uzturēšanas departaments, Juridiskais departaments, Administratīvais departaments. ▶ Citi departamenti - Iekšējās disciplīnas departaments, Iekšējā audita departaments. ▶ Reģionālās struktūrvienības – Ziemeļu, Austrumu, Dienvidu un Rietumu nodaļas. <p>2009.gadā Nodokļu un muitas pārvalde apstrādāja 1.6 miljonu ieņēmumu deklarācijas. 2008.gadā pārvaldē strādāja 1 934 darbinieki.</p>	<p>Dānijas Nodokļu ministrijas pakļautībā ir SKAT – Dānijas nodokļu un muitas administrācija. SKAT administrē visus uzdevumus saistībā ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Nodokļiem; ▶ Pienākumiem; ▶ Muitu; ▶ Parādu iekasēšanu; ▶ Nekustamā īpašuma un nodokļu jomu; ▶ Spēļu aktivitātēm. <p>Ļoti svarīgs nīks, kas būtiski atvieglo institūcijas darbu ir piekļuve ledzīvotāju reģistram (Civil register) un Centrālajam biznesa reģistram (Central Business Register), kas ļauj ātri identificēt nodokļu maksātājus.</p>	<p>Somijā muitas un nodokļu institūcijas darbojas atsevišķi.</p> <p>Nodokļu administrācija (kopumā ietverot 5900 darbiniekus) sastāv no šādām struktūrvienībām:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Nacionālā nodokļu padome – vada un īsteno nodokļu administratīvo vadību un kontroli. Vienlaicīgi tā uzrauga visas nodokļu administrēšanā iesaistītās institūcijas; ▶ Reģionālie nodokļu biroji – atbild par nodokļu piemērošanu, nodokļu kontroli un klientu apkalpošanu attiecīgajā reģionā. Katras reģionālais birojs ir atbildīgs par konkrētu klientu aplikšanu ar nodokli. ▶ Lielo nodokļu maksātāju birojs – atbild par lielo uzņēmumu un korporāciju aplikšanu ar nodokli. ▶ Savākšanas un atgūšanas centrs – nacionālā struktūrvienība, kura saņem un atgūst nodokļus. Centram ir 4 savākšanas daļas un 7 atgūšanas daļas. ▶ Nodokļu saņēmēju juridisko pakalpojumu daļa – neatkarīga no pārējām nodokļu daļām, pārstāvot nodokļu saņēmējus ar nodokļiem saistītajos procesos. ▶ Administratīvā daļa, IT daļa un ražošanas daļa centralizēti darbojas nodokļu administrācijas darbības atbalsta nodrošināšanai. <p>Somijas muita darbojas neatkarīgi no Somijas nodokļu administrācijas. Tajā strādā aptuveni 2600 darbinieki.</p>	<p>Zviedrijas Nodokļu aģentūra ir atbildīga par nodokļu savākšanu valstī. Izveidota 2004.gadā, apvienojot Zviedrijas Nacionālo Nodokļu padomi un citas 10 tajā laikā eksistējošās reģionālas nodokļu institūcijas.</p> <p>Ciešā sadarbībā ar aģentūru nodokļu jomā kā neatkarīga institūcija darbojas Zviedrijas Likumdošanas administrācija.</p> <p>Aģentūrai ir vietējie biroji vairāk kā 100 pilsētās Zviedrijā. 2008.gadā aģentūrā strādāja aptuveni 11500 darbinieki.</p>	<p>Čehijas muitas administrācija (Customs Administration of Czech Republic). Administrācijas galvenie uzdevumi ir veikt importēto un eksportēto preču uzraudzību un kontroli, gan nodokļu gan vides veselības jomā.</p> <p>Nodokļu iekasēšana notiek sadarbībā ar Čehijas nodokļu administrāciju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Lietuvā, Somijā un Čehijā Muitas pārvalde darbojas atsevišķi no vispārējās nodokļu pārvaldes. Igaunijā, Dānijā un Zviedrijā šīs institūcijas juridiski darbojas vienas institūcijas ietvaros. Dānijā ir nodrošināta tiesaite ar ledzīvotāju reģistru un Komercreģistru, kas nodrošina ātru nodokļu maksātāju identificēšanu. 	
<ul style="list-style-type: none"> VID dažādu struktūrvienību veikto pārbaūžu īpatsvars 	A5	<p>VID Muitas pārvalde veic sekojošas pārbaudes:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Preču un transporta līdzekļu muitas kontroles veikšana – daļējās pārbaudes (18567 – 2009.gadā); ▶ Pārbaūžu veikšana par muitas administrēto maksājumu piemērošanas atbilstību pēc pieprasījuma (2514 – 2009.gadā); ▶ Preču un transporta līdzekļu muitas kontroles veikšana – padziļinātās pārbaudes (2136 – 2009.gadā). 	Nav pieejama informācija.	<p>2010.gada 1.ceturksnī Nodokļu un muitas pārvalde kopumā iekasējusi 10,6 miljonus latu nodokļos. 2010.gada 1.ceturksnī uzskaitas 1025 pārbaudes.</p> <p>Pamatā pārbaudes veic Izmeklēšanas departaments, kurš pārbaūžu rezultātā 2007.gadā ierosināja 166 krimināllietas.</p>	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama pietiekama informācija.	
<ul style="list-style-type: none"> Kā notiek soda un kavējuma naudu aprēķināšana par nodokļu nemaksāšanu 	A5	Soda noteikšanas principi balstīti uz administratīvo pārkāpumu kodeksu.	Nav pieejama informācija.	<p>Gadījumos, kad noteiktajā termiņā netiek samaksāts nodoklis, tiek aprēķināti procenti, kas sastāda 21,9% gadā.</p> <p>Atsevišķos gadījumos ir pieļaujams</p>	Ar to nodarbojas Centrālās nodokļu pārvaldes piespiedu nodokļu iekasēšanas nodaļa.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama pietiekama informācija.	

Pētāmle jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija	
• Attaisnojuma dokumenti – kādi izmantoti (bijušo PPR veida ar preču pozīcijām un citiem rekvizītiem), PVN rēķina veida vai citādi	A1	Tiek sastādīts rēķins.	Nav pieejama informācija.	Atsevišķi tieši nodokli pamatojošie dokumenti netiek paredzēti, parasti rēķinā kā atsevišķa sadaļa tiek norādīts nodokļa apmērs. Gadījumos, kad tiek piemērota 0% nodokļu likme, tas ir jāapstiprina pārdošanas līgumā.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama pietiekama informācija.
• Cik fleksibli ārvalstu nodokļu administrācijas rīkojas ar uzņēmēju maksājumiem – ja kaut kur ir pārāk maksas, vai to viegli pārceļ uz citiem nodokļiem, kur ir parāds?	A5	Viena nodokļa parādu nevar segt ar otra nodokļa pārākumu.	Nav pieejama informācija.	Igaunijā visi pārākumsātie nodokļi tiek novirzīti priekšapmaksas kontā un gadījumā, ja jebkurā no nodokļu veidiem rodas parāds, tas no priekšapmaksas konta tiek novirzīts attiecīgā nodokļu parāda segšanai.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	▶ Igaunijā visi pārākumsātie nodokļi tiek novirzīti priekšapmaksas kontā un gadījumā, ja jebkurā no nodokļu veidiem rodas parāds, tas no priekšapmaksas konta tiek novirzīts attiecīgā nodokļu parāda segšanai.
• Fizisko personu apkalpošana – kurš kuram sniedz info: VID saņem visu no personas vai daļu informācijas, kas ir VID rīcībā, neprasa atkārtoti tomēr (LV gadījums par IIN deklarācijām). Arī izvērtējot noklusējuma principa esamību.	A3	VID saņem visu informāciju no personas. EDS sistēma atvieglo daļu informācijas dublēšanos.	Nav pieejama informācija.	Katram Igaunijas iedzīvotājam ir jāaizpilda ienākumu deklarācija. Lai novērstu dublēšanos, paredzēta šāda pieeja – katram iedzīvotājam ienākumu deklarācija automātiski tiek aizpildīta sistēmā, balstoties uz Nodokļu un muitas pārvaldē pieejamajiem datiem. Principā personai minētā deklarācija jāpārbauda. Deklarācija ir jāpapildina tikai gadījumā, ja ir bijuši kādi blakus ienākumi, kuri pašreiz nav norādīti deklarācijā.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	▶ Igaunijā katram iedzīvotājam ienākumu deklarācija automātiski tiek aizpildīta sistēmā, balstoties uz Nodokļu un muitas pārvaldē pieejamajiem datiem, tā viņam jāpārbauda un jāpapildina tikai gadījumā, ja ir bijuši kādi blakus ienākumi, kuri pašreiz nav norādīti deklarācijā.
• Muitas dienestu cilvēkresursu izmaiņas – pirms un pēc iestāšanās ES (Baltijas valstīm)	A5	VID muitas pārvaldē nodarbināto skaita izmaiņas: ▶ 01.01.2004. – 1848 ierēdņi; ▶ 01.05.2010. – 1211; Personāla skaita samazinājums muitas struktūrvienībās kopš iestāšanās ES aptuveni 637 (~34%).	Nav pieejama informācija.	Līdz 2004.gadam Igaunijā darbojās divas atsevišķas institūcijas – Muitas pārvalde un Nodokļu pārvalde. 2004.gadā abas institūcijas tika apvienotas un 2005.gadā tajā strādāja 2200 darbinieki.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Čehijas muitas pārvaldē darbojas aptuveni 600 darbinieki.	Nav pieejama pietiekama informācija.
• Muitas jomā – kura persona ir atbildīga, par deklarāciju atbilstību (preces īpašnieks, brokeris, cits)	A5	Gadījumā, ja deklarācijā tiek konstatētas kļūdas, par tām ir atbildīgs īpašnieks.	Nav pieejama informācija.	Gadījumā, ja deklarācijā tiek konstatētas kļūdas, gan preču īpašnieks, gan brokeris ir atbildīgi vienādā apmērā.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	▶ Igaunijā atbildību par kļūdu muitas deklarācijā nes abas puses – komersants un viņa nolīgtais brokeris un vienādā apmērā.
• Muitas kodu jautājums – kā tiek nodrošināts citās valstīs	A5	Preču klasifikācija visā ES tiek veikta vienoti saskaņā ar ES Kombinēto nomenklatūru (turpmāk – ES KN), kas noteikta ar Padomes 1987.gada 23.jūlija Regulas (EEK) Nr.2658/87 par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu un ikgadējiem grozījumiem tās I pielikumā.	Nav pieejama informācija.	Preču klasifikācijas kodiem un to izmaiņām regulāri seko līdzi Nodokļu un muitas pārvalde. Institūcijas mājas lapā bez maksas ir pieejamas TARIC, EBTA, ECICS datu bāzes.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	▶ Preču klasifikācija visā ES tiek veikta vienoti saskaņā ar ES Kombinēto nomenklatūru (turpmāk – ES KN), kas noteikta ar Padomes 1987.gada 23.jūlija Regulas (EEK) Nr.2658/87 par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu un ikgadējiem grozījumiem tās I pielikumā
• Akcīzes preču aprītes ierobežojumi salīdzinājumā ar LV – ir speciālas stingrākas prasības/ nav tādu u.c. jautājumi	A1	Akcīzes preču statuss tiek piemērots: ▶ Naftas produktiem; ▶ Alkoholiskajiem dzērieniem; ▶ Tabakas izstrādājumiem; ▶ Kafijas un bezalkoholiskajiem dzērieniem. Par šiem produktiem ir jāiesniedz VID speciāla nodokļu deklarācija. Nodokļa maksātājs var būt: ▶ Apstiprināts noliktavas turētājs; ▶ Reģistrēts saņēmējs; ▶ Reģistrēts nosūtītājs; ▶ Īslaicīgi reģistrēts saņēmējs; ▶ Importētājs; ▶ Cita persona.	Akcīzes preču statuss tiek piemērots: ▶ Etanolam; ▶ Alkohola izstrādājumiem; ▶ Tabakas izstrādājumiem; ▶ Enerģijas produktiem; ▶ Elektrībai (no 01.01.2010); ▶ Dabaszāgēm (no 01.01.2010). Parasti akcīzes preču nodokļu maksātājs ir noliktavas īpašnieks vai reģistrējies vai neregistrējies komersants, kas nodarbojas ar šo preču tirgošanu. Akcīzes preču likums reglamentē darbības saistībā ar akcīzes precēm	Akcīzes preču statuss tiek piemērots sekojošām preču kategorijām: ▶ Alkoholam; ▶ Tabakas izstrādājumiem; ▶ Naftas produktiem; ▶ Elektrībai. Akcīzes preču likums reglamentē darbības saistībā ar akcīzes precēm un nodokļu iekasēšanu.	Akcīzes preces ir apliekamas ar speciālu nodokli. To maksā iegādājoties preci vai izmantojot noteikto pakalpojumu. Komersantam, kas nodarbojas ar šādu preču vai pakalpojumu tirdzniecību, ir pienākums uzraudzīt preču apriti un samaksāt valstij attiecīgos nodokļus Dānijas Nodokļu un muitas administrācijai (SKAT). Akcīzes preces ir: ▶ Baterijas; ▶ Pestīcīdi; ▶ Maisiņi; ▶ Hlorfluorogļūdenraži, HFC, PFC un SF6; ▶ Šokolāde un konditorejas	ES dalībvalstīm alkohola un alkohola izstrādājumi, tabakas izstrādājumi, naftas izstrādājumi, elektrība un dabas gāze tiek uzskatīti par harmonizētām akcīzes precēm saskaņā ar direktīvu. Ja komersants nodarbojas ar šādu preču tirgošanu, tad Nacionālā muitas pārvalde var iesaistīties liekot uzrādīt licencētās noliktavas sertifikātu, reģistrētā tirgotāja statusu vai nodokļa maksātāja numuru.	Ir jāveic speciāla reģistrācija, ja tiek veiktas darbības ar: ▶ Alkoholiskajiem dzērieniem; ▶ Tabakas izstrādājumiem; ▶ Enerģiju; ▶ Naftas produktiem. Speciāla veidlapa ir jāaizpilda un jāiesniedz Zviedrijas Nodokļu administrācijā.	Akcīžu preču statuss ir piemērots spirtiem, alum, vīnam un to izstrādājumiem, kā arī minerāliem un naftas produktiem, kā arī tabakas izstrādājumiem. Speciāls Akcīzes preču likums reglamentē darbības saistībā ar akcīzes precēm.	▶ Dānijā kā akcīzes preces ir klasificēti vislielākais daudzums dažādu produktu, t.sk. produkti, kas Latvijā ir apliekami ar Dabas resursu nodokli, nevis ar akcīzes nodokli

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija	
			un nodokļu iekasēšanu.		izstrādājumi; Cigāri, cigarellas Cigarešu papīrs, košļājamā tabaka un šņaucamā tabaka; Cigaretas un tabaka; Riepas mehāniskajiem transportlīdzekļiem; Elektriķi; Iepakojums uz noteiktām precēm; Vienreizlietojamie galda piederumi (galda piederumi, šķīvji, krūzes uc); Gāzes (LPG un dabasgāze); Kvēlspuldzēm (spuldzēm un tamlīdzīgi), un drošinātāji; Kafija un tēja; Dzeramais ledus; Ogles (akmeņogles, naftas kokss, utt.); Slāpekļa mēslojums; Mandeles, rieksti, graudi, utt.; Naftas produkti (benzīns, dīzeļdegviela, mazuts uc); Minerālūdens (soda, uc); Šķīdinātāji; PVC un ftalāti, plēve; Smilts, akmens, grants uc.; Spirts; Vins un vīns no augļiem; Augšanas stimulatori un antibiotikas; Alus.				
<ul style="list-style-type: none"> Prasību esamība/neesamība kredītiestādēm nekavējoties ieskaitīt valsts budžeta līdzekļus Valsts kases kontā 	A1	NA ir atrunāts termiņš cik ilgā laikā nauda tiek pārskaitīta bankā.	Nav pieejama informācija.	Igaunijas normatīvajā bāzē nav izvirzītas specifiskas prasības gadījumiem, kad naudu ieskaita Valsts kases kontā.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama pietiekama informācija.

2.2.4 Citi jautājumi

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija	
Personas datu aizsardzība									
Datu valsts inspekcija – institucionālā uzbūve, funkcijas, personu datu aizsardzības speciālists ir/ nav citās valstīs.	A2 A3	Datu valsts inspekcijas pienākumi ir: <ul style="list-style-type: none"> Kontrolēt un uzraudzīt valstī personas datu apstrādes atbilstību Fizisko personu datu aizsardzības likuma prasībām Kontrolēt informācijas sistēmu drošības prasību ievērošanu personas datu apstrādē Izskatīt sūdzības, pieņemt lēmumus, kas saistīti ar personas datu aizsardzību, izstrādāt rekomendācijas Reģistrēt personas datu apstrādes, izveidojot vienotu personas datu apstrādes reģistru Akreditēt un uzraudzīt uzticamu sertifikācijas pakalpojumu sniedzējus Veikt valstī komerciāla paziņojuma sūtīšanas aizlieguma ievērošanas uzraudzību Novērtēt personas datu aizsardzības pakāpi un sniegt rakstveida piekrišanu personas datu nodošanai uz trešajām valstīm 	Valsts datu aizsardzības inspekcija – jauna joma valstī, inspekcijas mērķis ir paaugstināt datu aizsardzības iespējas, gatavot priekšlikumus datu pārraudzītājiem, nodrošina apmācības, sniedz konsultācijas datu aizsardzības jomā, preses relīzes, informē sabiedrību par inspekcijas aktivitātēm, par atklātajām neatbilstībām un problēmām datu aizsardzības jomā īpaši valsts iestādēs, iedrošina cilvēkus ņemt vērā datu aizsardzības iespējas un tiesības.	Igaunijas Datu aizsardzības inspektorāts. Galvenās funkcijas: <ul style="list-style-type: none"> Aizsargāt visu cilvēku tiesības iegūt informāciju par aģentūru darbību; Nodrošināt privātās dzīves neaizskaramību personas datu izmantošanā; Aizsargāt visu cilvēku tiesības personas datu ieguvē un apstrādē. Igaunijas Datu aizsardzības inspektorāta struktūrvienības iedalās divās būtiskākajās specializācijās: <ol style="list-style-type: none"> „Soft” jautājumu uzraudzība – ekonomika, komunikācijas, labklājība, izglītība, mediji, Internets un spami; „Hard” jautājumu uzraudzība – tiesiskā un valsts aizsardzība, drošības vadība, finanses, statistika, iedzīvotāju uzskaitē 	Dānijas Datu aizsardzības aģentūra. Saskaņā ar normatīvo aktu deleģējumu īsteno uzraudzību personas datu jomā. Aģentūra pamatā nodarbojas ar specifisku gadījumu analīzi, balstoties uz valsts pārvaldes institūciju vai privātu individu pieprasījumu. Tajā pašā laikā aģentūrai ir arī tiesības pašai iniciēt kāda jautājuma vai potenciālā pārkāpuma analīzi.	Somijā par datu aizsardzību ir atbildīgas 2 institūcijas. Datu aizsardzības ombudsmena birojs. Neatkarīga institūcija, kas darbojas sadarbībā ar Tieslietu ministriju. Tās mērķis ir nodrošināt katru pilsoņa tiesības uz privātumu, veicot šādus pienākumus: <ul style="list-style-type: none"> Pildīt Datu aizsardzības ombudsmena norādījumus saskaņā ar likumdošanu; Sadarboties ar personas datu apstrādē iesaistītajām institūcijām, izvairoties no iespējamajiem pārkāpumiem; Nodrošināt personas datu apstrādi saskaņā ar labo praksi; Atbalstošo sistēmu izstrāde un uzturēšana 	Datu inspekcijas padome, kuras mērķis ir aizsargāt indivīda tiesības uz privātumu informācijas sabiedrībā. Datu inspekcijas padomē strādā aptuveni 40 darbinieki, no kuriem lielākā daļa ir juristi. Padome uzrauga, ka institūcijas, komersanti, organizācijas un indivīdi ievēro normatīvajos aktos noteikto kārtību. Tas tiek īstenots ar sabiedrības informēšanas plaidzību, kā arī dažādu direktīvu un vadlīniju izdošanu. Padome arī izskata sūdzības, kuras identificētas pārbaūžu laikā. Viens no padomes uzdevumiem ir arī izskatīt normatīvo aktu projektus, lai pārliecinātos, ka ir ievērotas personas datu aizsardzību reglamentējošo normatīvo aktu prasības.	Personas datu aizsardzības birojs – centrālā institūcija personas datu aizsardzībā, uzraugot gan privātās, gan publiskās institūcijas. Galvenās funkcijas: <ul style="list-style-type: none"> Uzturēt instanču reģistru, kuri ir tiesīgi veikt personas datu apstrādi; Izskatīt iedzīvotāju sūdzības par iespējamiem likuma normu pārkāpumiem personas datu aizsardzības jomā; Nodrošināt konsultācijas personas datu aizsardzības jomā; Piedalīties normatīvo aktu izstrādē. 	Visās analizētajās valstīs ir izveidotas specializētas datu aizsardzības iestādes, kuras pamatā nodarbojas vienīgi ar datu aizsardzības veicināšanu, uzraudzību un kontroli. Visās valstīs šī ir salīdzinoši jauna funkcija, tādējādi arī primāri darbība šīm institūcijām ir vērsta uz situācijas izpēti un analīzi, kā arī konsultāciju un apmācību nodrošināšanu.

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs						Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai	
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija		Čehija
		<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ierosināt un veikt darbības, kas vērstas uz efektīvāku personas datu aizsardzību un sniegt atzinumu par valsts un pašvaldību institūciju veidojamo personas datu apstrādes sistēmu atbilstību normatīvo aktu prasībām ▶ Veikt pārbaudes, lai noteiktu personas datu apstrādes atbilstību normatīvo aktu prasībām ▶ Uzraudzīt informācijas sabiedrības pakalpojumu aprīti elektronisko komunikāciju nozarē attiecībā uz personu datu aizsardzību. 		<p>un pašvaldības).</p> <p>Būtiskākās darbības jomas 2009.gadā:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Sensitīvu personas datu reģistrācijas process – 1429; ▶ Pieprasījums skaidrojumu un informācijas sniegšanai – 944; ▶ Sūdzības – 306; ▶ Administratīvie sodi par likumpārkāpumiem – 12; ▶ Publiskā sektora datubāzu pārbaudes – 265. <p>Institūcijas mājas lapā nav pieejams saraksts ar institūcijām un komersantiem, kuri drīkst apstrādāt konfidencialus personu datus. Mājas lapā ir paredzēta iespēja dokumentu reģistrā veikt konkrēta komersanta meklēšanu, vai tas ir sertificēts veikt šādu datu apstrādi.</p>		<p>personas datu drošības uzturēšanai.</p> <p>Par biroja darba uzraudzību ir atbildīgs Datu aizsardzības ombudsmens.</p> <p><u>Datu aizsardzības padome.</u> Nodrošina un pieņem lēmumus par problēmām, kuras identificētas kā potenciālie Personas datu likuma pārkāpumi.</p> <p>Balstoties uz Datu aizsardzības ombudsmena pieprasījumu, padome sagatavo nepieciešamo normatīvo regulējumu personas datu apstrādei. Papildus Datu aizsardzības padome var piešķirt atļauju kontrolieriem personas datu apstrādei pie nosacījuma, ka ir izpildīti priekšnoteikumi.</p>			
Metroloģijas sistēma									

Pētāmle jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs						Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai	
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija		Čehija
Metroloģijas sistēma – kā tā ir izveidota citās valstīs: SAMC problēmas pilnvērtīga analīze	A2 A3	<p>Latvijā visu sistēmu pārvalda Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs – SAMC, kurā ir apvienotas sekojošas institūcijas:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Standartizācijas birojs; ▶ Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs; ▶ Metroloģijas birojs. <p>Latvijas nacionālā standartizācijas institūcija - Standartizācijas birojs (LVS) ir publicējis vairāk kā 27 tūkstošus standartu, katru gadu papildinot Latvijas standartu krājumu ar vairākiem simtiem dažādu nozaru standartu. Lai arī standarti nav likumdošanas akti un to lietošana ir brīvprātīga, tie skar jebkuru uzņēmējdarbības jomu. Standarti vienkāršo piekļuvi tirgum, veicina konkurētspēju, mazina riskus un izmaksas, veicina kvalitāti un drošumu. Standartizācija nodrošina produktu, procesu un pakalpojumu atbilstību to funkcionālajam uzdevumam, nekaitīgumu cilvēka veselībai, dzīvībai un videi, rada priekšnoteikumus sadarbībai starp valstīm.</p> <p>Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs (LATAK) ir Eiropas akreditācijas kooperācijas (EA) pilntiesīgs biedrs un ir parakstījis EA Daudzpusējās atzīšanas līgumu kopš 2002.gada. Vides pārvaldības un audita shēmas vides verificētāju kompetence tiek vērtēta atbilstoši Eiropas Komisijas regulai 761/2001. Institūciju vērtēšana Labas laboratoriju prakses jomā tiek veikta atbilstoši direktīvai 2004/9/EC un 2004/10/EC.</p> <p>SIA SAMC Metroloģijas biroja (LATMB) misija ir nodrošināt Latvijas tautsaimniecības vajadzības pēc fizikālo lielumu mērvienībām iekļaujoties Eiropas vienotā metroloģijas sistēmā un nodrošināt valstī veikto mērījumu starptautisko ticamību.</p> <p>LATMB - pilda nacionālā metroloģijas institūta uzdevumus, uztur Nacionālos mērvienību etalonus, nodrošinot tiem starptautiski atzītu izsekojamību.</p> <p>LATMB - veic mērīšanas līdzekļu atbilstības novērtēšanu lietošanai reglamentētajā sfērā, apstiprinot mērīšanas līdzekļu tipus, kā arī uztur valsts mērīšanas līdzekļu reģistru.</p>	<p>Lietuvas nacionālais akreditācijas birojs (Lithuanian National Accreditation Bureau) ir atbildīgs par:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Laboratoriju testēšanas un kalibrēšanas akreditāciju; ▶ Produktu sertificēšanas iestāžu akreditāciju; ▶ Personāla akreditāciju; ▶ Kvalitātes un vides vadības sistēmas akreditāciju; ▶ EMAs un GHG verifikāciju; ▶ Piekļuves nodrošināšanu CABs valsts institūcijām. 	<p>AS „Metroser” ir centrālais metroloģijas birojs, kurš Igaunijā darbojas kā Nacionālais Metroloģijas institūts, balstoties uz ar Ekonomikas un komunikāciju ministriju noslēgto līgumu. AS „Metroser” veic mērīstrumentu pārbaudi un kalibrēšanu, produktu un vadības sistēmu sertificāciju, kā arī nodrošina apmācības metroloģijas jomā. AS „Metroser” ir atbildīgs arī par nacionālo standartu uzturēšanu un izstrādi.</p> <p>AS „Metroser” ir atbildīgs par:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Nodrošināt uzticamu mērījumu rezultātu izsekojamību atbilstoši SI vienībām; ▶ Mērījumu kvalitātes uzturēšanu un uzlabošanu; ▶ Vietējo starplaboratoriju mērījumu salīdzināšanu; ▶ Dalība starptautiskajos salīdzinošajos mērījumos; ▶ Pētījumu veikšana ar mērķi uzlabot esošo metroloģisko kompetenci, paredzot tās vieglu pieejamību katram interesantam. <p>AS „Metroser” pārstāv Igauniju EURAMET un ir parakstījis savstarpējās atzīšanas līgumu ar CIPM MRA par nacionālajiem mērījumu standartiem un par kalibrēšanas un mērījumu sertifikātiem, kurus izsniedz nacionālie metroloģijas institūti.</p>	<p>Dānijas akreditācijas un metroloģijas fonds (DANAK) pārvalda akreditācijas jomu Dānijā balstoties uz līgumu ar Dānijas drošas tehnoloģijas institūciju, kas ir daļa no Dānijas Ekonomikas ministrijas Uzņēmējdarbības attiecībām.</p> <p>Akreditācija ir laboratoriju novērtējums, kurā pārbauda sertificēšanu, NA ievērošanu, starptautisko standartu ievērošanu u.c. prasības. Piemēram, kalibrēšanas, mērījumu instrumenti, preču pārbaudes, vadīšanas sistēmas vai inspekcijas aktivitāšu sertificēšana.</p> <p>Metroloģija ir zinātne par mērījumiem. DANAK informē un nosaka nozares vadlīnijas, valstu starptautiskos noteikumus par metroloģiju un palīdz valsts iestādēm tehniskos jautājumos saistībā ar juridisko metroloģiju.</p> <p>DANAK veic arī labas laboratorijas prakses novērtēšanu un uzrauga būvniecības materiālu drošumu.</p>	<p>Somijas akreditācijas institūcija (FINAS) ir nacionālā sertifikācijas institūcija, kas ir atbildīga par akreditācijas aktivitātēm, kas attiecas uz starptautiskajiem noteikumiem. FINAS piedāvā akreditācijas pakalpojumus laboratoriju kalibrēšanai un testēšanai, pārbaudes iestādēm, sertifikācijas iestādēm, pakalpojumu sniedzējiem un prasmju pārbaudēm, GHG un EMAs verifikācijām.</p>	<p>Zviedrijas akreditācijas un atbilstības novērtēšanas padome (SWEDAC, Swedish Board for Accreditation and Conformity Assessment) ir iestāde, kas pakļauta Ārlietu ministrijai. Papildus NA noteiktajam, tā veic arī virkni komerciāli balstītas darbības. Tās galvenais pienākums ir būt valsts galvenajam akreditācijas birojam. Akreditācija, kas ietver noteiktu kompetenci pienākumu izpildei, sedz laboratorijas, sertifikācijas iestādes, kontroles iestādes, kuru darbība saistīta ar analīzi, testēšanu, kalibrēšanu, sertificēšanu un pārbaudēm dažādās nozarēs.</p>	<p>Čehijas Akreditācijas institūts (CAI, Czech Accreditation Institute) ir publisko pakalpojumu institūcija, kas ir nacionālais akreditācijas birojs. Institūcija nodrošina pakalpojumus gan valsts, gan privātajā sektorā visās akreditācijas jomās saskaņā ar NA. Pamatprincipi balstīti uz Eiropas akreditācijas sistēmu. Principi ir bāzēti uz EC pozīcijām, kas definētas Starptautiskajā testēšanas un sertificēšanas koncepcijā (Global Conception of Testing and Certification). CAI nodrošina nepārtrauktu, objektīvu un neatkarīgu kompetences uzraudzību sekojošās jomās:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Laboratoriju testēšana; ▶ Laboratoriju kalibrēšana; ▶ Sertifikācijas iestāžu sertifikācija: kvalitātes vadības sistēmas, vides pārvaldības sistēmas, arodveselības un darba drošības vadības sistēmas, informācijas drošības pārvaldības sistēmas, pārtikas nekaitīguma pārvaldības sistēmas un ilgtspējīgu mežsaimniecību vadības sistēmas; ▶ Sertifikācijas iestādes, lai sertificētu produktus un procesus, tostarp sertifikācijas ķēdes koka celtniecības darbu uzņēmējus un siltumnīcas efektu izraisīto gāzu pārbaude kvalifikācija; ▶ Pārbaudes shēmu akreditācija; ▶ Vides verifikētāju akreditācija. 	<p>▶ Lietuvā, Somijā un Čehijā nacionālā akreditācijas institūcija darbojas atsevišķi no standartizācijas un metroloģijas funkcijām;</p> <p>▶ Igaunijā nacionālais metroloģijas birojs ir AS „Metroser”, kas sniedz metroloģijas un sertifikācijas pakalpojumus, savukārt, akreditācijas institūcija jau darbojas vairāk kā 6 gadus nodibinājuma statusā;</p> <p>▶ Dānijā akreditācijas un metroloģijas funkcijas ir organizētas vienā institūcijā, līdzīgi kā Zviedrijā, kur vienā institūcijā apvienotas akreditācijas un atbilstības novērtēšanas funkcijas.</p>

3. Komercedarbības izbeigšana

3.1. Kopējās prasības

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija	
Maksātnespējas administratori									
<ul style="list-style-type: none"> Administratoru darbu uzraugošā institūcija un tās funkcijas 	A2 A3	<p>Maksātnespējas administrācija.</p> <p>Funkcijas:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Ieteikt administratorus tiesai. ▶ Uzraudzīt administratoru darbību maksātnespējas procesā (tai skaitā mierizlīguma, sanācības un bankrota procesā). ▶ Atbilstoši likumam "Par darbinieku aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā" turēt un rīkoties ar darbinieku prasījumu garantiju fonda līdzekļiem. ▶ Atbilstoši likumam "Par darbinieku aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā" apmierināt darbinieku prasījumus no darbinieku prasījumu garantiju fonda līdzekļiem. ▶ Pārstāvēt valsts intereses maksātnespējas procesos. ▶ Izveidot un uzturēt maksātnespējas procesa administratoru datu bāzi un nodrošināt administratoru datu publisku pieejamību. ▶ Organizēt metodisko un informatīvo materiālu izstrādi un izdošanu maksātnespējas procesa jautājumos. 	<p>Uzņēmumu maksātnespējas vadības departamenta, kas ir Ekonomikas ministrijas padotībā galvenie uzdevumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Ieviest valsts politikas prasības ar zaudējumiem strādājošo uzņēmumu darbībā, reorganizācijas un maksātnespējas procesos, analizējot maksātnespējas vai reorganizācijas procesā iesaistītos uzņēmumus un par maksātnespējīgiem atzīto uzņēmumu analīzē. ▶ Uzraudzīt un kontrolēt uzņēmumus, kas atrodas reorganizācijas vai maksātnespējas procesā; ▶ Radīt nosacījumus un iespējas neefektīvi strādājošiem uzņēmumiem un darbību izbeigt vēlošiem uzņēmumiem iziet no tirgus/uzņēmējdarbības; ▶ Reorganizēt dzīvotspējīgos uzņēmumus veicot decentralizāciju un komercializāciju. 	<p>Tiesu izpildītāju un Bankrota menedžeru apvienība.</p> <p>Institūcija izveidota 2010.gadā (iepriekš minētos jautājumu koordinēja Tieslietu ministrija), kura pamatā nodarbojas ar minēto darbinieku darba organizāciju, organizējot to iecelšanu, uzraudzību, atcelšanu, kā arī vienota reģistra uzturēšana par atsavināto īpašumu u.tml. Pašreiz ir paredzēts, ka no 2013.gada minētā apvienība būs atbildīga par elektronisko izsoļu organizēšanu.</p>	<p>Par likvidāciju un ieceltajiem likvidatoriem noteiktā kārtībā jāziņo Dānijas Komercedarbības un kompāniju aģentūrā.</p>	<p>Tiesa nozīmē vienu vai vairākus likvidatorus.</p>	<p>Likvidatorus ieceļ Zviedrijas tiesa.</p>	<p>Nav pieejama informācija.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Lietuvā maksātnespējas administratoru darbību uzrauga Ekonomikas ministrijas padotībā esošais Uzņēmumu maksātnespējas vadības departaments. ▶ Igaunijā maksātnespējas administratoru darbību uzrauga 2010.gadā izveidotā Tiesu izpildītāju un Bankrota menedžeru apvienība.
<ul style="list-style-type: none"> Administratoru sertifikācijas prasības 	A1	<p>Par administratoru no 2008.gada 1.janvāra (kad spēkā stājās Maksātnespējas likums) var būt tikai tāda fiziskā persona:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ kura sasniegusi 25 gadu vecumu; ▶ kura saņēmusi valsts atzītu izglītības dokumentu par otrā līmeņa augstākās profesionālās izglītības apgūšanu tiesību zinātnēs un ieguvusi jurista kvalifikāciju vai saņēmusi valsts atzītu izglītības dokumentu par augstākās akadēmiskās izglītības apgūšanu tiesību zinātnēs un ieguvusi zinātnisko grādu; ▶ kurai ir vismaz triju gadu darba pieredze specialitātē; ▶ kura prot valsts valodu augstākajā līmenī; ▶ kura sekmīgi nokārtojusi administratoru eksāmenu; ▶ kura ieguvusi administratora sertifikātu. 	<p>Administratoriem tiek piešķirtas tiesības veikt maksātnespējas procesu gadījumā, ja ir iesniegts iesniegums Uzņēmumu maksātnespējas vadības departamentā. Personas iesniegumu izskata speciāli izveidota komisija uzņēmumu bankrota un restrukturizācijas atestācijai, pārliecinoties, ka kandidāts atbilst administratoram izvirzītajām prasībām.</p>	<p>Šādi Tiesu izpildītāju un Bankrota menedžeru apvienības biedri var būt bankrota menedžeri:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ fiziskas personas, kurām apvienība piešķirusi šādas tiesības; ▶ zvērināti advokāti un vecākie zvērinātu advokātu palīgi; ▶ auditori; ▶ tiesu izpildītāji, kuriem ir atbilstošs zināšanu līmenis. <p>Bankrota menedžerim ir jāsaņem tiesas un kreditoru piekrišana, kā arī jābūt neatkarīgam gan no debitoriem, gan kreditoriem.</p> <p>Lai kļūtu par bankrota menedžeri, tiek izvirzītas šādas prasības:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ oficiāli atzīts bakalaura grāds (var būt arī ārvalstu); ▶ vismaz 2 gadu profesionālā pieredze finanšu, tieslietu, vadības vai grāmatvedības jomā vai arī oficiāli atzīts maģistra grāds; ▶ godīgs; ▶ igauņu valodas zināšanas mutiski un rakstiski; ▶ ir nokārtojis bankrota menedžera eksāmenu; ▶ ir pabeidzis speciālu apmācību kursu. <p>Zvērināti advokāti, zvērinātu advokātu</p>	<p>Nav pieejama informācija.</p>	<p>Nav pieejama informācija.</p>	<p>Nepieņemams akreditēties, lai kļūtu par pilntiesīgu likvidatoru.</p>	<p>Nav pieejama informācija.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Igaunijā līdzīgi kā Latvijā ir noteikti precīzi, detalizēti un objektīvi kritēriji, kuri jāizpilda maksātnespējas administratoru kandidātiem ▶ Lietuvā paredzēta kandidātu atlase, kuru veic speciāli izveidota komisija, lai pārliecinātos, ka kandidāts atbilst izvirzītajām prasībām.

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija	
				<p>vecākie palīgi, auditori un tiesu izpildītāji drīkst nelikt bankrota menedžera eksāmenu vai iziet speciālo apmācību kursu.</p> <p>Personai, kura ir nolikusi eksāmenu un vismaz 3 gadus strādā amatā, kur nepieciešama augstākā izglītība tieslietās, ekonomikā vai finanšu vadībā, speciālais apmācību kurss nav nepieciešams.</p> <p>Visas personas, kurām piešķirtas tiesības strādāt par bankrota menedžeri, tiek iekļautas bankrota menedžeru sarakstā.</p>					
<p>• Administratoru darba kvalitātes uzraudzības veidi (piem. izlases darba kvalitātes pārbaudes, to saturs un biežums)</p>	A3 A4	<p>Maksātnespējas administrācijai, veicot maksātnespējas procesa administratoru uzraudzību, ir tiesības:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ pieprasīt un saņemt no administratora nepieciešamās ziņas un attiecīgos dokumentus par tiesiskās aizsardzības procesa un maksātnespējas procesa norisi; ▶ pieprasīt, lai administrators uzrāda dokumentu oriģinālus, un saņemt dokumentu norakstus administratora rīcības likumības pārbaudei; ▶ pieprasīt un saņemt administratora darbības pārskatus; ▶ pieprasīt un saņemt administratora paskaidrojumus par viņa rīcību tiesiskās aizsardzības procesā un maksātnespējas procesā; ▶ uzlikt administratoram tiesisku pienākumu; ▶ uzaicināt administratoru ierasties Maksātnespējas administrācijā, lai sniegtu paskaidrojumus par tiesiskās aizsardzības procesa un maksātnespējas procesa norisi. 	<p>Uzņēmumu maksātnespējas vadības departaments ir atbildīgs par administratora darba kvalitātes uzraudzību, parasti pārbaudi veicot pēc sūdzības saņemšanas.</p>	<p>Kreditori un debitori ir tiesīgi iesniegt sūdzības par bankrota menedžera darbībām.</p> <p>Tiesa ir atbildīga par bankrota menedžera uzraudzību, nepieciešamības gadījumā jebkurā laikā pieprasot pamatojošos dokumentus vai paskaidrojumus.</p> <p>Tieslietu ministrija arī veic bankrota menedžera uzraudzību gadījumos, kad par tā darbību ir saņemta sūdzība vai arī ir citi būtiski iemesli viņa darbības pārbaudei, pārlicinoties, ka ir ievērotas visas normatīvo aktu prasības.</p> <p>Nepieciešamības gadījumā Tieslietu ministrija var piesaistīt Tiesu izpildītāju un Bankrota menedžeru apvienības auditoru.</p>	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	<p>▶ Igaunijā un Lietuvā līdzīgi kā Latvijā maksātnespējas administratoru darbība tiek uzraudzīta, sūdzību gadījumā veicot pārbaudes, bet primāri darba kvalitāti nodrošinot caur administratoru sākotnējo sertifikācijas procesu.</p>
<p>• Maksātnespējas procesa iespējamie rezultāti</p>	A1	<p>Bankrots Administrators uzsāk bankrota procedūru, ja: 1) pirmajā kreditoru sapulcē nav pieņemta izlīguma iespēja un nav atbilstīga sanācības iespēja; 2) sanācības plāns nav pieņemts; 3) sanācības plāns nav apstiprināts.</p> <p>Izlīguma process Kreditoru un parādnieka vienošanās par saistību izpildi šajā likumā paredzētajos gadījumos un paredzētajā kārtībā. Metodes: 1) prasījumu summas samazināšana; 2) atteikšanās no līgumsoda, procentiem vai nokavējuma naudas, kā arī to samazināšana; 3) saistību izpildes termiņa atlikšana; 4) ieskaits.</p> <p>Sanācija izpaužas kā finansiālo, tiesisko un organizatorisko pasākumu kopums, kura mērķis ir novērst parādnieka iespējamo bankrotu un atjaunot viņa maksātnespēju. Sanācijas rezultāta tiek sagatavots sanācijas plāns</p>	<p>Procesu ierosina īpašnieks vai tiesa. Rezultāts – izslēgšana no komercreģistra.</p>	<p>Bankrota petīciju ir tiesīgs iesniegt gan kreditors, gan debitors.</p> <p>Gadījumā, ja sabiedrība ar ierobežotu atbildību ir maksātnespējīga un tas nav uz laiku, padomei ir 20 dienu laikā pēc maksātnespējas datuma jāiesniedz bankrota petīcija.</p> <p>Bankrota procedūras ietvaros var tikt pieprasīta publikācija oficiālajā laikrakstā <i>Ametlikud Teadaanded</i>.</p> <p>Tiesa visus dokumentus pārsūta Komercreģistram, lai tas veiktu nepieciešamās izmaiņas reģistrā.</p>	<p>Pastāv vairāki veidi kā likvidēt kompāniju, tie būtu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Piespiedu darbības izbeigšana – veic caur pašvaldības tiesu, kurā kompānija ir reģistrēta. Šādu kompāniju ir iespējams atjaunot; ▶ Brīvprātīga likvidācija – to lemj kompānijas ģenerālā asambleja. Administrators vada likvidācijas procesu; ▶ Likvidācija ar deklarāciju. 	<p>Pastāv vairāki veidi kā likvidēt kompāniju, tie būtu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Brīvprātīga likvidācija. Šajā gadījumā individuālais komersants iesniedz iesniegumu Komercreģistrā; ▶ SIA un kooperatīva slēgšanas gadījumā jāiziet pilns likvidācijas process. Likvidācijas procesa laikā tiek izpārdoti aktīvi, un par iegūto naudu tiek segti parādi. Ja nauda paliek pāri, tad to sadala starp akcionāriem vai partneriem; ▶ Bankrots. Šajā gadījumā ir iestājusies maksātnespēja. Iegūtie līdzekļi no aktīviem tiek izmantoti, lai nomaksātu parādus. Debitoram nav tiesības rīkoties ar saviem aktīviem. 	<p>Likvidācija ir veids, kā kompānija beidz pastāvēt. Šajā gadījumā aktīvi tiek pārvērti līdzekļos ar ko tiek nomaksāti visi parādi (peļņas nav).</p> <p>Bankrota process ļauj īpašniekam samazināt zaudējumus. Kad process pabeigts, var uzsākt jaunu biznesa projektu.</p>	<p>Pastāv vairāki veidi kā likvidēt kompāniju, tie būtu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Brīvprātīga likvidācija – to lemj kompānijas vadītāji. Viens no iemesliem var būt bankrots (līdzekļu trūkums); ▶ Piespiedu likvidācija. Lēmumu pieņem tiesa, iesniegumu iesniedz institūcija vai kāda no ieinteresētajām pusēm. Pirms sprieduma paziņošanas tiesa izziņo laika posmu, lai novērstu likvidācijas iemeslus (ja iespējams). ▶ Bankrota gadījumā īpašniekam jānomaksā visas saistības, tikai pēc tam var sākt jaunu biznesa projektu. <p>SIA gadījumā kompānija var tikt likvidēta sekojošos veidos:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Caur likvidācijas procesu, ko ierosina 	<p>▶ Visās analizētajās valstīs komersanta maksātnespējas iznākuma scenāriji ir ļoti līdzīgi un kārtība to veikšanai ir līdzvērtīga.</p> <p>▶ Igaunijā ir ierobežots laiks līdz 20 dienām, kad kopš maksātnespējas atzīšanas SIA īpašniekiem jāiesniedz pieteikums bankrota likvidācijai.</p> <p>▶ Maksātnespējas procesu administrējošā tiesa veic visu nepieciešamo datu apmaiņu ar Komercreģistru, lai nodrošinātu aktuālo informāciju Komercreģistrā.</p>

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija	
								Ģenerālās asamblejas sanāksme, akcionāri vai institūcija; ► Bankrota procedūrā; ► Apvienošanās procesā; ► Dalīšanās procesā.	
Tiesiskās aizsardzības process									
• Tiesības pretendēt uz tiesisko aizsardzību	A1	1) Komeršsabiedrībai ir tiesības iesniegt tiesā pieteikumu par tiesiskās aizsardzības procesa lietas ierosināšanu, ja komeršsabiedrībai ir ierobežota maksātspēja un ja tā ne mazāk kā trīs gadus ir reģistrēta Uzņēmumu reģistra attiecīgajā reģistrā un ir iesniegti normatīvajos aktos paredzētie gada pārskati par pēdējiem trim pārskata gadiem. (2) Tiesiskās aizsardzības procesa lietu nevar ierosināt, ja: 1) pret komeršsabiedrību ir iesniegts maksātnespējas procesa pieteikums vai komeršsabiedrība pati ir iesniegusi maksātnespējas procesa pieteikumu; 2) komeršsabiedrības dalībniekam, kuram ir izšķiroša ietekme (Koncernu likuma izpratnē), biedram vai viņu tuviniekiem (personām, kuras sastāv ar komeršsabiedrības dalībnieku vai biedru laulībā, radniecībā līdz otrajai pakāpei vai svainībā līdz otrajai pakāpei) ir kreditora prasījums pret komeršsabiedrību un šāda kreditora prasījuma vai tā daļas izpildes termiņš iestājas tiesiskās aizsardzības procesā; 3) kapitālsabiedrībai, kurā komeršsabiedrībai ir izšķiroša ietekme (Koncernu likuma izpratnē), pasludināts maksātnespējas process un tas nav izbeigts; 4) ir uzsākta komeršsabiedrības likvidācija normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā; 5) komeršsabiedrībai pēdējo piecu gadu laikā ir istenots un izbeigts tiesiskās aizsardzības process	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.
• Uzsācējs un dokumenti	A1	Tiesiskās aizsardzības procesa pieteikumu tiesā iesniedz komeršsabiedrība. Tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna izstrādi nodrošina komeršsabiedrība. 1) Komeršsabiedrība nosūta visiem nenodrošinātajiem kreditoriem tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu, uzaicinot viņus dot piekrišanu tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanai un norādot tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna saskaņošanas termiņu. 2) Komeršsabiedrība, nosūtot saskaņošanai visiem nenodrošinātajiem kreditoriem tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu, vienlaikus to nosūta administratoram un nodrošinātajiem kreditoriem atzinuma sniegšanai par plāna īstenošanas iespējamību. Tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu komeršsabiedrība nosūta apstiprināšanai tiesā.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.
• Publiskojamā informācija	A5	Ar likumu pilnvarotā iestāde maksātnespējas reģistrā ieraksta zīnas par tiesiskās aizsardzības procesa lietu.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.
Likvidācijas process									
• Atsevišķas atbildīgās personas iecelšana par likvidācijas procesu,	A1	Tiek iecelts administrators (ieceļ nejausības kārtā Maksātnespējas administrācija).	Lēmumu par uzņēmuma likvidāciju var pieņemt akcionāru pilnsapulce vai	Igaunijā ir jāieceļ atsevišķs likvidators, par kuru tiesīgs var būt fiziska persona	Par likvidāciju un ieceltajiem likvidatoriem noteiktā kārtībā jāziņo	Pēc ģenerālās asamblejas lēmuma par likvidāciju nekavējoties tiek	Kad kompānija uzsāk likvidācijas procesu, to	Ir jāieceļ likvidators.	► Visās analizētajās valstīs komersanta likvidācijas

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija	
galvenās funkcijas		<p>Administrators vispārīgjie pienākumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Pēc sertifikāta saņemšanas administrators: - reģistrējas Valsts ieņēmumu dienestā kā nodokļu maksātājs un deklarē Valsts ieņēmumu dienestā vienu prakses vietu, paziņojot par to Maksātspējas administrācijai; Administrators nodrošina efektīvu un likumīgu tiesiskās aizsardzības procesa un maksātspējas procesa norisi; Administrators tiesiskās aizsardzības procesā un maksātspējas procesā veic likumā uzliktos pienākumus. 	<p>Civiltiesā. Akcionāru pilnsapulce nevar pieņemt lēmumu likvidēt maksātspējīgu uzņēmumu. Lai uzsāktu likvidācijas procesu tiek iecelts likvidācijas procesa administrators. Likvidācijas administrators pārņem uzņēmuma vadības un valdes tiesības līdz ar tā iecelšanu.</p>	<p>ar aktīvu tiesisko kapacitāti. Likvidators var būt komersanta padomes loceklis vai arī iecelta persona saskaņā ar normatīvajiem aktiem, piemēram, tiesas iecelts.</p> <p>Komersanta padome iesniedz petīciju par iecelto likvidatoru reģistrēšanu Komercreģistrā. Ieceltais likvidators iesniedz rakstisku apliecinājumu, ka ir tiesīgs būt par likvidatoru. Likvidatora vārds un identifikācijas kods tiek ievadīts Komercreģistrā.</p> <p>Likvidators veic visas nepieciešamās darbības komersanta likvidēšanā – iekasē parādus, pārdod pamatlīdzekļus un nodrošina visu kreditoru prasību apmierināšanu.</p>	<p>Dānijas Komerccdarbības un kompāniju aģentūrā, kur jāiesniedz speciāla veidlapa.</p>	<p>informēta tiesa. Tiesa nozīmē vienu vai vairākus likvidatorus.</p>	<p>pārstāv valde un valdes priekšsēdētājs, līdz tiek iecelts likvidators. Lielākoties likvidatoru ieceļ Zviedrijas Komercreģistrs.</p> <p>Likvidatora funkcijas ir pēc iespējas efektīvāk izlietot aktīvus, apmierinot kreditorus.</p>	<p>Čehija</p>	<p>procesā tiek iecelts likvidators, kur primārās funkcijas ir pēc iespējas efektīvāk nodrošināt atdevi no esošajiem aktīviem, lai segtu kreditoru prasības</p> <ul style="list-style-type: none"> Likvidatoru iecelšanas kārtība starp valsti atšķiras – Zviedrijā likvidatoru ieceļ Komercreģistra iestāde, Igaunijā tas var būt padomes loceklis vai iecelta persona, piemēram, tiesas iecelts likvidators.
<ul style="list-style-type: none"> Komersanta likvidācijas rezultātā sagatavojamie dokumenti 	A1	<p>Administrators tiesiskās aizsardzības procesā un maksātspējas procesā:</p> <ul style="list-style-type: none"> sniedz informāciju par tiesiskās aizsardzības procesa un maksātspējas procesa norisi tiesai, kreditoru sapulcei, Maksātspējas administrācijai un citām normatīvajos aktos noteiktajām personām un institūcijām; paziņo Maksātspējas administrācijai par prakses vietas, vārda, uzvārda maiņu; sadarbojas ar pilnvarotām personām un institūcijām, kurām saskaņā ar citu valstu normatīvajiem aktiem ir tiesības īstenot savas pilnvaras tiesiskās aizsardzības procesā vai maksātspējas procesā; pēc Maksātspējas administrācijas pieprasījuma sniedz savas darbības pārskatu, dokumentus un ziņas par tiesiskās aizsardzības procesa vai maksātspējas procesa norisi. Administrators likumā noteiktajos gadījumos sniedz minēto informāciju arī citām institūcijām; izskata sūdzības par konkrētā tiesiskās aizsardzības procesa vai maksātspējas procesa norisi; sniedz tiesībaizsardzības institūcijām ziņojumus un materiālus par tiesiskās aizsardzības procesā vai maksātspējas procesā atklātajiem faktiem, kuri var būt par pamatu kriminālprocesa uzsākšanai. 	<p>Likvidācijas administrators visu informāciju par uzņēmuma likvidācijas procesa uzsākšanu publicē laikrakstā un informē uzņēmuma kreditorus. Pēc uzņēmuma likvidācijas sākotnēji līdzekļi tiek atmaksāti kreditoriem, pēc tam akcionāriem atbilstoši to proporcionālajam ieguldījumam uzņēmuma kapitālā. Visa dokumentācija un informācija par uzņēmuma likvidāciju tiek iekļauta reģistrā.</p>	<p>Likvidators sagatavo:</p> <ul style="list-style-type: none"> Likvidācijas paziņojums oficiālajā vēstnesī Ametlikud Teadaanded; Likvidācijas paziņojums zināmajiem kreditoriem; Gala bilance un aktīvu sadalījuma plāns; Petīcija komersanta izdzēšanai no Komercreģistra. <p>Visi dokumenti pēc likvidācijas ir jānodod komersanta, likvidatora vai tiesas nozīmētā arhīvā.</p>	<p>Likvidatoram jāpasagatavo:</p> <ul style="list-style-type: none"> Peļņas un zaudējuma aprēķins par visiem gadiem, kā arī par pēdējiem rādītājiem. Aprēķins ir jāiesniedz izskatīšanai valdei, kreditoriem un Komerccdarbības un uzņēmumu aģentūrai. Ziņojums par likvidācijas procesa uzsākšanu jānosūta visiem kreditoriem, kā arī jāievieto sludinājums nacionālajā avīzē, kas aicinātu atsaukties visus ieinteresētos kreditorus. Likvidators iesniedz ziņojumu par komercdarbības dzēšanu no reģistra pēc kreditoru vēlmju apmierināšanas. 	<p>Nacionālajā komercreģistra un patentu pārvaldē tiek iesniegtas ziņas, kā rezultātā parādās sekojoši ieraksti pie uzņēmuma par likvidāciju: uzsākts likvidācijas process; kreditoru prasījumi; likvidācijas process ir izbeigts; likvidatori (personiskie dati, kā likvidatorus pārstāv kompāniju).</p>	<p>Nav pieejama informācija.</p>	<p>Nav pieejama informācija.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Lietuvā, Igaunijā, Dānijā un Somijā komersanta likvidācijas rezultātā jāpasagatavo un attiecīgām valsts institūcijām un komersanta kreditoriem jāiesniedz līdzvērtīga informācija, kas aptver likvidācijas paziņojumu, pieteikumu likvidācijai Komercreģistram, Gala finanšu pārskatu par aktīvu sadali.
Reorganizācijas process									
<ul style="list-style-type: none"> Reorganizācijas veidi 	A1	<p>Uzņēmumu ar uzņēmēja vai tā pilnvarotās institūcijas lēmumu var reorganizēt. Reorganizācija var izpausties kā:</p> <ul style="list-style-type: none"> uzņēmējdarbības vai īpašuma formas maiņa; īpašnieka maiņa; uzņēmuma sadalīšanās vai daļas atdalīšanās; uzņēmuma pievienošanās citam 	<p>Uzņēmumu maksātspējas vadības departaments izsniedz licences uzņēmumu reorganizācijas administratoriem.</p>	<p>Reorganizācija parasti tiek rīkota šādos gadījumos:</p> <ul style="list-style-type: none"> Komersants nākotnē var kļūt maksātspējīgs; Komersantam ir nepieciešama reorganizācija; Komersants pilnvērtīgu darbību var nodrošināt tikai pēc reorganizācijas procesa. 	<p>Finansiālās grūtībās nonākušam uzņēmumam pastāv sekojoši reorganizācijas veidi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Apvienošanās; Brīvprātīga vienošanās ar kreditoriem; Darbības atsākšana; Kompānijas reorganizācija; Bankrots; Likvidācija. 	<p>Reorganizāciju uzrauga tiesa.</p> <p>Finansiālās grūtībās nonākušam uzņēmumam pastāv sekojoši reorganizācijas veidi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Apvienošanās; Kompānijas reorganizācija; Bankrots; Likvidācija. 	<p>Finansiālās grūtībās nonākušam uzņēmumam pastāv sekojoši reorganizācijas veidi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Brīvprātīga vienošanās ar kreditoriem; Kompānijas reorganizācija; Bankrots; Likvidācija. 	<p>Finansiālās grūtībās nonākušam uzņēmumam pastāv sekojoši reorganizācijas veidi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Reorganizācija; Biznesa slēgšana; Bankrots. 	<ul style="list-style-type: none"> Igaunijā, Dānijā, Somijā, Zviedrijā un Čehijā iespējas pēc komersanta maksātspējas ierosināšanas veikt reorganizāciju ir vienādas.

Pētāmie jautājumi	Analīzes kritērija ID	Prakse dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs							Priekšlikums ārvalstu prakses pārņemšanai
		Latvija	Lietuva	Igaunija	Dānija	Somija	Zviedrija	Čehija	
		<p>uzņēmumam;</p> <ul style="list-style-type: none"> cita uzņēmuma pievienošanā; jauna uzņēmuma (apvienības) izveidošanā, apvienojoties uzņēmumiem. 							
<p>• Reorganizācijas ietvaros sagatavojamie dokumenti (piemēram, līgums, prospekts, zvērināta revidenta atzinums)</p>	A1	<p>Ja reorganizācijas gadījumā uzņēmums tiek reorganizēts par tādu subjektu, kas ir ierakstāms komercreģistrā, tad šādā gadījumā reorganizācijas procesā ir piemērojams Komerclikums un Komerclikuma spēkā stāšanās kārtības likums.</p> <p>Ne mazāk kā mēnesi līdz dienai, kad paredzēta dalībnieku sapulce par līguma apstiprināšanu, visiem dalībniekiem jādod iespēja sabiedrības juridiskajā adresē iepazīties arī ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> līguma projektu; prospektu; revidenta atzinumu; visu reorganizācijā iesaistīto sabiedrību gada pārskatiem par pēdējiem trim pārskata gadiem; sabiedrības saimnieciskās darbības pārskatu un ārkārtas bilanci, kas sastādīti ne agrāk kā trīs mēnešus līdz reorganizācijas paziņojuma iesniegšanai komercreģistra iestādei, ja iepriekšējais gada pārskats sastādīts vairāk nekā sešus mēnešus pirms paziņojuma iesniegšanas. <p>Ja uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājs taksācijas gada laikā beidz maksāt nodokli likvidācijas vai reorganizācijas dēļ, uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarāciju jāiesniedz ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc ārkārtas (slēguma vai likvidācijas) bilances apstiprināšanas.</p> <p>Ja normatīvajos aktos nav noteikts citādi, uzņēmumu reorganizējot vai izbeidzot tā darbību, sastāda uzņēmuma darbības slēguma finanšu pārskatu (turpmāk - slēguma finanšu pārskats). Slēguma finanšu pārskatu sagatavo, pārbauda un publicē saskaņā ar normatīvajos aktos paredzētajiem gada pārskata sagatavošanas, pārbaudes, iesniegšanas un publicēšanas noteikumiem. Papildus tiem slēguma finanšu pārskatā sniedz detalizētu informāciju par zaudējumiem, kurus radījusi aktīvu vērtības samazināšanās uzņēmuma reorganizācijas vai darbības izbeigšanas dēļ, norādot zaudējumu summu aprēķināšanas pamatojumu un šo zaudējumu ietekmi uz finanšu pārskata sastāvdaļu posteņu novērtējumu.</p>	Nav pieejama informācija.	<p>Lai uzsāktu reorganizācijas procesu, jāiesniedz šādi dokumenti:</p> <ul style="list-style-type: none"> Reorganizācijas petīcija; Reorganizācijas pieteikums ar skaidrojumu par ekonomisko sarežģītību cēloņiem. Finanšu pārskati, finanšu situācijas pārskats, peļņas un zaudējumu aprēķins, naudas plūsma, parādu saraksts (ietverot detalizētu informāciju par kreditoru un parāda apjomu). Gadījumā, ja vienlaicīgi ar reorganizācijas dokumentiem tiek iesniegti arī dokumenti bankrota procedūrai, tad tālākās darbības tiek veiktas saskaņā ar bankrota procedūrā noteikto. <p>Tiesai ir tiesības uzaicināt komersantu zvēresta nodošanai tiesā, ka visa iesniegtā informācija ir patiesa.</p> <p>Tiesa uzsāk reorganizācijas procesu 7 dienu laikā pēc reorganizācijas lēmuma saņemšanas, kas ietver šādu informāciju:</p> <ul style="list-style-type: none"> Informācija par piesaistīto reorganizācijas konsultantu; Reorganizācijas plāna izstrādes termiņš; Reorganizācijas plāna iesniegšanas termiņš tiesā apstiprināšanai (minētais termiņš nedrīkst būt ilgāks par 60 dienām); Tiesas nodevas apjoms, lai segtu reorganizācijas konsultanta izmaksas, kā arī tās samaksas termiņš. <p>Līdz reorganizācijas plāna apstiprināšanai tiek apturēts komersanta parādsaistību soda naudu aprēķins.</p> <p>Reorganizācijas plānu ir jāiesniedz apstiprināšanai visiem kreditoriem. Tiesa, saņemot kreditoru apstiprinātu reorganizācijas plānu, to apstiprina 30 dienu laikā. Gadījumā, ja kreditori nav apstiprinājuši reorganizācijas plānu, tiesa saņemto pieteikumu un reorganizācijas plānu izskata 14 dienu laikā.</p> <p>Tiesa reorganizācijas plāna pieņemšanai piesaista vismaz 2 ekspertus (piemēram, auditorus, kredīta vai investīciju iestādes, bankrota menedžerus u. tml.).</p> <p>Apstiprinātā reorganizācijas plāna ieviešanas uzraudzību veic reorganizācijas konsultants.</p>	<p>Jāveic noteiktās darbības saskaņā ar Dānijas Privāto kompāniju likumu (The Danish Private Companies Act).</p>	<p>Nacionālajā komercreģistra un patentu pārvaldē tiek iesniegtas ziņas, kā rezultātā parādās sekojoši ieraksti pie uzņēmuma:</p> <ul style="list-style-type: none"> Par apvienošanas: apvienotās kompānijas biznesa ID, apvienošanās līguma noslēgšanas datums; vienošanās ar kreditoriem; ziņas par apvienošanas, beigu stadija. Par reorganizāciju: pagaidu stāvoklis un plānotā reorganizācija; reorganizācijas uzsākšana, reorganizācija ir pabeigta; likvidators. Par bankrotu: ir uzsākta bankrota procedūra; bankrota procedūra ir atcelta; bankrota procedūra ir pabeigta; kompānija ir izdzēsta/beigu paziņojums; biznesa aktivitātes pēc bankrota procedūras. Par likvidācijas procedūru. 	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama informācija.	Nav pieejama pietiekama informācija.